

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om fastighets- och inkomstbeskattning av havsbaserad vindkraft

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att fastighetsskattelagen, lagen om skatteredovisning, lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen och inkomstskattelagen ändras.

Syftet med propositionen är att inom ramen för vad som är tillåtet enligt FN:s havsrättskonvention utnyttja Finlands beskattningsrätt i Finlands ekonomiska zon när det gäller fastighets- och inkomstbeskattningen. Syftet är att säkerställa att byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon samt verksamhet som bedrivs där omfattas av fastighets- och inkomstskattelagstiftningen. Ett annat syfte är att göra fastighetsbeskattningen av havsbaserade respektive landbaserade vindkraftverk enhetligare genom att sänka fastighetsbeskattningen av havsbaserad vindkraft.

I fastighetsskattelagen föreslås bestämmelser om att fastighetsskatt ska betalas till staten och kommunen för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon till den del som de värderas som byggnader eller konstruktioner i fastighetsbeskattningen. För byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk betalas fastighetsskatt enligt en vägd genomsnittlig kraftverksskatteprocentsats och för andra byggnader och konstruktioner enligt en vägd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats för byggnader.

I lagen om skatteredovisning föreslås bestämmelser om att statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon ska vara 80 procent och kommunernas utdelning 20 procent. Det föreslås att kommunernas utdelning fördelas mellan de kustkommuner som ligger nära kraftverk eller andra skattepliktiga byggnader eller konstruktioner i Finlands ekonomiska zon eller där det för ett kraftverk finns en anslutningspunkt till stamnätet. Den kommunspecifika utdelningen bestäms i regel i förhållande till invånarantalet i de kommuner som har rätt till utdelning.

Till lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen fogas bestämmelser om värdering av konstruktioner samt havsbaserade kraftverk.

Till inkomstskattelagen fogas bestämmelser som säkerställer att inkomstskattelagen tillämpas också i Finlands ekonomiska zon.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft under 2026. Avsikten är att fastighetsskattelagen ska tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2030, och att lagen om skatteredovisning ska tillämpas första gången på redovisningen av fastighetsskatt för skatteåret 2030. Avsikten är att lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen ska tillämpas första gången vid bestämmandet av beskattningsvärdet för 2026 och att inkomstskattelagen ska tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2027.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget	5
2.1 Finlands ekonomiska zon	5
2.1.1 FN:s havsrättskonvention	5
2.1.2 Lagen om Finlands ekonomiska zon	7
2.1.3 Finlands ekonomiska zon och Ålands självstyrelse.....	8
2.2 Fastighetsbeskattning.....	9
2.2.1 Allmänt om fastighetsbeskattningen.....	9
2.2.2 Vindkraftverk vid fastighetsbeskattningen	11
2.2.3 Fastighetsbeskattning i landskapet Åland.....	14
2.3 Inkomstbeskattning.....	14
2.3.1 Inkomstskattskyldighetens territoriella dimension	14
2.3.2 Beskattning av inkomst av verksamhet som utländska företag bedriver i Finland	15
2.4 Verksamhetsmiljön för havsbaserade vindkraftsprojekt	16
2.4.1 Särdrag i havsbaserade vindkraftsprojekt.....	16
2.4.2 Pågående och planerade havsbaserade vindkraftsprojekt i Finland	17
2.4.3 Regionala konsekvenser av havsbaserade vindkraftsprojekt.....	18
2.5 Bedömning av nuläget	19
3 Målsättning.....	20
4 Förslagen och deras konsekvenser	20
4.1 De viktigaste förslagen	20
4.1.1 Fastighetsskattelagen	20
4.1.2 Lagen om skatteredovisning	22
4.1.3 Värderingslagen.....	24
4.1.4 Inkomstskattelagen	25
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	25
4.2.1 Allmänt om konsekvensbedömningarna.....	25
4.2.2 Konsekvenser för företagen.....	26
4.2.3 Konsekvenser för de offentliga finanserna	29
4.2.4 Konsekvenser för kommunerna.....	35
4.2.5 Konsekvenser för Ålands och dess kommuners ställning	35
4.2.6 Konsekvenser för myndigheterna	36
4.2.7 Konsekvenser för miljön och klimatet.....	37
5 Alternativa handlingsvägar.....	37
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	37
5.2 Lagstiftning i utlandet.....	38
5.2.1 Sverige	38
5.2.2 Norge	39
5.2.3 Danmark	40
5.2.4 Tyskland	40

5.2.5 Nederländerna.....	41
6 Remissvar	42
7 Specialmotivering.....	45
7.1 Fastighetsskattelagen	45
7.2 Lagen om skatteredovisning	48
7.3 Lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	52
7.4 Inkomstskattelagen	54
8 Ikraftträdande	54
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	55
LAGFÖRSLAG.....	58
1. Lag om ändring av fastighetsskattelagen.....	58
2. Lag om ändring av lagen om skatteredovisning	61
3. Lag om ändring av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	63
4 Lag om ändring av inkomstskattelagen	64
BILAGA	66
PARALLELLTEXTER.....	66
1. Lag om ändring av fastighetsskattelagen.....	66
2. Lag om ändring av lagen om skatteredovisning	70
3. Lag om ändring av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	74
4. Lag om ändring av inkomstskattelagen	76

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering ska spelreglerna för den havsbaserade vindkraften förtydligas genom ett lagstiftningsprojekt där man omgående fastställer den lagstiftning som ska tillämpas på vattenområdena inom Finlands ekonomiska zon och tillståndprocesserna samt anger ersättnings- och skatteåtgärderna och samordnar detta med spelreglerna för sådana projekt som genomförs i territorialvatten och på markområden.

I de skatteändringar som enligt regeringsprogrammet ska utredas ingår den skattemässiga behandlingen av havsbaserade vindkraftverk inom Finlands ekonomiska zon och ställningen för havsbaserade vindkraftverk i förhållande till landbaserade vindkraftverk inom fastighetsbeskattningen.

Dessa beskattningshelheter har utretts i enlighet med regeringsprogrammet. Regeringen har kommit fram till att fastighets- och inkomstbeskattningen av havsbaserad vindkraft i Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon bör förenhetligas i den mån det är möjligt. Ett mål är också att öka acceptansen för havsbaserade vindkraftsprojekt lokalt genom att styra en del av fastighetsskatteintäkterna från Finlands ekonomiska zon till kommuner som drabbas av regionala olägenheter. Kommunernas utdelning ska vara 20 procent av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon. Resten av fastighetsskatten tillfaller staten.

Fastighetsbeskattningen av havsbaserade vindkraftverk sänks för att den ska vara neutral i förhållande till beskattningen av landbaserade vindkraftverk.

I värderingsreformen inom fastighetsbeskattningen (VM095:00/2023) bereds lagförslag för att Lantmäteriverkets och Statistikcentralens arbete med värdering av mark och byggnader ska kunna användas som grund när beskattningsvärden bestäms, men avsikten är inte att ändra den värderingsmetod som tillämpas på vindkraftverk och som grundar sig på byggkostnader. Avsikten är att de ändringar som föreslås i denna proposition ska samordnas med de nya värderingsgrunderna som helhet i värderingsreformen. Beredningsunderlaget till värderingsreformen inom fastighetsbeskattningen finns på reformens webbplats¹ och projektsida².

1.2 Beredning

Regeringens proposition har beretts vid finansministeriet inom ramen för ett lagstiftningsprojekt om fastighets- och inkomstbeskattningen av havsbaserad vindkraft (projektnummer VM063:00/2024). Under beredningen har bakgrundsdiskussioner förts med arbets- och näringsministeriet, Skatteförvaltningen och intressebevakningsorganisationen Finlands förnybara rf (tidigare Finska Vindkraftföreningen rf).

Fram till juni 2021 hade två distansmöten ordnats mellan de finska myndigheterna och avdelningen för statligt stöd vid kommissionens generaldirektorat för konkurrens för att säkerställa att sänkningen av fastighetsbeskattningen för havsbaserade vindkraftverk inte utgör

¹ <https://vm.fi/sv/fastighetsskattereformen>.

² <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM095:00/2023>.

sådant statligt stöd som avses i Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd. I ett projekt för en värderingsreform inom fastighetsbeskattningen (projektnummer VM115:00/2018)³ som ingick i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering bereddes ett förslag om fastighetsbeskattning av havsbaserad vindkraft för ett utkast till proposition om värderingsreformen som var ute på remiss 2022, men regeringen beslutade då att inte lämna någon proposition till riksdagen. Den här propositionens förslag om sänkning av fastighetsbeskattningen för havsbaserad vindkraft utgår från den modell som bereddes under den föregående regeringsperioden.

Utlåtanden om propositionsutkastet har begärts av de ministerier, myndigheter, kommuner samt intressenter och organisationer som är centrala i sammanhanget. Dessutom kunde utlåtanden om propositionsutkastet fritt lämnas in i webbtjänsten Utlåtande.fi.

Delegationen för kommunal ekonomi och förvaltning behandlade propositionen den 25 september 2025.

Beredningsunderlaget för propositionen finns på projektets webbplats (<https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM063:00/2024>).

Arbets- och näringsministeriet har berett en annan proposition i ett lagstiftningsprojekt om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen (projektnummer TEM033:00/2023)⁴. Med anledning av regeringens proposition RP 147/2024 rd antog riksdagen bland annat lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen (937/2024) och lagen om ändring av lagen om Finlands ekonomiska zon (938/2024). Lagarna trädde i kraft den 1 januari 2025.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Finlands ekonomiska zon

2.1.1 FN:s havsrättskonvention

Finlands ekonomiska zon omedelbart utanför Finlands territorialvatten är ett internationellt havsområde. I Förenta Nationernas (FN) havsrättskonvention (FördrS 50/1996), nedan *havsrättskonventionen*, ingår bestämmelser om de rättigheter och skyldigheter som enligt folkrätten gäller Finland som kuststat vid verksamhet i den ekonomiska zonen.

I artiklarna 55–75 i havsrättskonventionen finns bestämmelser om den ekonomiska zonen. I artikel 55 definieras ekonomisk zon och i artikel 56 anges grunderna för kuststatens rättigheter och jurisdiktion. Enligt artikel 56 i havsrättskonventionen har kuststaten i den ekonomiska zonen suveräna rättigheter i syfte att utforska och utnyttja, bevara och förvalta naturtillgångarna, vare sig dessa är levande eller icke levande, på havsbotten och i dess underlag samt i överliggande vattenområden och vad avser andra verksamheter för ekonomisk exploatering och utforskning av zonen, såsom framställning av energi från vatten, strömmar och vindar (artikel 56.1 a). I den ekonomiska zonen har kuststaten jurisdiktion enligt tillämpliga bestämmelser i havsrättskonventionen med avseende på uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner, marinvetenskaplig forskning, skydd och bevarande av den

³ <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM115:00/2018>.

⁴ <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM033:00/2023>.

marina miljön (artikel 56.1 b) samt andra rättigheter och skyldigheter enligt havsrättskonventionen (artikel 56.1 c).

Närmare bestämmelser om rättigheter och jurisdiktion som gäller konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner finns i artikel 60 i havsrättskonventionen. I den ekonomiska zonen har kuststaten exklusiv rätt att uppföra och bemyndiga uppförandet och användningen av a) konstgjorda öar, b) anläggningar och konstruktioner för de ändamål som avses i artikel 56 och andra ekonomiska ändamål, c) anläggningar och konstruktioner som kan hindra kuststatens utövande av rättigheter i zonen, samt att reglera uppförandet, driften och användningen av dessa (artikel 60.1). Kuststaten har exklusiv jurisdiktion över dessa konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner, inbegripet jurisdiktion i fråga om lagar och andra författningar rörande tullar, skatter, hälsovård, säkerhet och invandring (artikel 60.2).

Enligt artikel 60.8 i havsrättskonventionen äger konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner inte öars status. De har inget eget territorialhav, och deras förekomst påverkar inte avgränsningen av territorialhavet, den ekonomiska zonen eller kontinentalsockeln.

Havsrättskonventionen omfattar också begränsningar av kuststaternas utövande av sina rättigheter och sin jurisdiktion, eftersom kuststaten vid utövande av sina rättigheter och vid fullgörande av sina skyldigheter enligt havsrättskonventionen i den ekonomiska zonen ska ta vederbörlig hänsyn till andra staters rättigheter och skyldigheter och uppträda på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i havsrättskonventionen (artikel 56.2). På motsvarande sätt ska andra stater vid utövande av sina rättigheter och vid fullgörande av sina skyldigheter enligt havsrättskonventionen i den ekonomiska zonen ta vederbörlig hänsyn till kuststatens rättigheter och skyldigheter och iakttä de lagar och andra författningar som antagits av kuststaten i enlighet med bestämmelserna i havsrättskonventionen samt andra folkrättsliga regler, i den mån dessa inte är oförenliga med del V (artikel 58.3).

Artikel 58 i havsrättskonventionen innehåller bestämmelser om andra staters rättigheter och skyldigheter i den ekonomiska zonen. För det första har såväl kuststater som kustlösa stater, med förbehåll för tillämpliga bestämmelser i havsrättskonventionen, i den ekonomiska zonen de i artikel 87 avsedda friheterna till sjöfart och överflygning, utläggande av undervattenskablar och rörledningar samt annan enligt folkrätten legitim användning av havet i samband med dessa friheter, såsom de som har samband med fartygs och luftfartygs framförande samt skötsel av undervattenskablar och rörledningar och är förenliga med övriga bestämmelser i havsrättskonventionen (artikel 58.1).

Artikel 87 i havsrättskonventionen, som det hänvisas till ovan, innehåller bestämmelser om det fria havets frihet. Av dessa tillämpas exempelvis den principiella friheten att lägga ut undervattenskablar och rörledningar med stöd av artikel 58. Andra stater har ändå inte obegränsad frihet att lägga ut undervattenskablar och rörledningar eftersom kuststaten enligt artikel 79, som ska tillämpas med anledning av hänvisningen i artikel 87, bland annat har befogenhet att godkänna utstakningen av rörledningarnas sträckning, rätt att fastställa villkor för kablar eller rörledningar som fortsätter in på kuststatens territorium eller i dess territorialhav samt jurisdiktion över de kablar eller rörledningar som byggs eller används i samband med verksamheten på konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner under kuststatens jurisdiktion.

Dessutom tillämpas artiklarna 88–115 i havsrättskonventionen och andra relevanta bestämmelser i folkrätten på andra staters rättigheter och skyldigheter i den ekonomiska zonen, i den mån de inte strider mot bestämmelserna i del V i konventionen. Artiklarna 88–115

innehåller andra bestämmelser om det fria havet än de som gäller bevarande och förvaltning av levande naturtillgångar.

2.1.2 Lagen om Finlands ekonomiska zon

Finlands ekonomiska zon har inrättats i enlighet med FN:s havsrättskonvention genom lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). Att en ekonomisk zon inrättas innebär att kuststatens begränsade jurisdiktion enligt folkrätten utsträcks utanför territorialvattengränsen.

I 1 kap. i lagen om Finlands ekonomiska zon definieras allmänt den ekonomiska zonen och uppräknas de rättigheter och den jurisdiktion som tillkommer finska staten i den ekonomiska zonen. Bestämmelser om tillämplig lagstiftning i den ekonomiska zonen finns i 2 kap. i lagen om Finlands ekonomiska zon. Bestämmelser om ekonomiskt utnyttjande av den ekonomiska zonen och forskning som avser utnyttjande av den samt byggande i den ekonomiska zonen finns i 3 kap., bestämmelser om marinvetenskaplig forskning i 4 kap. och bestämmelser om tillämpning av finsk straffrätt i den ekonomiska zonen samt straff i 5 kap. I 6 kap. i lagen om Finlands ekonomiska zon finns särskilda bestämmelser till exempel om tillämplig lag på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner, om myndigheternas behörighet och om behöriga domstolar.

Enligt 1 § i lagen om Finlands ekonomiska zon omfattar Finlands ekonomiska zon det havsområde som ligger omedelbart utanför Finlands territorialvatten och som avgränsas i enlighet med Finlands överenskommelser med främmande stater, det vill säga Sverige, Estland och Ryssland, och vars yttre gräns anges genom förordning av statsrådet. Finlands ekonomiska zon finns i Finska viken, norra Östersjön, Bottenhavet och Bottenviken. I statsrådets förordning om Finlands ekonomiska zon (1073/2004), som utfärdats med stöd av lagen om Finlands ekonomiska zon, anges med koordinater de punkter som utgör den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon, och som förenas med rätta linjer.

I 2 § i lagen om Finlands ekonomiska zon fastställs de rättigheter och skyldigheter som Finland enligt folkrätten har i den ekonomiska zonen. Enligt regeringens proposition om lagen om Finlands ekonomiska zon (RP 53/2004 rd) ingår viktiga bestämmelser om detta i artikel 56 i FN:s havsrättskonvention. Enligt 2 § tillkommer rätten att utforska och utnyttja, bevara och förvalta levande och icke-levande naturtillgångar i den ekonomiska zonen samt rätten till andra verksamheter som avser ekonomisk exploatering och utforskning av zonen finska staten. Dessutom har Finland i den ekonomiska zonen jurisdiktion i enlighet med folkrätten med avseende på uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner samt skydd av den marina miljön och marinvetenskaplig forskning, liksom också andra av folkrätten erkända rättigheter och skyldigheter.

I lagen om Finlands ekonomiska zon har man med tanke på informationsvärdet valt ett regleringssätt där den lagstiftning som ska tillämpas i den ekonomiska zonen anges i 2 kap., där det finns bestämmelser om den lagstiftning som ska tillämpas på miljöskydd, vattenbyggande och havsplanering, fiske, jakt och naturvård, skydd av undervattensledningar, marksubstanser och gruvmineral. I lagens 3 a § finns bestämmelser om tillämpningen av vissa lagar på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner som uppförs i den ekonomiska zonen samt på rör och kablar som installeras eller används i samband med verksamheten på sådana. Rör och kablar betraktas inte som anläggningar eller konstruktioner.

Enligt lagens 5 a § tillämpas 3 kap. om lagstiftning som tillämpas i den ekonomiska zonen inte på utnyttjande av vindenergi eller på forskning som avser detta, utan i de fallen tillämpas lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen.

I lagen om Finlands ekonomiska zon finns inga uttryckliga bestämmelser om tillämpningen av finsk skattelagstiftning. Regeringens proposition (RP 53/2004 rd) som ledde till att lagen om Finlands ekonomiska zon stiftades innehåller endast en kortfattad motivering till lagens 17 §, och hänvisar främst till artikel 60.2 i havsrättskonventionen där bland annat jurisdiktion i fråga om skattelagstiftningen nämns när det gäller konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner.

Enligt den gällande 17 § som trädde i kraft vid ingången av 2025 tillämpas på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner som uppförts i den ekonomiska zonen finsk lag på samma sätt som om konstruktionen hade funnits på den del av Finlands territorium som ligger närmast men inte hör till Ålands territorium. I regeringens proposition RP 147/2024 rd bedöms att den tidigare paragrafen lämnade utrymme för tolkning i fråga om tillämpningen av flera av de lagar som gäller uppförande av byggnader och konstruktioner, och att exempelvis tillämpningen av fastighetsskatt i den ekonomiska zonen var oklar. Enligt specialmotiveringen till 17 § tillämpas på havsbaserade vindkraftsprojekt sådana lagar som kan anses vara tillämpliga på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner. Som exempel nämns arbetslagstiftningen som ska tillämpas på underhållsarbete vid havsbaserade vindkraftverk och elsäkerhetslagen (1135/2016) som ska tillämpas på elektrisk utrustning vid havsbaserade vindkraftverk.

I rättspraxis bedömde högsta förvaltningsdomstolen i ett prejudikat om förhandsavgörande gällande mervärdesbeskattning (HFD 2025:33) hur havsrättskonventionen och lagen om Finlands ekonomiska zon påverkar Finlands beskattningsbehörighet. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att den skattskyldiges verksamhet var sådan verksamhet som avses i artikel 56 i havsrättskonventionen. Den skattskyldige planerade ett vindkraftsprojekt som skulle genomföras i Finlands ekonomiska zon, och köpte forsknings- och analystjänster för projektet bland annat för att utreda hurdana konsekvenser byggandet av vindparken skulle ha på sedimenten i havsbotten samt för att utreda de geologiska förhållandena och hoten. Denna verksamhet ansågs falla inom ramen för Finlands suveränitet. Under de omständigheter som avgörandet gällde ansågs Finland ha jurisdiktion över forsknings- och analystjänsterna som gällde vindparksområdet, när man beaktade artikel 56 i havsrättskonventionen och 2 § 2 mom. i lagen om Finlands ekonomiska zon. Med beaktande av 1 a § i mervärdesskattelagen (1501/1993) ansågs detta även omfatta jurisdiktion över mervärdesbeskattningen.

Med hänsyn till det som konstaterats ovan hindrar inte de gällande bestämmelserna i lagen om Finlands ekonomiska zon att finsk skattelagstiftning tillämpas i Finlands ekonomiska zon på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner. Med hänsyn till rättspraxis hindrar lagstiftningen inte heller jurisdiktion över beskattningen inom de gränser som havsrättskonventionen tillåter i fråga om de verksamheter som avses i artikel 56 i konventionen. Bedömningen är att lagen om Finlands ekonomiska zon inte behöver ändras.

2.1.3 Finlands ekonomiska zon och Ålands självstyrelse

Enligt 2 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland (1144/1991), nedan *självstyrelselagen*, omfattar landskapet Åland det territorialvatten som enligt gällande stadganden om gränserna för Finlands territorialvatten omedelbart ansluter sig till det område som hör till landskapet. Finlands ekonomiska zon hör inte till landskapets område.

Den ursprungliga lösningen i lagen om Finlands ekonomiska zon, där Ålands jurisdiktion inte har utsträckts till den ekonomiska zonen, har inte ändrats under den tid som lagen om Finlands ekonomiska zon varit i kraft. Exempelvis i samband med riksdagens behandling av proposition RP 147/2024 rd preciserades ordalydelsen i 17 § i enlighet med ekonomiutskottets betänkande (EkUB 21/2024 rd), för att det ska vara klart att finsk lag tillämpas på konstgjorda öar,

anläggningar och andra konstruktioner som har uppförts i den ekonomiska zonen på samma sätt som om konstruktionen hade funnits på den del av Finlands territorium som ligger närmast och som inte hör till Ålands territorium.

2.2 Fastighetsbeskattning

2.2.1 Allmänt om fastighetsbeskattningen

Fastighetsskatt betalas enligt fastighetsskattelagen (654/1992) på basis av fastighetens värde till den kommun inom vars område fastigheten är belägen. Till skattebasen för fastighetsskatten hör mark samt byggnader och konstruktioner. Fastighetsskatten utgör en andel enligt fastighetsskatteprocentsatsen av fastighetens beskattningsvärde, som bestäms separat för mark och byggnader. Den skattskyldige är ägaren, förutom i de undantagsfall som anges i 7 § i fastighetsskattelagen.

Enligt 2 § i fastighetsskattelagen avses med fastighet i fastighetsskattelagen en sådan tomt, lägenhet och annan självständig enhet i Finland som har införts eller bör införas som fastighet i det fastighetsregister som avses i fastighetsregisterlagen (392/1985). En byggnad och andra beståndsdelar anses höra till fastigheten till den del de beaktas vid tillämpningen av de i 15 § nämnda värderingsgrunderna i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005), nedan *värderingslagen*. Dessutom tillämpas bestämmelserna om fastigheter enligt fastighetsskattelagen bland annat på byggnader och konstruktioner som är någon annans än markägarens och som värderas för fastighetsbeskattningen enligt värderingsgrunderna i värderingslagen.

Fastigheter som är befriade från skatt är enligt 3 § i fastighetsskattelagen bland annat vattenområden samt privata naturskyddsområden som skyddats med stöd av 47 § i naturvårdslagen (9/2023), med undantag för byggnader och konstruktioner som finns på området och dessa byggnaders och konstruktioners byggplatser. Skattefria är också exempelvis byggnader eller konstruktioner som används för övervakning av Finlands territorium eller andra fastigheter till den del de används för Försvarsmaktens behov som fästningsverk, militär-, flyg- och flottbas, forsknings- eller försöksanstalt, förråd eller depå.

Kommunerna är inte skyldiga att betala skatt för fastigheter som de äger på sitt eget område.

Bestämmelserna om fastigheter i fastighetsskattelagen tillämpas också på byggnader och konstruktioner inom Finlands territorialvatten, eftersom kustkommunernas gränser till havs sträcker sig ända till den yttre gränsen för territorialvattnen. Fastighetsskatt betalas därmed för de delar av skattebasen som ligger i territorialvatten som hör till kommunens område på motsvarande grunder som på andra ställen inom kommunens område. Eftersom vattenområden är fastigheter som är befriade från fastighetsskatt bildas skattebasen till havs i praktiken av ör samt byggnader och konstruktioner med de undantag som anges i 3 § i fastighetsskattelagen.

Förpliktelser som grundar sig på internationella avtal som är bindande för Finland har beaktats i 4 § i fastighetsskattelagen genom att det föreskrivs om skattefrihet på grundval av internationella avtal. Enligt bestämmelsen ska ingen skatt betalas för en fastighet om beskattningen strider mot föreskrifterna i ett internationellt avtal som binder Finland. Sådana avtalsbestämmelser som begränsar fastighetsbeskattningen finns vanligen i olika internationella avtal som gäller diplomatiska relationer, beskickningar och andra ärenden inom utrikesförvaltningen.

Tills vidare har tillämpningen av fastighetsskattelagen i Finlands ekonomiska zon inte uttryckligen aktualiserats i samband med verkställandet av fastighetsbeskattningen. Varken lagen om Finlands ekonomiska zon eller havsrättskonventionen utgör i sig något hinder för att tillämpa fastighetsskattelagen. På grundval av utgångspunkterna för fastighetsskattelagen kan man med fog anse att fastighetsskattelagen för närvarande inte ska tillämpas i Finlands ekonomiska zon, eftersom de enheter som avses i 2 § i fastighetsskattelagen inte är belägna i Finland och inte inom någon kommuns område.

Enligt 11 § 3 mom. i fastighetsskattelagen tillämpas den av kommunfullmäktige bestämda allmänna fastighetsskatteprocentsats för mark som avses i 4 mom. och den allmänna fastighetsskatteprocentsats för byggnader som avses i 5 mom. på fastigheter som är skattepliktiga enligt fastighetsskattelagen, om inte något annat följer av de skatteprocentsatser som anges i 12, 12 a, 12 b, 13, 13 a eller 14 §.

Kommunfullmäktige ska årligen bestämma åtminstone följande procentsatser för fastighetsskatt: den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen för mark till minst 1,30 och högst 2,00, den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen för byggnader till minst 0,93 och högst 2,00, skatteprocentsatsen för byggnader för stadigvarande boende till minst 0,41 och högst 1,00 samt skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader till minst 0,93 och högst 2,00. Dessutom ska huvudstadsregionens kommuner och kranskommuner bestämma en separat skatteprocentsats för bygglätor som i huvudsak planlagts för bostadsbyggande, och den ska vara minst 3,00 procentenheter högre än den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen för mark men högst 6,00.

Därtill kan kommunen särskilt fastställa en skatteprocentsats för byggnader och konstruktioner som hör till kraftverk eller slutförvaringsanläggningar för kärnbränsle (högst 3,10) samt en lägre skatteprocentsats för byggnader och mark som ägs av ett allmännyttigt samfund. Andra kommuner än kommunerna i huvudstadsregionen kan bestämma en särskild skatteprocentsats (minst 2,00 och högst 6,00) för obebbyggda bygglätor. Har ingen särskild fastighetsskatteprocentsats bestämts ska de allmänna fastighetsskatteprocentsatserna för mark och byggnader tillämpas.

Som värdet av en fastighet anses enligt 15 § i fastighetsskattelagen det värde som beräknas enligt värderingslagen och de bestämmelser och beslut som meddelats med stöd av den för kalenderåret före det år då fastighetsskatten påförs. Värdet av en fastighet som hör till företagsförmögenheten bestäms också enligt dessa grunder.

Enligt 30 § i värderingslagen anses som beskattningsvärde för byggnader, konstruktioner och vattenkraftverk återanskaffningsvärdet minskat med årliga åldersavdrag, för att beakta åldrandets inverkan på byggnadens värde. Åldersavdragen varierar beroende på typ av byggnad och delvis beroende på byggnadsmaterial mellan 1 och 10 procent och görs från återanskaffningsvärdet linjärt från och med det år då byggnaden blev färdig. Som värdet för en byggnad eller konstruktion som är i bruk anses dock minst 20 eller 40 procent beroende på byggnadstyp.

Med stöd av 30 § 2 mom. i värderingslagen utfärdas närmare bestämmelser om uträkning av återanskaffningsvärdet genom förordning av finansministeriet. Förordningen utfärdas årligen. Finansministeriets förordning om grunder för återanskaffningsvärdet av byggnader vid bestämmandet av beskattningsvärdet för år 2025 (1073/2025), nedan *förordningen om återanskaffningsvärdet*, som tillämpas på beskattningen för 2026 utfärdades den 27 november 2025.

I förordningen fastställs grunderna för beräkning av återanskaffningsvärdet för omkring 30 typer av byggnader, bland annat småhus, bostadshöghus, fritidsbostäder, ekonomi- och garagebyggnader, kontorsbyggnader, butiksbyggnader och industribyggnader. I återanskaffningsvärdena görs årligen en justering som motsvarar förändringen i byggnadskostnadsindex.

För konstruktioner har beräkningsgrunderna inte fastställts särskilt för olika typer av byggnader, utan återanskaffningsvärdet av en konstruktion anses vara 75 procent av byggnadskostnaderna för motsvarande byggnad eller konstruktion. Byggnadskostnaderna är mervärdesskattefria. Också återanskaffningsvärdena för konstruktioner har årligen höjts schablonmässigt i enlighet med förändringen i byggnadskostnadsindex.

Om en byggnad eller konstruktion är halvfärdig vid den tidpunkt då fastighetsskatten bestäms beräknas byggnadens värde enligt förordningen om återanskaffningsvärdet som om byggnaden hade varit färdig. Byggnadens beskattningsvärde blir den andel av hela byggnadens återanskaffningsvärde som motsvarar hur långt bygget framskridit vid utgången av året före skatteåret.

2.2.2 Vindkraftverk vid fastighetsbeskattningen

Vindkraftverk är konstruktioner som avses i fastighetsskattelagen och deras skattepliktiga delar, det vill säga fundamentet, stommen och maskinrummet, värderas på basis av byggnadskostnaderna. Som återanskaffningsvärde för ett vindkraftverk anses 75 procent av byggnadskostnaderna för de skattepliktiga delarna. I återanskaffningsvärdet görs årligen en justering som motsvarar förändringen i byggnadskostnadsindex. Som beskattningsvärde för ett vindkraftverk anses återanskaffningsvärdet minskat med ett årligt åldersavdrag på 2,5 procent, dock minst 40 procent av återanskaffningsvärdet. Landbaserade och havsbaserade vindkraftverk värderas på samma sätt.

Skatteförvaltningen har gett anvisningen Kraftverk i fastighetsbeskattningen (dnr VH/6127/00.01.00/2023, 13.1.2026). Enligt anvisningen anses återanskaffningsvärdet för ett vindkraftverk vara 75 procent av de bokförda byggnadskostnaderna för vindkraftverkets torn (fundament, stomme och maskinrum) som aktiverats i balansräkningen. I fråga om byggnadskostnaderna beaktas även de i anvisningen nämnda allmänna kostnaderna, såsom drifts- och samkostnaderna för byggarbetsplatsen, byggherrens kostnader, räntor och försäkringar under byggandet, samt kostnader för röjning och markbearbetning. Kostnaderna allokteras till anskaffningsutgiften för byggnader och konstruktioner, maskiner och anordningar samt mark i förhållande till bygg- och anskaffningskostnaderna.

På vindkraftverk tillämpas skatteprocentsatsen för vissa anläggningar enligt 14 § i fastighetsskattelagen, nedan också *kraftverksprocentsats*, eller den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen för byggnader. Kraftverksprocentsatsen tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk eller en slutförvaringsanläggning för använt kärnbränsle. Om kraftverksprocentsatsen inte kan tillämpas på ett kraftverk eller om kommunen inte har fastställt någon sådan tillämpas den allmänna fastighetsskatteprocentsats för byggnader som kommunen bestämt.

Alla slags anläggningar som producerar elkraft har betraktats som kraftverk. Till exempel värmeverk eller värmecentraler som endast producerar värme eller distribuerar energi anses inte vara kraftverk. Om både el och värme produceras i samma anläggning ska byggnadens användningsändamål fastställas enligt det huvudsakliga ändamålet. Kraftverksprocentsatsen

tillämpas inte i fastighetsbeskattningen på anläggningar som producerar energi för industrianläggningars interna processer.

För att kraftverksprocentsatsen ska kunna tillämpas måste kraftverkets nominella effekt överskrida 10 megavoltampere eller kraftverkens sammanräknade nominella effekt överskrida 10 megavoltampere om flera kraftverk är anslutna till ett distributionsnät, ett högspänningsdistributionsnät eller ett stamnät via en gemensam anslutningspunkt. Skatteprocentsatsen har tillämpats i beskattningspraxisen från och med att kraftverket anslutits till nätet och fram till att kraftverket permanent fränkopplats från nätet.

År 2025 hade sammanlagt 254 av de 292 kommunerna på det finländska fastlandet bestämt en kraftverksprocentsats enligt 14 § i fastighetsskattelagen. Cirka 79 procent, det vill säga 201 kommuner, hade bestämt den högsta kraftverksprocentsats som lagen tillåter, 3,10 procent, och 53 kommuner hade bestämt en lägre skatteprocentsats som i medeltal var 2,39 procent. Den genomsnittliga kraftverksprocentsatsen vägd med beskattningsvärdena i fastighetsbeskattningen för 2025 är cirka 3,10 procent. Den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen beräknad med uppgifterna om fastighetsbeskattningen för 2024 är cirka 3,09 procent.

Enligt uppgifterna om fastighetsbeskattningen för 2025⁵ var fastighetsskattebasen (mark och byggnader) totalt 276,6 miljarder euro (276,5 miljarder euro 2024) och den debiterade fastighetsskatten totalt 2,4 miljarder euro (2,4 miljarder euro 2024). De byggnader och konstruktioner som omfattas av kraftverksprocentsatsen utgjorde en skattebas på 4,0 miljarder euro (3,74 miljarder euro 2024) och den debiterade fastighetsskatten för dem var 123,9 miljoner euro (115,7 miljoner euro 2024).

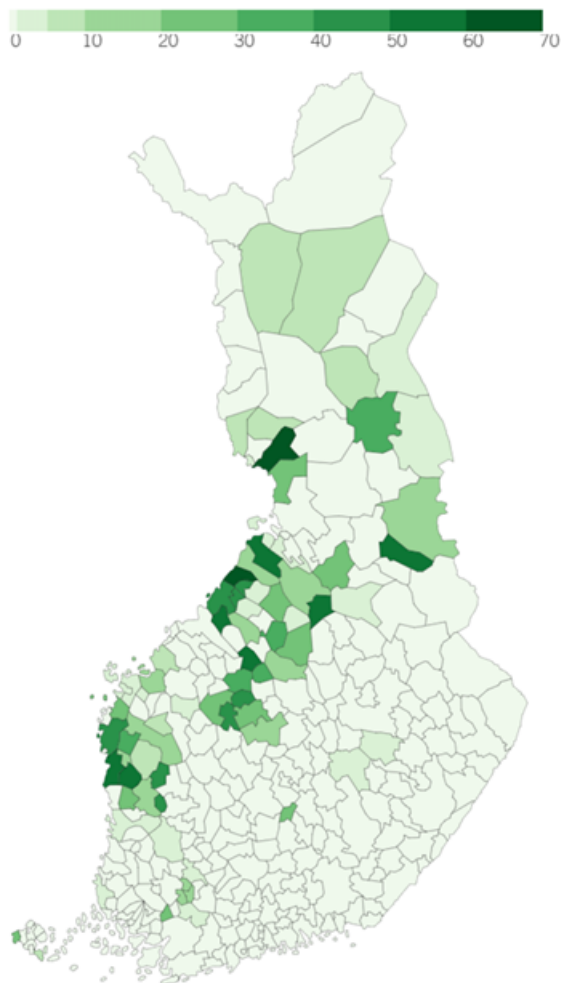
Fastighetsskattestatistiken skiljer inte mellan vindkraftverk och solkraftverk, som ingår i samma byggnadstyp i uppgifterna om fastighetsbeskattningen. Beloppet av fastighetsskatten för vindkraftverk och solkraftverk omfattar endast skatten för vind- och solkraftverken, inte skatten för marken där kraftverken är belägna. Beloppet av fastighetsskatten för vind- och solkraftverk var cirka 55,5 miljoner euro 2025 (46,7 miljoner euro 2024), vilket var 3,5-faldigt jämfört med beloppet för 2020.

Vind- och solkraftverkens andel av fastighetsskatteuttaget varierar mycket beroende på kommun, och kraftverken är viktiga inkomstkällor för enskilda kommuner.

På kartan nedan beskrivs kommunspecifikt vind- och solkraftverkens andel av kommunens fastighetsskatteintäkter i procent för 2024.

Vind- och solkraftverkens andel (%) av kommunens fastighetsskatteintäkter 2024

⁵ Den fastighetsskattestatistik som används i propositionen bygger på Skatteförvaltningens publicerade fastighetsskattestatistik. Fastighetsbeskattningen för 2025 beskrivs i publikationen Statistik från Skatteförvaltningen: Fastighetsbeskattningen skatteåret 2025, som finns på adressen https://www.vero.fi/sv/skatteforvaltningen/statistiken/statistik_om_fastighetsbeskattninge/fastighetsbeskattningen-skattearet-2025/.

Källa: Statistik från Skatteförvaltningen: Fastighetsbeskattningen skatteåret 2024. Finns på adressen

https://www.vero.fi/sv/skatteforvaltningen/statistiken/statistik_om_fastighetsbeskattninge/fastighetsbeskattningen-skattearet-2024/.

På landskapsnivå ligger vind- och solkraftverkens andel av fastighetsskatten för 2025 nära noll, till exempel i Norra Karelen (0,0 procent), Nyland (0,0 procent), Päijänne-Tavastland (0,0 procent), Norra Savolax (0,1 procent), Kymmenedalen (0,1 procent), Birkaland (0,1 procent), Egentliga Finland (0,2 procent), Södra Karelen (0,2 procent), Södra Savolax (0,6 procent) och Egentliga Tavastland (0,6 procent). Andelarna är störst i landskapen på västkusten och i norr, till exempel i Mellersta Österbotten (14,1 procent), Norra Österbotten (12,3 procent), Österbotten (11,4 procent), Södra Österbotten (9,6 procent) och Kajanaland (6,4 procent).

2.2.3 Fastighetsbeskattning i landskapet Åland

Enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om ärenden som gäller kommunen tillkommande skatter. Fastighetsbeskattningen i kommunerna på Åland hör därför till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Enligt 2 § 1 mom. i självstyrelselagen omfattar landskapet det område som när lagen trädde i kraft hörde till landskapet samt det territorialvatten som enligt gällande stadganden om gränserna för Finlands territorialvatten omedelbart ansluter sig till detta område. Inga havsområden i Finlands ekonomiska zon hör till landskapets område, och landskapets behörighet har inte heller utvidgats till Finlands ekonomiska zon efter att självstyrelselagen trädde i kraft. Att lagstifta om fastighetsskatt i Finlands ekonomiska zon hör till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § 36 punkten i självstyrelselagen.

Fastighetsbeskattningen på Åland grundar sig på bestämmelserna i fastighetsskattelagen för landskapet Åland (ÅFS 15/1993). Fastighetsskattelagen för landskapet är en blankettlag som hänvisar till fastighetsskattelagen för riket. Enligt blankettlagen betalas fastighetsskatt med vissa undantag i enlighet med rikets fastighetsskattelag.

De undantag från fastighetsskattelagen för riket som tillämpas i landskapet gäller intervallerna för fastighetsskatteprocentsatserna samt tillämpningsområdet för skatteprocentsatserna för andra bostadsbyggnader och de skatteprocentsatser för kraftverk som tillämpas på vindkraftverk. Fastighetsskatteprocentsatserna kan vara lägst 0,00 procent och skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader kan bestämmas så att den är högst 0,90 procentenheter högre än skatteprocentsatsen för byggnader som används huvudsakligen för stadigvarande boende, dock högst 0,90 procent. Den skatteprocentsats för andra bostadsbyggnader som avses i 13 § 1 mom. i fastighetsskattelagen för riket tillämpas inte på sådana fritidsbostäder som uteslutande används för uthyrning, och med avvikelse från fastighetsskattelagens 14 § 2 mom. tillämpas den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen för byggnader på vindkraftverk vars nominella effekt är högst 10 megavoltampere även om flera kraftverk har en gemensam anslutningspunkt till elnätet.

Med stöd av 1 § i republikens presidents förordning om verkställandet av beskattningen på Åland för skatter som betalas till landskapet Åland och kommunerna på Åland (610/2020) sköter Skatteförvaltningen förvaltningsuppgifter som enligt landskapet Ålands lagstiftning hör till Ålands landskapsregering när det gäller bland annat fastighetsskatt. Med stöd av 2 § i förordningen svarar landskapet Åland bland annat för de kostnader som orsakas av särdrag i lagstiftningen om kommunalskatt och fastighetsskatt i landskapet i enlighet med vad landskapsregeringen och Skatteförvaltningen kommer överens om.

2.3 Inkomstbeskattning

2.3.1 Inkomstskattskyldighetens territoriella dimension

Bestämmelser om inkomstskattskyldighetens territoriella dimension finns i 1 kap. i II avdelningen i inkomstskattelagen (1535/1992). Kapitlet innehåller bestämmelser om allmän och begränsad inkomstskattskyldighet. Skyldiga att betala skatt på inkomst är enligt 9 § 1 mom. 1 punkten i inkomstskattelagen personer som under skatteåret har varit bosatta i Finland, inhemska samfund, samfund som bildats eller registrerats utomlands och vars verkliga ledning utövas i Finland, samfällda förmåner och dödsbon, för inkomst som har förvärvats här och någon annanstans (allmän skattskyldighet). Enligt 9 § 7 mom. i inkomstskattelagen avses med

inhemska samfund enligt 1 mom. ett samfund som har bildats eller registrerats i enlighet med finsk lagstiftning.

Skyldiga att betala skatt på inkomst är enligt 9 § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen personer som under skatteåret inte har varit bosatta i Finland samt andra utländska samfund än sådana som avses i 1 punkten, för inkomst som har förvärvats här (begränsad skattskyldighet). Inkomst som förvärvats i Finland är med stöd av 10 § 2 punkten i inkomstskattelagen inkomst av rörelse som har bedrivits, av yrke som har utövats eller av jordbruk eller skogsbruk som har bedrivits här. Om en person som inte är bosatt i Finland eller ett utländskt samfund eller konsortium har ett fast driftställe i Finland för bedrivande av näringsverksamhet är, enligt 9 § 3 mom. i inkomstskattelagen, en sådan person, ett sådant samfund eller konsortium utan hinder av 1 mom. 2 punkten och 2 mom. skyldig att betala skatt på grund av inkomst för all inkomst som hänför sig till detta fasta driftställe. Bestämmelser om fast driftställe och hur ett sådant uppkommer finns i 13 a § i inkomstskattelagen.

I 1 kap. i I avdelningen i inkomstskattelagen finns bestämmelser om lagens tillämpningsområde och i 2 kap. allmänna definitioner. Den gällande inkomstskattelagen innehåller inte någon bestämmelse om Finlands ekonomiska zon. Uttryckliga bestämmelser om tillämpningen av inkomstskattelagens bestämmelser om Finland på Finlands ekonomiska zon skulle klargöra nuläget.

2.3.2 Beskattning av inkomst av verksamhet som utländska företag bedriver i Finland

Enligt 1 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) beräknas resultatet av näringsverksamhet vid verkställande av inkomstbeskattningen så som den lagen stadgar. Med näringsverksamhet avses rörelse och yrkesutövning. Ett utländskt företag kan bedriva verksamhet i Finland på många sätt. Det kan till exempel bilda ett juridiskt självständigt dotterbolag eller agera genom en filial eller ett ombud. Det senare förfarandet kan leda till att ett fast driftställe uppkommer.

Om verksamheten bedrivs via ett samfund som är registrerat i Finland, såsom ett aktiebolag, beskattas bolaget i Finland. Om verksamheten bedrivs genom ett utländskt samfund beskattas bolagets verksamhet i den stat där bolaget har sin hemvist. Dessutom kan utländska företags verksamhet beskattas i Finland till den del verksamheten sker i Finland. Bestämmelser om fast driftställe vid inkomstbeskattningen finns i 13 a § i inkomstskattelagen. Med fast driftställe avses i den paragrafen en plats på vilken det för näringsverksamhetens stadigvarande bedrivande finns en särskild plats för affärsverksamhet eller där särskilda anordningar vidtagits. Det fasta driftstället ska vara stadigvarande och ha en fysisk plats för affärsverksamhet. Som exempel nämns i paragrafen en plats där företagets ledning, filial, kontor, industrianläggning, produktionsanläggning, verkstad eller butik eller annat stadigvarande inköps- eller försäljningsställe finns. Till fast driftställe hänförs även en i bruk varande gruva eller annan fyndighet, stenbrott, torvmosse, grustag eller annan därmed jämförlig plats. I centralskattenämndens praxis har en transformatorstation som ansluter sig till en elöverföringskabel ansetts utgöra ett fast driftställe, även om de service- och underhållstjänster som den behöver har anskaffats som köpt tjänst (CSN 52/2007).

Avtal som Finland ingått med andra stater för att dubbelbeskattning ska kunna undvikas, nedan *skatteavtal*, kan begränsa beskattningsrätten enligt den inhemska lagstiftningen i Finland, men de ändrar ändå inte en aktörs ställning som skattskyldig enligt den nationella lagstiftningen. Om det inte finns något gällande skatteavtal, sker beskattningen uteslutande i enlighet med Finlands nationella lagstiftning.

I de skatteavtal som Finland har ingått ingår i regel en definition av en avtalsslutande stat. I de skatteavtal som Finland ingått definieras vanligtvis en avtalsslutande stat i geografisk bemärkelse som det område inom vilket skattelagstiftningen i den avtalsslutande staten är i kraft, inbegripet de områden som gränsar till statens territorialvatten och där den staten enligt den avtalsslutande statens nationella lagstiftning och i enlighet med folkrätten kan utöva sina rättigheter att utforska och exploatera havsbotten och naturresurserna i dess inre.

Om det finns ett skatteavtal mellan den stat där företaget har sin hemvist och den stat där företaget bedriver sin affärsrörelse, ska det avgöras om det finns ett fast driftställe på grundval av skatteavtalet. Definitionen av ett fast driftställe i skatteavtal som Finland ingått grundar sig på artikel 5 i OECD:s modellskatteavtal. Med fast driftställe avses en stadigvarande plats för affärsverksamhet varifrån verksamheten helt eller delvis bedrivs. Som fast driftställe betraktas i synnerhet en plats för företagsledning, filial, kontor, fabrik, verkstad, gruva, olje- eller gaskälla, stenbrott eller annan plats för utvinning av naturtillgångar. I artikel 5.41 i OECD:s modellskatteavtal klargörs de kriterier enligt vilka automatisk utrustning kan anses utgöra ett fast driftställe. I punkten konstateras att ”fast driftställe kan föreligga även när verksamheten bedrivs huvudsakligen med hjälp av automatisk utrustning och personalens uppgifter inskränker sig till att sätta upp, sköta, övervaka och underhålla utrustningen. Huruvida spel- och försäljningsautomater som ett företag satt upp i den andra staten kan bli ett fast driftställe avgörs av om företaget, förutom att installera maskinerna också driver och underhåller dem. Fast driftställe föreligger dock inte om företaget efter installationen hyr ut automaterna till andra företag. Det kan bli ett fast driftställe om företaget, förutom att installera maskinerna också driver och underhåller dem”.

Rörelseinkomsten för ett fast driftställe som föreligger på basis av ett skatteavtal beskattas med stöd av skatteavtalens artikel om rörelseinkomst till den del som inkomsten ska anses höra till det fasta driftstället.

2.4 Verksamhetsmiljön för havsbaserade vindkraftsprojekt

2.4.1 Särdrag i havsbaserade vindkraftsprojekt

Havsbaserad vindkraft inom elproduktionen har väckt stort intresse bland både inhemska och utländska aktörer. Den havsbaserade vindkraftens andel av den totala vindkraftsproduktionen beräknas öka väsentligt, eftersom vindförhållandena till havs i genomsnitt är bättre ur elproduktionens synvinkel och storskaliga vindkraftsparker kan byggas i havsområden.

För närvarande planeras vindkraftsparker i 15–60 meter djupa havsområden, och de havsbaserade vindkraftverken kan väntas ha en enhetseffekt på i medeltal 15–20 megawatt. Elproduktionskapaciteten för havsbaserad vindkraft bedöms i allmänhet vara större än för landbaserad vindkraft, vilket påverkar den ekonomiska lönsamheten för havsbaserade vindkraftsprojekt. Enhetseffekten för landbaserade vindkraftverk som installeras i nuläget är vanligen i storleksklassen 6 megawatt.

I nuläget bedöms det inte vara tillräckligt ekonomiskt lönsamt att i stor skala bygga havsbaserad vindkraft på marknadsvillkor i finländska förhållanden. Allmänt taget är det betydligt dyrare att bygga ett havsbaserat vindkraftverk än att bygga ett landbaserat vindkraftverk. Investeringen och projektkostnaderna för ett havsbaserat vindkraftverk är större på grund av de marina förhållandena, till exempel djupet och avståndet från kusten, havsbottnens egenskaper, vindförhållandena, sjögången och isarna, och de krav som dessa förhållanden ställer på byggandet, byggsättet och byggtiden. Eftersom förhållandena till havs är så varierande, varierar

också kostnaderna avsevärt mellan olika havsområden, och när det gäller enskilda havsbaserade vindkraftverk kan förhållandena i en och samma vindkraftspark variera betydligt.

För närvarande bedöms ett gravitationsfundament som förankras i havsbotten eller ett monopile-fundament som pålas ner i havsbotten vara lämpligt för finländska förhållanden. De komponenter som används i havsbaserade vindkraftverk är effektivare och bättre korrosionsskyddade än komponenterna i landbaserade vindkraftverk för att säkerställa att de håller. Grundarbetet för fundamentet för ett havsbaserat vindkraftverk kräver att mjukt ytmateriel och stenblock på havsbotten avlägsnas genom muddring och utjämning samt att ett tätat bottenskikt byggs ovanpå den bärande botten. Fundamentet för ett havsbaserat vindkraftverk tillverkas på land och transporteras till installationsplatsen med fartyg.

Bedömningar av den ekonomiska lönsamheten för havsbaserade vindkraftsprojekt påverkas också av den energiintensiva industrins förväntade elbehov, elnätsanslutningarna, elöverföringen och ellagringsmöjligheterna samt hur marknadspriset på el utvecklas. Den tekniska utvecklingen påverkar också den ekonomiska lönsamheten.

2.4.2 Pågående och planerade havsbaserade vindkraftsprojekt i Finland

I Finland finns tills vidare havsbaserade vindkraftverk endast i vindkraftsparken i Tahkoluoto i Björneborg, som är världens första vindkraftspark som byggts i tillfrysande hav. Det första havsbaserade vindkraftverket byggdes med investeringsstöd 2010. År 2017 färdigställdes 10 havsbaserade vindkraftverk som fick ett inmatningspris och beviljades 20 miljoner euro i stöd för merkostnader för sjökabeln. Årsproduktionen i Tahkoluoto havsvindpark är 157 000 megawattimmar.

Avsikten är att Tahkoluoto havsvindpark ska utvidgas med 40 havsbaserade vindkraftverk på över 15 megawatt som ligger 4–22 kilometer från stranden i ett område med 15–45 meters djup. Ursprungligen var avsikten att två av de havsbaserade vindkraftverken skulle byggas 2023–2026 som ett demonstrationsprojekt som beviljats 30 miljoner euro i energiinvesteringsstöd, och att de övriga skulle byggas under de närmaste åren, men projektet för att utvidga i Tahkoluoto kommer att genomföras utan demonstrationsfasen med två vindkraftverk. De havsbaserade vindkraftverk som ska byggas beräknas ha en total effekt på 600–800 megawatt och producera cirka 109 000 megawattimmar per år.

I Finlands territorialvatten pågår också projekt utanför Ijo (Suurhiekka), Torneå (Röyttä), Brahestad-Pyhäjoki (Maanahkiainen) och Korsnäs. Tillsammans med utvidgningen av Tahkoluoto väntas den totala effekten av projekten vara i storleksklassen 6 500 megawatt. Dessutom har Forststyrelsens konkurrensutsättningar utanför Närpes och Pyhäjoki-Brahestad avslutats utan att någon partner valts. Konkurrensutsättningar förbereds i tre andra områden (Kristinestad, Brahestad-Siikajoki, Siikajoki-Karlö).

I ett av Fingrid Oyj:s framtidsscenarier⁶ antas vindkraftens totala effekt öka främst tack vare landbaserade vindkraftsbyggen med en jämn årlig takt på över 1 000 megawatt, så att den mot slutet av 2020-talet överstiger 10 000 megawatt, och därefter ta fart så att den totala effekten är 20 000 megawatt 2035. I scenariot uppgår både den havsbaserade och den landbaserade vindkraftskapaciteten till cirka 10 000 megawatt 2035, och senast 2045 kan kapaciteten för havsbaserad vindkraft uppgå till 20 000 megawatt jämfört med den landbaserade vindkraften

⁶ Fingrid (2021), Verkkovisio (på finska).

https://www.fingrid.fi/globalassets/dokumentit/fi/sahkomarkkinat/fingrid_verkkovisio.pdf.

på 10 000 megawatt. I en senare utredning av Fingrid Oyj⁷ antas cirka 6 500 megawatt havsbaserad vindkraft byggas på 2030-talet.

De havsbaserade vindkraftsprojekten i Finlands ekonomiska zon är ännu i startgroparna, och de första havsbaserade vindkraftsparkerna väntas bli färdiga mot slutet av 2030-talet. En havsbaserad vindkraftspark kan väntas omfatta 100–150 havsbaserade vindkraftverk som alla har en enhetseffekt på 15–20 megawatt.

Lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen, som trädde i kraft vid ingången av 2025, tillämpas på utnyttjande av vindenergi och på forskning som avser utnyttjande av vindenergi i Finlands ekonomiska zon. En av de lösningar som lagen utgår från är en modell med konkurrensutsättning, som syftar till att företag som har förmåga att genomföra projekten ska få rätt att använda områden för havsbaserad vindkraft. I fortsättningen kan projektutvecklare tilldelas områden för havsbaserad vindkraft endast via en konkurrensutsättning som Energimyndigheten ordnar, och lagen om Finlands ekonomiska zon tillämpas inte längre på havsbaserad vindkraftsverksamhet. Statsrådet väljer områden som ska konkurrensutsättas för havsbaserade vindkraftsprojekt som planeras i den ekonomiska zonen, och Energimyndigheten utser det företag som vinner konkurrensutsättningen om flera företag tävlar om samma områden. Vinnaren får ensamrätt att hos statsrådet ansöka om rätt att utnyttja det konkurrensutsatta området för ett havsbaserat vindkraftsprojekt. Innehavaren av ett utnyttjandetillstånd får med stöd av det beviljade tillståndet för en viss tid ensamrätt att utnyttja ett visst område i den ekonomiska zonen för vindenergi, och är skyldig att till Energimyndigheten betala utnyttjandeavgiften som den erbjudit i sitt anbud för rätten att utnyttja vindenergi i den ekonomiska zonen.

Vid arbets- och näringsministeriet bereds en statsrådets förordning som ska utfärdas med stöd av lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och vars centrala innehåll hänför sig till urvalskriterierna för konkurrensutsättning av havsbaserade vindkraftsområden, förutsättningarna för deltagande i konkurrensutsättningen samt beloppet av deltagnings- och främjandesäkerheten.⁸ Dessutom var ett utkast till statsrådets beslut om områden för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och dess miljörapport ute på remiss 24.10.–2.12.2025. Arbets- och näringsministeriet föreslog att statsrådet fattar beslut om att anvisa fyra områden inom Finlands ekonomiska zon att användas för utnyttjande av vindkraft. Av de fyra områdena ligger två i Bottenhavet och två i Bottenviken.⁹

2.4.3 Regionala konsekvenser av havsbaserade vindkraftsprojekt

Havsbaserade vindkraftsprojekt kan få konsekvenser för kustområdet i form av regionala olägenheter för olika marina verksamheter, för miljön och för naturen. Konsekvenserna kan till

⁷ Fingrid (2024) (på finska), Merituulivoiman alustavat liityntämähdollisuudet Fingridin kantaverkkoon 2030-luvulla. <https://www.fingrid.fi/ajankohtaista/tiedotteet/2024/fingrid-selvitti-merituulivoiman-mahdollisuuksia-liittya-kantaverkkoon/>.

⁸ Arbets- och näringsministeriets projekt Statsrådets förordning om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen (TEM013:00/2025). Projektsidan finns på adressen <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM013:00/2025>.

⁹ Arbets- och näringsministeriets projekt Bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheternas planer och program (SMB) för potentiella havsbaserade vindkraftsområden i den ekonomiska zonen (TEM061:00/2025). Projektsidan finns på adressen <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM061:00/2025>.

exempel vara olägenheter för sjöfarten, fiskfaunan, fisket och fiskeområdena eller bullerförorening och sikthinder.¹⁰

Havsbaserade vindkraftsprojekt kan ge upphov till mångfasetterade, långa och osäkra konsekvenskedjor som orsakar regionala konsekvenser för flera av kommunerna i närområdet. Det råder brist på forskningsdata och praktiska erfarenheter, och därför är det osäkert hur konsekvenserna kommer att se ut och hur omfattande de kommer att vara.

Konsekvenser för sjöfarten kan bli att farlederna blir färre, att flaskhalsar uppstår och att säkerhetsriskerna ökar. I närheten av farleder kan havsbaserade vindkraftsprojekt störa användningen av farlederna och påverka hamnarnas tillgänglighet. Konsekvenserna kan variera betydligt beroende på havsområdet, de havsbaserade vindkraftsparkernas storlek och kraftverkens antal och placering. Vindkraftsparker till havs kan förhindra användningen av de farleder som är lämpligast med hänsyn till de aktuella isförhållandena, vilket ökar vintersjöfartens känslighet för störningar och olyckor och risken för fartygsskador och miljöskador. Dessutom leder havsbaserade vindkraftsprojekt till en risk för att antalet vänteområden för assistans minskar i vintersjöfarten, vilket påverkar säkerheten i sjöfarten. Generellt sett är det svårast att samordna havsbaserad vindkraft och sjöfart i Kvarken och Bottenviken.

Projektens konsekvenser för undervattensnaturen, fiskfaunan och fisket kan variera mycket från fall till fall, och beroende på läget och projektets omfattning. Konsekvenserna för naturen, fiskfaunan och fisket är störst under byggfasen, och är huvudsakligen tillfälliga, även om de kan sträcka sig över flera år i stora havsbaserade vindkraftsparker. De viktigaste konsekvenserna i byggfasen är ingrepp i botten, grumling och buller ovanför och under ytan. Konsekvenserna under den tid som havsbaserade vindkraftverk används kan vara förknippade med buller från sjökablar och med elektromagnetiska fält. Indirekt kan havsbaserade vindkraftsprojekt leda till försämrade verksamhetsförutsättningar för fisket och inskränkta möjligheter eller försämrad lönsamhet för näringsverksamhet.

Kustens invånare och fritidsboende påverkas inte lika mycket av vindkraftverkens buller och utseende när de är belägna i den ekonomiska zonen. Rekreation på havet, till exempel båtliv, friluftsliv och fritidsfiske, är vanligare nära kusten än ute på öppet hav, och därför kan man bedöma att havsbaserade vindkraftsprojekt i den ekonomiska zonen kommer att ha mindre konsekvenser för rekreationsanvändningen och näringarna.

2.5 Bedömning av nuläget

Under de närmaste åren kan skattefrågor som gäller Finlands ekonomiska zon väntas bli vanligare i takt med att havsbaserade vindkraftsprojekt genomförs. Även om lagen om Finlands ekonomiska zon och havsrättskonventionen i sig inte hindrar att den finska skattelagstiftningen tillämpas i Finlands ekonomiska zon inom gränserna för havsrättskonventionen kan rättsläget inte betraktas som tillfredsställande.

¹⁰ Konsekvenserna av havsbaserade vindkraftsprojekt beskrivs utifrån följande publikation: Främjande av havsbaserad vindkraft i Finland. Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2024:4 (på finska med referat på svenska). Publikationen finns på adressen https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165452/VNTEAS_2024_4.pdf?sequence=7&isAllowed=y.

Fastighetsskattelagen tillämpas inte i nuläget i Finlands ekonomiska zon, och det är oklart hur inkomstskattelagen ska tillämpas i Finlands ekonomiska zon eftersom den lagen saknar uttryckliga bestämmelser. Det är motiverat att förtydliga regleringen med tanke på de havsbaserade vindkraftsprojekt som planerats i Finlands ekonomiska zon, för att beskattningen ska vara förutsägbar i ett så tidigt skede av projektutvecklingen som möjligt, vilket kan anses göra investeringarna säkrare. Målet att skattesystemet ska vara neutralt talar också för en tydligare reglering, så att beskattningen är så enhetlig som möjligt oavsett om havsbaserade vindkraftsprojekt genomförs i Finlands territorialvatten eller i Finlands ekonomiska zon.

Den värderingsmetod som nu tillämpas på vindkraftverk leder till att fastighetsskattebördan på havsbaserade vindkraftverk blir betydligt högre än på landbaserade vindkraftverk. Den här bristande neutraliteten är en följd av att det i praktiken inte finns något alternativ till individuell värdering baserad på byggnadskostnader när man värderar kraftverkskonstruktioner. Beskattningsvärdet för ett vindkraftverk kan inte baseras på genomsnittliga byggnadskostnader, eftersom kraftverken har olika strukturella lösningar och eftersom deras storlek, byggmetoderna och materialen kontinuerligt utvecklas.

Den huvudsakliga metoden för värdering av byggnader och konstruktioner bygger på schablonmässiga genomsnittliga byggnadskostnader, och 98 procent av det byggnadsbestånd som ingår i skattebasen värderas på det sättet. Exceptionellt höga byggkostnader för enskilda byggnader, som till exempel kan orsakas av krävande grundläggningsarbeten, beaktas inte på något sätt i värderingen. Detta är förenligt med principerna för fastighetsbeskattningen, eftersom det verkliga värdet på en byggnad som byggts till ett högt pris på mark av dålig kvalitet inte nödvändigtvis alls avviker från värdet på en byggnad som byggts till ett lägre pris på förstklassig mark.

Beskattningsvärdena för landbaserade och havsbaserade vindkraftverk står däremot sinsemellan inte i rätt proportion till deras gängse värden till följd av den värderingsgrund som avviker från värderingsgrunden enligt huvudregeln, när deras produktionsvärden jämförs.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att inom ramen för vad som är tillåtet enligt FN:s havsrättskonvention utnyttja Finlands beskattningsrätt i Finlands ekonomiska zon när det gäller fastighets- och inkomstbeskattningen. Syftet är att säkerställa att byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon samt verksamhet som bedrivs där omfattas av fastighets- och inkomstskattelagstiftningen. Ett mål är också att göra beskattningen av havsbaserade och landbaserade vindkraftverk enhetligare.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Fastighetsskattelagen

Utgångspunkter för fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon

Det föreslås att fastighetsskattelagen ändras så att fastighetsskatt ska betalas till staten och kommunen för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon. Byggnader och konstruktioner föreslås ingå i fastighetsskattebasen till den del som de värderas som byggnader eller konstruktioner i fastighetsbeskattningen.

Om förslaget godkänns innebär det en principiell förändring i fastighetsbeskattningen, eftersom fastighetsskatten sedan gammalt har varit en skatt på skattepliktiga fastigheter i kommunen och betalats som en andel av fastighetens värde enligt en skatteprocentsats som kommunen bestämt och som tillämpas på fastigheten. Den föreslagna fastighetsskattebasen i Finlands ekonomiska zon ligger utanför kommunernas område, och i det nuvarande fastighetsskattesystemet ingår ingen sådan möjlighet. Till den delen behöver grunderna särskilt för skattetagare, skattesatser och fördelning av skatteintäkter mellan skattetagarna anges på ett nytt sätt.

Statens ställning som skattetagare kan anses vara motiverad med hänsyn till att Finlands ekonomiska zon är ett internationellt havsområde utanför kommunernas område. Staten har utöver jurisdiktion också skyldigheter och uppgifter i Finlands ekonomiska zon, till exempel myndighetsuppgifter enligt lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen i samband med utnyttjande, konkurrensutsättning, tillståndsförfaranden och tillsyn som gäller havsbaserad vindkraft i Finlands ekonomiska zon, och inom andra förvaltningsområden exempelvis i samband med planering, användning, övervakning och skydd av Finlands ekonomiska zon. Det nuvarande fastighetsskattesystemet och det att fastighetsskatten är en lokal skatt hindrar i sig inte att staten är skattetagare.

Fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon är inte helt jämförbar med den nuvarande fastighetsskatten, och kommunernas ställning som enda skattetagare kan inte motiveras särskilt övertygande med de orsaker som vanligen använts för att motivera att fastighetsskatten är en lokal skatt. Fastighetsskattebasen i Finlands ekonomiska zon hör inte till någon kommuns område, och kommunerna har inga uppgifter i Finlands ekonomiska zon till exempel inom områdesanvändning, samhällsbyggande eller offentliga infrastrukturinvesteringar, som generellt skulle kunna motivera en lokal skatt som fastighetsskatten. Kommunerna har en väsentligt annorlunda ställning i förhållande till verksamhet som äger rum på kommunens eget område.

Kommunernas ställning som skattetagare kan ändå motiveras med att storskaliga havsbaserade vindkraftsprojekt i Finlands ekonomiska zon kan ha konsekvenser för kustområdet i form av regionala olägenheter för olika marina verksamheter, för miljön och för naturen. Havsbaserade vindkraftsprojekt kan ge upphov till mångfasetterade, långa och osäkra konsekvenskedjor som orsakar regionala konsekvenser för flera av kommunerna i närområdet. Regionala konsekvenser kan till exempel vara olägenheter för sjöfarten, fiskfaunan, fisket och fiskeområdena eller bullerförorening och sikthinder. Med hänsyn till detta kan det anses vara motiverat att kommunerna får en utdelning av den fastighetsskatt som betalas för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon.

I fastighetsskattelagen föreslås bestämmelser om skattetagare, skattebas, skatteprocentsatser och andra grunder för skattskyldighet när det gäller fastighetsskatt i Finlands ekonomiska zon, medan det i lagen om skatteredovisning föreslås bestämmelser om skattetagarnas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon.

Skatteprocentsatser som tillämpas i Finlands ekonomiska zon

Det föreslås att fastighetsskatt ska betalas för byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk i Finlands ekonomiska zon enligt en genomsnittlig kraftverksprocentsats, som är genomsnittet av de skatteprocentsatser som kommunerna med stöd av 14 § i fastighetsskattelagen senast har fastställt för byggnader och konstruktioner som hör till kraftverk, vägt med de beskattningsvärden som omfattas av respektive kommuns skatteprocentsats i den senast verkställda fastighetsbeskattningen.

För andra byggnader och konstruktioner betalas i sin tur skatt enligt en vägd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats för byggnader, som är genomsnittet av de allmänna fastighetsskatteprocentsatser för byggnader som senast fastställts i kommunerna med stöd av 11 § i fastighetsskattelagen vägt med de beskattningsvärden som omfattas av respektive kommuns skatteprocentsats i den senast verkställda fastighetsbeskattningen.

Det här sättet att bestämma skatteprocentsatserna har valts av neutralitetsskäl, för att skattebördan för havsbaserad vindkraft vägd med beskattningsvärdena ska ligga på samma nivå som i Finlands kommuner i genomsnitt för vindkraft och andra produktionsformer. Den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen ger de största kraftverkskommunerna en stor vikt när skatteprocentsatsen bestäms, eftersom beskattningsvärdena är större i de kommunerna.

4.1.2 Lagen om skatteredovisning

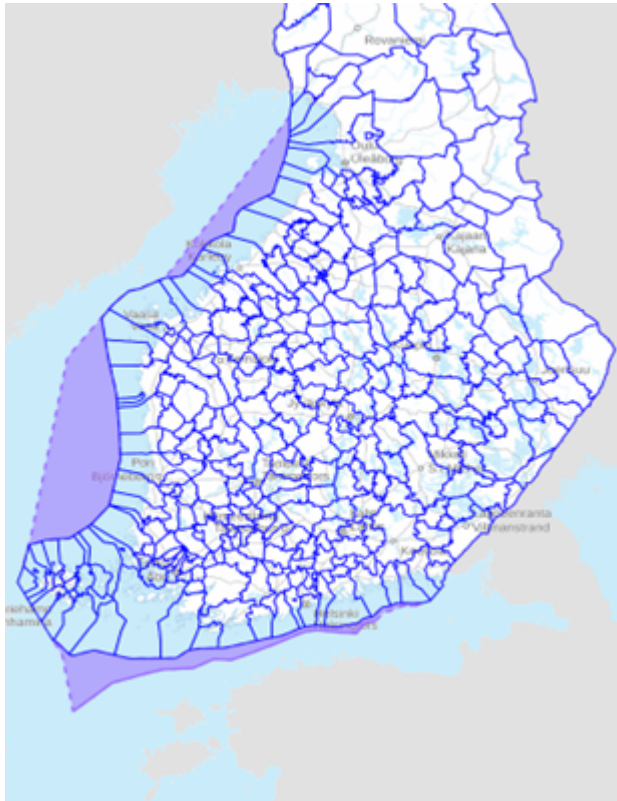
Statens och kommunernas utdelning

I propositionen föreslås det att statens utdelning ska vara 80 procent av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon och kommunernas utdelning 20 procent.

Kommunspecifik utdelning

Det föreslås att kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon fördelas mellan de kustkommuner som ligger nära kraftverk eller andra skattepliktiga byggnader eller konstruktioner i Finlands ekonomiska zon eller där det för ett kraftverk finns en anslutningspunkt till stamnätet. Dessa kommuner kallas kommuner med rätt till utdelning.

De kommuner som har rätt till utdelning bestäms utifrån kommunindelningen och de yttre gränserna för Finlands ekonomiska zon och Finlands territorialvatten. Kommungränserna och de yttre gränserna för Finlands territorialvatten anges med blå linjer på kartan nedan. För bestämningen av den kommunspecifika utdelningen av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon ska den ekonomiska zonen enligt förslaget delas in i tre delar, som utgörs av de tre lila zonerna på kartan. Delarna ligger i Bottenviken, Bottenhavet och Finska viken. De två första delarna skiljs åt av Kvarken och de två senare av Skärgårdshavet och Åland.

Källa: Transport- och kommunikationsverket Traficom
(<https://julkinen.traficom.fi/oskari/?lang=sv>).

Kommunerna med rätt till utdelning bestäms enligt det delområde de tillhör. Som kommuner med rätt till utdelning betraktas kommuner som gränsar till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten, och ligger närmast en byggnad eller konstruktion i den del av den ekonomiska zonen som utdelningen gäller, samt sådana kommuners grannkommuner när dessa kommuner har en gemensam kommungräns som fortsätter till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten. Om villkoren är uppfyllda kan denna kategori inbegripa kommuner som gränsar till en del av Finlands ekonomiska zon, men grannkommunerna kan även vara andra kommuner som gränsar till de yttre gränserna för Finlands territorialvatten.

Som kommuner med rätt till utdelning betraktas också grannkommuner till de ovannämnda kommunerna om de har en gemensam kommungräns på Finlands territorialvatten, men inte kommuner som omfattar mindre än 50 kvadratkilometer av Finlands territorialvatten och inte kommuner som gränsar till en annan del av den ekonomiska zonen. Denna kategori kan innehålla kustkommuner, men utesluter kommuner som endast har små havsområden och kommuner som ligger relativt långt från den ekonomiska zonen del och gränsar till en annan del av den ekonomiska zonen.

Dessutom har en kommun rätt till utdelning om där finns en anslutningspunkt som ett kraftverk i den aktuella delen av den ekonomiska zonen använder för att ansluta sig till stamnätet. Med en anslutningspunkt till stamnätet avses detsamma som i nuläget i 14 § 2 mom. föreskrivs som

villkor för tillämpning av kraftverksprocentsatsen. Till denna kategori hör kommuner med anslutningspunkter för att man ska kunna ta hänsyn till de regionala olägenheterna som orsakas av massiva anslutningsledningar från de havsbaserade vindkraftsparkerna till kusten. Havsbaserade vindkraftsprojekt kan i viss mån vara koncentrerade till samma havsområden, och utan en specialbestämmelse skulle kommuner med anslutningspunkter inte nödvändigtvis anses ha rätt till utdelning. Däremot föreslås det inte att de kommuner där anslutningsledningen är belägen ska nämnas separat som kommuner med rätt till utdelning. Att utreda var en anslutningsledning går kan bedömas vara ett administrativt tungt förfarande för skatteredovisningens behov.

Kommunernas utdelning av fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon delas in i tre kalkyleringsposter när fastighetsskatteintäkterna ska anvisas till de kommuner som har rätt till utdelning. Kalkyleringsposterna bestäms enligt delområdena i den ekonomiska zonen. Till en kalkyleringspost läggs kommunernas andel av fastighetsskatteintäkterna från den delen av den ekonomiska zonen.

Enligt förslaget ska fastighetsskatten i en kalkyleringspost fördelas till de kommuner som har rätt till utdelning i förhållande till antalet invånare vid utgången av året före skatteåret, dock så att 40 000 invånare beaktas som kommunens invånarantal om den har fler än 40 000 invånare. Dessutom föreslås det att kommunens invånarantal vägs med koefficienten 0,7 om kommunen får utdelning också ur en annan kalkyleringspost.

Syftet med den föreslagna fördelningsgrunden är att de kommunvisa utdelningarna ska bestämmas enligt en grund som tillämpas enhetligt på kommunerna. När fördelningsgrunden tillämpas kan fastighetsskatteintäkterna anvisas relativt jämnt enligt invånarantalet, om man jämför med fastighetsskatteintäkten per invånare. Det invånarantal som tas i beaktande begränsas till 40 000 för att förebygga en koncentrerings av fastighetsskatteintäkterna till städer och kommuner med flest invånare. Genom att beakta 70 procent av kommunens invånarantal, det vill säga tillämpa koefficienten 0,7, vill man på motsvarande sätt minska vikten av upprepade fastighetsskatteintäkter om en kommun får utdelning av fastighetsskatten från två kalkyleringsposter.

4.1.3 Värderingslagen

För att göra fastighetsbeskattningen för vindkraftverk enhetligare föreslås det att värderingslagen ändras så att återanskaffningsvärdet för havsbaserade vindkraftverk anses vara 35 procent av byggnadskostnaderna, då motsvarande andel av byggnadskostnaderna för landbaserade vindkraftverk liksom i nuläget ska anses vara 75 procent. Till värderingslagen fogas samtidigt den grundläggande bestämmelsen i förordningen om återanskaffningsvärdet, enligt vilken återanskaffningsvärdet motsvarar 75 procent av byggnadskostnaderna för konstruktionen. Dessutom föreskrivs det på lagnivå om den etablerade årliga justeringen av återanskaffningsvärdet för konstruktioner enligt den årliga förändringen i byggnadskostnadsindex.

På det sätt som framgår av regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 § i fastighetsskattelagen (RP 169/2020 rd) var avsikten att fastighetsbeskattningen av havsbaserade vindkraftverk skulle genomföras genom en förordning av finansministeriet om grunderna för återanskaffningsvärdet av byggnader. Det är dock lämpligare att föreskriva om detta i lag. Liksom det konstaterades i den propositionen var det nödvändigt att försäkra sig om att EU:s regler om statligt stöd inte utgör något hinder innan ändringen genomförs.

Fram till juni 2021 hade två distansmöten ordnats mellan de finska myndigheterna och avdelningen för statligt stöd vid kommissionens generaldirektorat för konkurrens för att bedöma om sänkningen av fastighetsbeskattningen för havsbaserade vindkraftverk utgör sådant statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I de informella diskussionerna drog kommissionen slutsatsen att det inte rör sig om statligt stöd. Kommissionen framhöll dock behovet av att regelbundet se över åtgärden för att man ska kunna säkerställa att det inte heller senare uppstår någon fördel i förhållande till landbaserade vindkraftverk, till exempel på grund av lägre bygg- eller driftskostnader eller högre marknadspriser på el.

I dag är fastighetsskattekostnaden i relation till elproduktionen under livscykeln för ett havsbaserat vindkraftverk avsevärt högre än för landbaserad vindkraft, och därför är förslaget motiverat. Enligt förslaget ska återanskaffningsvärdet för ett havsbaserat vindkraftverk i enlighet med tidigare planer vara 35 procent av byggnadskostnaderna, och bestämmelsen tillämpas i ett första skede på havsbaserade vindkraftverk som börjat byggas 2025 eller senare, då byggandet av ny havsbaserad vindkraft tidigast kan väntas börja. Längre fram granskas nivån på dimensioneringen separat.

Till värderingslagen fogas dessutom en bestämmelse som nu saknas om det åldersavdrag som ska tillämpas på solkraftverk. Det utreds separat om fastställandet av beskattningsvärdena för solkraftverk är uppdaterat, enligt vad som förutsätts i regeringsprogrammet.

4.1.4 Inkomstskattelagen

I inkomstskattelagen föreslås bestämmelser om tillämpningen på Finlands ekonomiska zon av de bestämmelser som gäller Finland. Inkomstskattelagens bestämmelser som gäller Finland ska enligt förslaget också tillämpas på Finlands ekonomiska zon utanför territorialhavet.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Allmänt om konsekvensbedömningarna

Konsekvenserna av de ändringar som nu föreslås framträder huvudsakligen först under de kommande årtiondena, och kan endast bedömas mycket begränsat utifrån osäkra utgångspunkter och antaganden.

Projektutvecklingen inom havsbaserad vindkraft tar lång tid, och de första nya havsbaserade vindkraftsprojekten bedöms bli klara på 2030-talet. Projekten för havsbaserad vindkraft är stora elproduktionsenheter av samma storleksklass som kärnkraftverk. Globalt finns det omkring hundra företag som utvecklar projekt och producerar vindkraft till havs, och det finns inte många företag i Finland som är kapabla att utveckla och producera vindkraftsprojekt till havs.

Endast en del av de projekt som för närvarande befinner sig i planeringsstadiet kommer att genomföras, medan projekt som inte är ekonomiskt lönsamma eller som av andra skäl anses olämpliga inte kommer att genomföras. När det gäller efterfrågan är framför allt samhällets investeringar i den rena omställningen avgörande för den ekonomiska lönsamheten, och när det gäller utbudet de olika elproduktionssättens konkurrenskraft och andra faktorer som påverkar utbudet av el. Till exempel förväntningarna på etablering, dimensionering och elbehov inom den energiintensiva industrin, utvecklingen av elproduktionsteknik och elproduktionsvolymerna påverkar i vilken utsträckning de planerade havsbaserade vindkraftsprojekten genomförs. Det har inte varit möjligt att bedöma den betydande osäkerhet som är förenad med sådana faktorer, vilket begränsar konsekvensbedömningarna.

Även de varierande byggnadskostnaderna och osäkerheten i fråga om de faktiska byggnadskostnaderna medför begränsningar för konsekvensbedömningarna. Byggnadskostnaderna som påverkar beskattningsvärdet för havsbaserade vindkraftverk varierar väsentligt, vanligen ju längre avståndet till kusten är och ju djupare havsområdet är. Nivån på byggnadskostnaderna bedöms vanligen påverkas av att fundamentet är större i djupare vatten och att kraven på byggandet och bearbetningen ökar ju större avståndet och djupet är. Projekt i Finlands ekonomiska zon genomförs också längre bort från kusten och i havsområden som i genomsnitt är djupare än territorialvattnen, varvid byggnadskostnaderna kan bedömas bli högre. Nivån på byggnadskostnaderna varierar och är förknippad med osäkerhet.

Av de ovannämnda anledningarna bedöms konsekvenserna för företagen begränsas närmast till etablerade branschaktörer med kapacitet att utveckla och bygga havsbaserade vindkraftsparker. Det har inte gått att bedöma antalet projekt, i vilken utsträckning de genomförs eller var de placeras. Propositionen beräknas ha väsentliga positiva skatteintäktseffekter från och med 2030-talet, då de första havsbaserade vindkraftsprojekten beräknas gå vidare till byggfasen.

Konsekvenserna för de offentliga finanserna har inte kunnat bedömas kvantitativt. Nedan beskrivs endast de föreslagna bestämmelsernas konsekvenser för dimensioneringen under olika antaganden för att ge en bild av konsekvensmekanismerna.

Den föreslagna bestämmelsen i inkomstskattelagen om tillämpning av inkomstskattelagens bestämmelser i Finlands ekonomiska zon påverkar främst aktörer som är begränsat skattskyldiga i Finland och i fortsättningen kan komma att ha ett fast driftställe i Finlands ekonomiska zon, och som därför är skyldiga att betala skatt på den inkomst som räknas till det fasta driftstället. Antalet begränsat skattskyldiga aktörer bedöms dock vara litet. Havsbaserade vindkraftsprojekt torde i första hand genomföras genom inhemska projektbolag.

4.2.2 Konsekvenser för företagen

Skattekostnader

Enligt de aktuella bedömningarna är utgångsnivån för investeringskostnaden för ett havsbaserat vindkraftverk tiotals miljoner euro. Kostnaderna blir vanligen större ju djupare och ju längre bort från kusten ett havsbaserat vindkraftverk byggs. Det havsbaserade vindkraftverkets storlek inverkar också.

De delar som omfattas av fastighetsskatt utgör enligt en grov bedömning i genomsnitt cirka 50 procent av den totala investeringskostnaden för ett havsbaserat vindkraftverk. Om man antar att investeringskostnaden för ett havsbaserat vindkraftverk är cirka 30 miljoner euro, hör cirka 15 miljoner euro till de delar som omfattas av fastighetsskatt.

De landbaserade vindkraftverk som för närvarande installeras har vanligen en effekt på 6 megawatt och investeringskostnaden inklusive fundament är i storleksklassen 4–5 miljoner euro. I de delar som fastighetsskatten omfattar ingår vanligen i genomsnitt omkring 30 procent av byggnadskostnaderna, det vill säga cirka 1,2–1,5 miljoner euro.

I exemplet nedan beskrivs fastighetsskattekostnaden för ett havsbaserat vindkraftverk i nuläget och efter den föreslagna ändringen, och kostnaden jämförs med fastighetsskattekostnaden för ett havsbaserat vindkraftverk. I exemplet antas de byggnadskostnader som ingår i fastighetsskattebasen uppgå till 18 miljoner euro för det havsbaserade vindkraftverket och till 1,4 miljoner euro för det landbaserade vindkraftverket. Utifrån dessa belopp beräknas

återanskaffningsvärdena 75 och 35 procent utan justeringar enligt byggnadskostnadsindex. I exemplet är fastighetsskatteprocentsatsen 3,10 procent och det årliga åldersavdraget 2,5 procent när vindkraftverkets livscykel antas vara 32 år. Det havsbaserade vindkraftverket antas producera 73 500 megawattimmar per år och det landbaserade vindkraftverket 17 500 megawattimmar.

Exempel: Fastighetsskattekostnad för ett havsbaserat och ett landbaserat vindkraftverk under det första året i förhållande till vindkraftverkets effekt och den genomsnittliga fastighetsskattekostnaden under hela livscykeln i förhållande till produktionen, i euro

	Nuläge			Efter reformen		
	Återan- skaffnings- värde euro	Skatt euro/MW, 1:a året	Skatt/ euro, livscykel	Återan- skaffnings- värde euro	Skatt euro/MW, 1:a året	Skatt/ euro, livscykel
Havsbaserat vindkraftverk 17 MW	13 500 000	24 618	3,61	6 300 000	11 488	1,69
Landbaserat vindkraftverk 6,6 MW	1 050 000	4 932	1,18	1 050 000	4 932	1,18

I nuläget antas återanskaffningsvärdet för ett havsbaserat vindkraftverk i exemplet vara 13,5 miljoner euro, det vill säga 75 procent av byggnadskostnaderna på 18 miljoner euro som ingår i fastighetsskattebasen. Återanskaffningsvärdet för ett landbaserat vindkraftverk antas vara 1,05 miljoner euro av de byggnadskostnader på 1,4 miljoner euro som tas i beaktande. Efter ändringen sjunker återanskaffningsvärdet för det havsbaserade vindkraftverket till 6 300 000 euro.

I nuläget är fastighetsskatten det första året den andel av återanskaffningsvärdet som skattesatsen anger, det vill säga för det havsbaserade vindkraftverket 418 500 euro och för det landbaserade vindkraftverket 32 550 euro, medan fastighetsskatten för det havsbaserade vindkraftverket det första året efter ändringen är 195 300 euro. På grund av åldersavdragen minskar den årliga fastighetsskatten under de kommande åren. Den genomsnittliga fastighetsskatten per år under det havsbaserade vindkraftverkets livscykel är efter ändringen 123 893 euro med de siffror som används i exemplet.

I nuläget är fastighetsskatten för ett havsbaserat vindkraftverk i förhållande till vindkraftverkets effekt på 17 megawatt enligt exemplet 24 618 euro per megawatt, då motsvarande skattekostnad för ett landbaserat vindkraftverk är 4 932 euro per megawatt. I förhållande till elproduktionen under livscykeln är den genomsnittliga skattekostnaden för ett havsbaserat vindkraftverk 3,61 euro per megawattimme och för ett landbaserat vindkraftverk 1,18 euro per megawattimme.

Efter ändringen ligger fastighetsskattekostnaden för det havsbaserade vindkraftverket i förhållande till elproduktionen under livscykeln närmare skattekostnaden för det landbaserade vindkraftverket. Fastighetsskattekostnaden under det havsbaserade vindkraftverkets livscykel minskar med mer än hälften, det vill säga till 1,69 euro per megawattimme, och närmar sig den

motsvarande kostnaden för det landbaserade vindkraftverket, som är 1,18 euro per megawattimme.

Att fastighetsskatten är avdragsgill vid inkomstbeskattningen innebär att företagets totala skattekostnad i princip är lägre. Fastighetsskatten är en avdragsgill utgift vid inkomstbeskattningen om fastigheten används i näringsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet. När det gäller till exempel aktiebolag är förändringen av den totala skattekostnaden med en samfundsskattesats på 20 procent 80 procent av den avdragsgilla fastighetsskattens belopp.

Konsekvenser för regleringsbördan

Förslaget om att sänka beskattningsvärdet för havsbaserade vindkraftverk bedöms inte förändra den administrativa bördan.

Fastighetsbeskattningen i Finlands ekonomiska zon medför en ny deklarationsskyldighet som i enlighet med 16 § i fastighetsskattelagen grundar sig på den skattskyldiges skyldighet att granska uppgifterna i den utredning som Skatteförvaltningen sänder i samband med påförande av fastighetsskatt samt att anmäla felaktiga och bristfälliga uppgifter till Skatteförvaltningen, dock i sista hand på skyldigheten att utan uppmaning anmäla skattepliktiga byggnader och konstruktioner. Deklarationsskyldigheten motsvarar huvudsakligen den administrativa börda som är förknippad med vindkraftverk som i nuläget omfattas av fastighetsbeskattning. På det sätt som föreslås nedan kommer deklarationsskyldigheten att omfatta nya uppgifter om byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon, deras läge och anslutningen av ett kraftverk till stamnätet via en anslutningspunkt.

De uppgifter om vindkraftverk som behövs för fastighetsbeskattningen fås i regel direkt från de skattskyldiga, och första gången vindkraftverken omfattas av beskattningen innehåller den fastighetsutredning som skickas till de skattskyldiga inte tillräckliga uppgifter. Centrala uppgifter om vindkraftverk som ska deklarerat för fastighetsbeskattningen är bland annat vindkraftverkets ägar- och identifieringsuppgifter, byggnadstyp, byggnadskostnader samt uppgifter om icke-färdigställt och färdigställt bygge som i praktiken deklarerat första gången året efter det år då bygget inleddes.

I den första deklarationen ska byggnadskostnaderna bestämmas för fastighetsbeskattningen när det gäller vindkraftverkets skattepliktiga delar, det vill säga fundamentet, stommen och maskinrummet, vilket medför arbete och kostnader inom företaget eller för en extern konsult. Den årliga granskningen av fastighetsskattebesluten och anmälningen av eventuella fel och brister orsakar arbete under vindkraftverkets livscykel. Mängden arbete som orsakas efter det första deklarationsåret är ofta väsentligt mindre, eftersom de uppgifter som ska anmälas i regel inte förändras under vindkraftverkets livscykel.

Om genomförandet av havsbaserade vindkraftsprojekt innebär att det i inkomstbeskattningen uppkommer ett fast driftställe i Finlands ekonomiska zon för aktörer som är begränsat skattskyldiga i Finland, är aktörerna bland annat skyldiga att deklarerat inkomst som räknas till det fasta driftstället samt avdragsgilla utgifter, och detta medför kostnader. Regleringsbördan bedöms dock inte öka i praktiken annat än i relativt få fall, med tanke på att projekten vanligtvis genomförs via inhemska projektbolag.

Konsekvenser för investeringarna

Förslaget om värdering av havsbaserade vindkraftverk bedöms för sin del stimulera investeringar i byggandet av havsbaserad vindkraft i Finlands ekonomiska zon jämfört med nuläget. Byggnadskostnaderna blir vanligen större ju djupare och ju längre bort från kusten ett havsbaserat vindkraftverk byggs. Då är också fastighetsskattekostnaden i genomsnitt större än närmare kusten och i grundare vatten. Den förväntade fastighetsskattekostnaden under livscykeln kan skjuta upp eller gallra bort havsbaserade vindkraftsprojekt som redan innan fastighetsskattekostnaden beaktas är ekonomiskt mindre lönsamma. Den föreslagna dimensioneringen, 35 procent av byggnadskostnaderna, väntas inte väsentligt drabba genomförandet av projekt som planeras i Finlands territorialvatten.

Fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon är en ny skattebörda som kan påverka till exempel projektens investerings- och etableringsbeslut, antal eller tidsschema. På samma sätt som i Finlands territorialvatten kan den förväntade fastighetsskattekostnaden under livscykeln skjuta upp eller gallra bort de projekt som har sämre ekonomisk lönsamhet. Det bör också noteras att områdena för havsbaserad vindkraft enligt lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen konkurrensutsätts utifrån kvalitets- och priskriterier. Det är möjligt att fastighetsskattekostnaden påverkar aktörernas vilja att betala för att få använda områden för havsbaserad vindkraft.

De fastighetsskatteprocentsatser som tillämpas i Finlands ekonomiska zon bedöms inte i sig påverka genomförandet av havsbaserade vindkraftsprojekt på något betydande sätt, även om skatteprocentsatsen också är ett relevant element i skattebördan. Till exempel i Finlands territorialvatten har problemet upplevts vara storleken av beskattningsvärdena snarare än nivån på skattesatsen. I de kommuner där projekten är belägna följer nivån på skattesatserna vanligen den maximala kraftverksprocentsatsen, som den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen på nuvarande nivå skulle motsvara.

Det att fastighetsskatten behöver betalas först i byggfasen i enlighet med principerna för fastighetsbeskattningen och stiger i takt med att vindkraftverket färdigställs kan bedömas minska de negativa konsekvenserna för havsbaserade vindkraftverksprojekt. Tillämpningspraxis i sig är redan i nuläget tillämplig i Finlands territorialvatten.

4.2.3 Konsekvenser för de offentliga finanserna

Konsekvenser för kommunernas ekonomi

Den fastighetsskattebas som kraftverken utgör har sedan gammalt varit av särskild betydelse för många mindre landsbygdsdominerade kraftverkskommuner utanför tillväxtcentren, av vilka många har drabbats av de ekonomiska utmaningar som följer av avfolkningen och den åldrande befolkningen. De senaste årens betydande investeringar i landbaserad vindkraft har dessutom framhävt vindkraftverkens betydelse för skattebasen. De föreslagna ändringarna kan bedömas framhäva vindkraftverkens betydelse för fastighetsskattebasen ytterligare och gynna kustkommunerna, där fastighetsskatten från vindkraft också i nuläget är en viktig inkomstkälla.

Fastighetsskatteintäkterna kan antas öka främst från och med 2030-talet i Finlands territorialvatten, medan fastighetsskatteintäkterna i Finlands ekonomiska zon kan antas öka närmare 2040-talet. Nivån på fastighetsskatteintäkterna beror på många osäkra faktorer, och därför är det inte möjligt att uppskatta dem kvantitativt.

I tabellen nedan beskrivs ett exempel på i vilken skala havsbaserade vindkraftverk påverkar fastighetsskatteintäkterna i förhållande till volymen av havsbaserad vindkraft som byggs. I

tabellen antas ett havsbaserat vindkraftverk ha en effekt på 17 megawatt, ett genomsnittligt beskattningsvärde på cirka 3,9 miljoner euro under hela livscykeln och en genomsnittlig fastighetsskatt på cirka 120 000 euro per år under livscykeln. Antagandet om den genomsnittliga fastighetsskattekostnaden under livscykeln baserar sig på uppgifterna i beräkningsexemplet i avsnitt 4.2.2, som kan antas representera en uppskattad kostnadsnivå på cirka 15 meters djup. En större genomsnittlig fastighetsskatteintäkt än så är möjlig, men att ange en sådan är synnerligen osäkert med de nuvarande uppskattningarna. I tabellen används den ovannämnda utgångsnivån för att visa effektens skala.

I tabellen görs ingen skillnad mellan Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon, utan effektens skala beskrivs allmänt.

Den byggda havsbaserade vindkraftens totala effekt, MW	Antal vindkraftverk	De havsbaserade vindkraftverkens beskattningsvärde, medeltal under livscykeln, miljoner euro	Årlig fastighetsskatt, medeltal under livscykeln, miljoner euro
10 000	588	2 294	71
8 000	471	1 835	56
6 000	353	1 376	42
4 000	235	918	28

Finlands territorialvatten

På havsbaserade vindkraftverk som byggs i territorialvattnen tillämpas kommunernas egna fastighetsskatteprocentsatser, och fastighetsskatteintäkterna tillfaller kommunerna. Sänkningen av beskattningsvärdena för havsbaserade vindkraftverk leder sannolikt till att fler havsbaserade vindkraftverk byggs. På lång sikt bedöms det här öka kommunernas fastighetsskatteintäkter, även om det inte går att uppskatta effekten i euro.

I tabellen nedan beskrivs ett exempel på hur havsbaserad vindkraft som byggs i Finlands territorialvatten påverkar fastighetsskatteintäkterna, och hur ökningen av skatteintäkterna är beroende av den totala volymen havsbaserad vindkraft som byggs i territorialvattnen. I tabellen används uppgifterna i tabellen ovan. Tabellen innehåller ingen uppskattning av förväntade skatteintäkter.

Tabell: Kommunernas fastighetsskatteintäkter från havsbaserad vindkraft som byggs i Finlands territorialvatten, miljoner euro

Den byggda havsbaserade vindkraftens sammanlagda effekt, MW	Andel som byggs i territorialvatten		
	80 %	60 %	40 %
10 000	56	42	28
8 000	45	34	23
6 000	34	25	17
4 000	23	17	11

Det står klart att fastighetsskatteintäkterna från havsbaserade vindkraftverk som byggs i Finlands territorialvatten endast kommer att gynna kustkommuner där projekten är belägna. Intäkterna kan också antas vara ojämnt fördelade mellan kustkommunerna beroende på var de genomförda havsbaserade vindkraftsparkerna är belägna. Projekt planeras i Bottenhavet och Bottenviken enligt vad som redogörs i avsnitt 2.4.2, och de kommuner där projekten är belägna är skattetagare i sina egna områden. Tills vidare är det omöjligt att närmare uppskatta hur skatteintäkterna i euro fördelas mellan de kommuner där havsbaserade vindkraftsprojekt i Finlands territorialvatten är belägna.

Finlands ekonomiska zon

Fastighetsskattebasen och fastighetsskatteprocentsatserna för Finlands ekonomiska zon gäller havsbaserade vindkraftverk som byggs i Finlands ekonomiska zon. Också den föreslagna sänkningen av beskattningsvärdena gäller havsbaserade vindkraftverk i Finlands ekonomiska zon.

Liksom när havsbaserad vindkraft byggs i territorialvatten är det också när havsbaserad vindkraft byggs i den ekonomiska zonen mycket svårt att med säkerhet uttala sig om hur stora konsekvenserna blir för skatteintäkterna och hur konsekvenserna fördelas. Under de närmaste åren kommer mer havsbaserad vindkraft att byggas i Finlands territorialvatten än i Finlands ekonomiska zon.

De kommuner som har rätt till utdelning delar inom varje kalkyleringspost på kommunernas utdelning, som är 20 procent av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon. På det finländska fastlandet finns 39 kommuner som gränsar till Finlands ekonomiska zon. På grundval av dessa kommuner bildas 39 kommungrupper dit kommuner med rätt till utdelning potentiellt kan höra, beroende på var de närmaste havsbaserade vindkraftverken finns i respektive fall (grupp 1), och deras grannkommuner som gränsar till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten (grupp 2) samt sådana kommuners grannkommuner som uppfyller vissa villkor (grupp 3). Det uppstår 12–14 kommunkluster i vart och ett av de tre kustområdena (Bottenviken, Bottenhavet och Finska viken), och till dem hör i medeltal cirka fem kommuner som potentiellt har rätt till utdelning. Kommuner med en anslutningspunkt till stamnätet för kraftverk i den ekonomiska zonen har också rätt till utdelning (grupp 4).

Kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon föreslås vara 20 procent, och därför bedöms de samlade konsekvenserna för kommunernas ekonomi bli små.

Kommunernas utdelning antas inte på lång sikt bli större än några tiotals miljoner euro. Effekten fördelas inte nödvändigtvis jämnt mellan kustkommunerna. Konsekvenserna för en enskild kommun kan vara relativt sett betydande beroende på var havsbaserade vindkraftsprojekt genomförs och vilka kommuner som har rätt till utdelning. I det här skedet är det inte möjligt att bedöma konsekvenserna för enskilda kommuner. Räknat i euro bedöms dock konsekvenserna bli relativt moderata i de kommuner som har rätt till utdelning.

I de följande exemplen beskrivs mekanismen för kommunspecifik utdelning. I exempel 1 finns en havsbaserad vindkraftspark i den del av den ekonomiska zonen som består av Bottenhavet, och den närmaste kommunen är Björneborg. I exempel 2 beskrivs fördelningen av skatteintäkterna om den havsbaserade vindkraftsparken är belägen utanför både Björneborg och Euraåminne.

I exemplen är kommunernas utdelning (1 000 000 euro) rent hypotetisk. Den ska enbart beskriva mekanismen och bygger inte på verkliga uppskattningar.

Exempel 1: En kraftverkspark i den ekonomiska zonen utanför Björneborg, inga andra parker i Bottenhavet, 1 000 000 euro utdelas till kommunerna

Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3
Björneborg	Sastmola	Kristinestad
	Euraåminne	Raumo

Mottagande kommuner	nedskuret invånarantal	skatteintäkter	skatteintäkter/invånare
Björneborg	40 000	412 180	5
Euraåminne	9 052	93 276	10
Sastmola	2 904	29 924	10
Raumo	38 968	401 546	10
Kristinestad	6 121	63 074	10
Totalt	97 045	1 000 000	

Exempel 2: En kraftverkspark i den ekonomiska zonen utanför Björneborg och Euraåminne, inga andra parker i Bottenhavet, 1 000 000 euro utdelas till kommunerna

Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3
Björneborg	Sastmola	Kristinestad
	Euraåminne	Raumo
Euraåminne	Björneborg	Sastmola
	Raumo	Nystad

Mottagande kommuner	nedskuret invånarantal	skatteintäkter	skatteintäkter/invånare
Björneborg	40 000	357 593	4
Euraåminne	9 052	80 923	9
Sastmola	2 904	25 961	9
Raumo	38 968	348 367	9
Kristinestad	6 121	54 721	9
Nystad	14 814	132 435	9
Totalt	111 859	1 000 000	

Förslaget om inkomstskattelagen bedöms ha små konsekvenser för samfundsskatteintäkterna.

Fastighetsskattens avdragsgillhet vid inkomstbeskattningen minskar kommunernas utdelning av samfundsskatteintäkterna, som inte kan uppskattas kvantitativt. När man tar hänsyn till osäkerheten i fråga om ökningen av fastighetsskatteintäkterna gällande både kvantitet och tidsplan är det inte ändamålsenligt att kompensera den samfundsskatt som eventuellt realiserar under de kommande årtiondena.

Konsekvenser för statsandelarna

Ändringarna i kommunernas fastighetsskatteintäkter bedöms inte inverka på storleken av kommunernas statsandelar enligt det nuvarande statsandelssystemet. Vid utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna beaktas 50 procent av den kalkylerade fastighetsskatten enligt 26 § 5 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021), nedan *statsandelslagen*. Vid beräkning av den kalkylerade fastighetsskatten beaktas inga andra kraftverk än kärnkraftverk.

Till den del som fastighetsskatten är en avdragsgill utgift i inkomstbeskattningen påverkar avdragbarheten samfundsskatteintäkterna med en andel som motsvarar samfundsskatteprocentsatsen. Som kommunens andel av samfundsskatten som ska beaktas enligt 26 § 5 mom. i statsandelslagen används enligt 5 § 2 mom. i statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice (1393/2022) den kommunspecifika andelen av den debiterade samfundsskatten som bestäms enligt 3 kap. i lagen om skatteredovisning. Inga konsekvenser bedöms uppkomma under detta årtionde.

I enlighet med regeringsprogrammet inrättades ett projekt för att reformera statsandelssystemet för kommunal basservice den 31 augusti 2023 (projektnummer VM097:00/2023).¹¹ I projektet bedöms bland annat ändamålsenligheten av och nivån på utjämningen av de skatter som omfattas av utjämningen på basis av skatteinkomsterna samtidigt som beloppet av de skatter som omfattas av utjämningen och utjämningens storlek granskas.

I oktober 2024 publicerade finansministeriet ett meddelande om att reformen av kommunernas statsandelar skjuts upp och träder i kraft ett år senare, år 2027.¹² De utredare som utnämndes till

¹¹ Projektsidan finns på adressen <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM097:00/2023>.

¹² Finansministeriets meddelande om att statsandelsreformen skjuts upp: https://vm.fi/-/vos-uudistus-siirtyy?languageId=sv_SE.

stöd för beredningen av reformen av statsandelssystemet överlämnade sin rapport¹³ den 16 december 2024. I rapporten föreslår utredarna bland annat att kraftverksfastigheter, också sol- och vindkraft, ska inkluderas i utjämnningen med samma 50-procentiga andel som andra fastigheter.

I november 2025 meddelades det att totalreformen av statsandelssystemet för kommunal basservice förs inte vidare under denna regeringsperiod. Regeringspartierna uppnådde inte någon enighet om totalreformen inom den tidsfrist som en riksdagsbehandling skulle kräva. Finansministeriet utreder emellertid om det fortfarande är möjligt att göra begränsade, förtydligande ändringar i systemet under denna regeringsperiod.¹⁴

Konsekvenser för statsfinanserna

Enligt propositionen ska statens utdelning av skatteintäkterna vara 80 procent av fastighetsskatten på havsbaserade vindkraftverk som byggs i Finlands ekonomiska zon, medan fastighetsskatteintäkterna från vindkraft i territorialvattnen tillfaller kommunerna. Konsekvenserna för statsfinanserna beror alltså väsentligen på hur mycket av den havsbaserade vindkraften som byggs i den ekonomiska zonen. Liksom det är omöjligt att uppskatta hur mycket havsbaserad vindkraft som totalt kommer att byggas, är det också omöjligt att uppskatta hur projekten fördelas mellan territorialvattnen och den ekonomiska zonen.

I tabellen nedan beskrivs ett exempel på hur konsekvenserna för statens skatteinkomster kan se ut i förhållande till hur mycket havsbaserad vindkraft som byggs och hur den fördelas på den ekonomiska zonen och territorialvattnen. Siffrorna i exemplet inbegriper en andel av det avräkningsbelopp som betalas till landskapet Åland. I tabellen används samma siffror som i tabellen i avsnitt 4.2.3.

Tabell: Statens fastighetsskatteintäkter från havsbaserad vindkraft som byggs i Finlands ekonomiska zon, miljoner euro

Den byggda havsbaserade vindkraftens sammanlagda effekt, GW	Andel som byggs i den ekonomiska zonen		
	20 %	40 %	60 %
10 000	11	23	34
8 000	9	18	27
6 000	7	14	20
4 000	5	9	14

¹³ Meddelandet om att utredarna överlämnat sin rapport finns tillsammans med själva rapporten på adressen https://vm.fi/-/selvityshenkilot-arto-sulonen-ja-eero-laestera-luovuttivat-valtionosuusjarjestelman-uudistamiseen-liittyvan-raporttinsa-kunta-ja-alueministeri-anna-kaisa-ikoselle-?languageId=sv_SE.

¹⁴ Finansministeriets pressmeddelande: https://vm.fi/-/valtiovarainministerio-selvittaa-rajattu-ja-muutoksia-valtionosuusjarjestelmaan-viela-talla-hallituskaudella?languageId=sv_SE

Konsekvenserna av fastighetsskattens avdragsgillhet och ändringen i inkomstskattelagen för statens andel av samfundsskatten och för statsandelarna till kommunerna är osäkra och beräknas uppkomma först under nästa årtionde.

4.2.4 Konsekvenser för kommunerna

De föreslagna ändringarna förutsätter inte att kommunerna vidtar särskilda nya åtgärder. Kommunens byggnadstillsynsmyndigheter lämnar inga uppgifter om byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon, och kommunerna har inte heller i övrigt några myndighetsuppgifter som gäller byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon eller verksamhet som bedrivs där. Kommunernas skyldighet att anmäla till Skatteförvaltningen de kraftverksprocentsatser och de allmänna fastighetsskatteprocentsatser för byggnader som utgör grund för beräkningen av skatteprocentsatser som tillämpas i den ekonomiska zonen grundar sig på 11 § 6 mom. i den gällande fastighetsskattelagen.

4.2.5 Konsekvenser för Ålands och dess kommuners ställning

Statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon påverkar med stöd av 46 § i självstyrelselagen det avräkningsbelopp som betalas av statsmedel till landskapet Åland. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för vissa skatteinkomster som anges särskilt i lagen, multipliceras med avräkningsgrunden, som i nuläget är 0,47 procent.

Fastighetsskatteintäkterna ingår i statsbokslutet och är med stöd av 46 § i självstyrelselagen sådana inkomster i statsbokslutet som ska beaktas i avräkningsbasen. Därför ökar fastighetsskatteintäkterna för Finlands ekonomiska zon det avräkningsbelopp som betalas till landskapet Åland enligt avräkningsgrundens relationstal i takt med att fastighetsskatteintäkterna inflyter till staten.

I avräkningsbasen beaktas hela statens utdelning av fastighetsskatten oavsett om de havsbaserade vindkraftverken finns nära landskapet Åland eller inte. Avräkningsbeloppet ökar därmed för varje havsbaserat vindkraftverk som byggs i Finlands ekonomiska zon. Effekten bedöms framträda mot slutet av 2030-talet när staten får fastighetsskatteintäkter.

Den sänkning av återanskaffningsvärdet för havsbaserade vindkraftverk som föreslås i värderingslagen till 35 procent av byggnadskostnaderna gäller med stöd av 2 a § i fastighetsskattelagen för landskapet också havsbaserade vindkraftverk i Ålands territorialvatten, om inte landskapet i den lagen tar in värderingsbestämmelser som avviker från rikslagstiftningen. Sänkningen av beskattningsvärdet för havsbaserade vindkraftverk kan bedömas ha positiva konsekvenser för skatteintäkterna i Ålands kommuner om den leder till att havsbaserad vindkraft byggs i landskapets territorialvatten.

Fastighetsskattens avdragbarhet i inkomstbeskattningen kan påverka skatteavräkningen enligt 49 § i självstyrelselagen. De belopp av samfundsskatten som återförs kan påverkas när en samfundsskattepliktig aktör som är etablerad på Åland har havsbaserade vindkraftverk i Finlands territorialvatten eller Finlands ekonomiska zon och fastighetsskatten på de havsbaserade vindkraftverken är en avdragsgill utgift i näringsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet. De samlade konsekvenserna bedöms vara ringa.

4.2.6 Konsekvenser för myndigheterna

Enligt preliminära uppskattningar orsakar de föreslagna ändringarna i fastighetsskattelagen externa informationssystemkostnader för Skatteförvaltningen till ett belopp av cirka 1 000 000 euro och interna kostnader till ett belopp av cirka 200 000 euro. Dessutom bedöms administrationen kosta cirka 10 000 euro per år, men de slutliga administrationskostnaderna kan enligt Skatteförvaltningens uppskattning bli något högre, till exempel 30 000–40 000 euro per år. En stor del av de preliminärt uppskattade kostnaderna är förknippade med den föreslagna redovisningen av de enskilda kommunernas utdelningar, som avviker väsentligt från nuläget.

På lång sikt kan Skatteförvaltningens uppgifter bedömas öka i viss mån. Kostnader uppstår för handläggningen av skattedeklarationer, verkställandet av beskattningen och skatteredovisningen i takt med att havsbaserade vindkraftsprojekt i territorialvatten och den ekonomiska zonen omfattas av fastighetsbeskattningen.

Utöver de uppgifter som de skattskyldiga deklarerar kan Skatteförvaltningen få uppgifter som behövs för beskattningen av myndigheterna med stöd av 18 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). För fastighetsbeskattningen får Skatteförvaltningen fastighetsuppgifter ur fastighetsdatasystemet och byggnadsuppgifter ur befolkningsdatasystemet, dit kommunens byggnadstillsynsmyndigheter meddelar uppgifterna. Den riksomfattande informationstjänsten för byggnadsuppgifter ska i enlighet med lagen om datasystemet för den byggda miljön (431/2023) överföras från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) till Finlands miljöcentral (SYKE) datasystem Ryhti. Därifrån får även Skatteförvaltningen i framtiden de uppgifter om nya byggprojekt som kommunerna har anmält till det riksomfattande systemet.

I nuläget gäller rätten att få uppgifter endast Finlands territorialvatten. Varken de nuvarande riksomfattande informationssystemen eller registren med fastighetsuppgifter omfattar byggnadsobjekt i Finlands ekonomiska zon, och det orsakar utmaningar för Skatteförvaltningen. Identifieringsuppgifter och andra basdata kan i viss mån fås från Energimyndigheten, som enligt lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen ska ha uppgiften att övervaka efterlevnaden av villkoren i utnyttjandetillståndet, till exempel villkoren för bygga.

De riksomfattande informationssystemen, till exempel fastighetsdatasystemet, kan behöva utvidgas till att omfatta Finlands ekonomiska zon under de närmaste åren, eftersom man bedömer att det finns ett stort behov av uppgifter om havsbaserade vindkraftverk. I samband med eventuella kommande lagstiftningsprojekt är det motiverat att bedöma också Skatteförvaltningens informationsbehov och ändringar i Skatteförvaltningens informationssystem.

Skatteförvaltningen kommer att behöva uppgifter om skattepliktiga byggnaders och konstruktioners läge i Finlands ekonomiska zon, om kommunindelningen och om kommunernas invånarantal för att kunna bestämma de enskilda kommunernas utdelningar. I nuläget får Skatteförvaltningen befolkningsdata som sparats i befolkningsdatasystemet från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata med stöd av 18 § i lagen om beskattningsförfarande. Uppgifter om kommunindelningen och läget för objekt som byggs i Finlands ekonomiska zon är däremot nya typer av uppgifter, som inte fås av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Kostnadseffekterna av ändringarna i informationssystemen och Skatteförvaltningens och andra myndigheters resursbehov behandlas i framtida budgetprocesser och planer för de offentliga finanserna.

4.2.7 Konsekvenser för miljön och klimatet

Förslagen bedöms stimulera investeringar i utsläppsfri vindkraft, vilket indirekt främjar klimatmålen. Också indirekta miljökonsekvenser är möjliga om förslagen stimulerar byggandet av havsbaserad vindkraft. Miljö- och naturkonsekvenser som beskrivs i avsnitt 2.4.3 kan också indirekt uppstå till den del som förslagen stimulerar byggandet av havsbaserad vindkraft.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Om nuläget förblir oförändrat uteblir betydande fastighetsskatteintäkter, och dessutom förblir rättsläget otillfredsställande inom både fastighets- och inkomstbeskattningen, vilket försämrar investeringssäkerheten för havsbaserade vindkraftsprojekt och beskattningens förutsägbarhet. Det innebär också att havsbaserade vindkraftsprojekt i Finlands ekonomiska zon och Finlands territorialvatten behandlas olika, vilket kan bli särskilt problematiskt om liknande projekt beskattas på olika sätt uteslutande på grund av deras läge. Att fortsätta som i nuläget har inte ansetts vara lämpligt, utan det är motiverat att förtydliga regleringen.

I beredningen har en central utgångspunkt varit att de grundläggande lösningarna i fastighetsbeskattningen inte ändras, men att regleringsobjektets särdrag tas i beaktande och ändringarna jämfört med nuläget är så tydliga som möjligt och kan tillämpas utan problem. En annan utgångspunkt har varit att stärka den lokala acceptansen för havsbaserade vindkraftsprojekt genom att styra en del av fastighetsskatteintäkterna från Finlands ekonomiska zon till kommuner som drabbas av regionala olägenheter på grund av projekten. Resten av fastighetsskatteintäkterna tillfaller staten.

I princip skulle alla kommuner kunna vara skattetagare, men det skulle innebära att de regionala olägenheterna och den lokala acceptansen huvudsakligen lämnas obeaktade när fastighetsskatten fördelas till kommunerna.

Alternativet att endast den kommun som ligger närmast en havsbaserad vindkraftspark eller den kommun som har en anslutningspunkt är skattetagare kan inte heller anses vara problemfritt. De regionala olägenheter som havsbaserade vindkraftsprojekt orsakar kan påverka större områden än enskilda kommuner. Alternativet att endast den kommun där anslutningspunkten finns skulle vara skattetagare är oändamålsenligt eftersom havsbaserade vindkraftverk kan komma att anslutas till elnätet också via anslutningspunkter i Sverige. Dessutom kan lösningarna för att lagra elenergi i framtiden väsentligt förändra sätten att överföra och utnyttja elenergi.

Det går inte att fastställa de regionala olägenheterna utan svårigheter, och beskattningen kräver att grunden för fördelningen av fastighetsskatten är tillräckligt tydlig och administrativt genomförbar. De regionala olägenheterna kan endast fastställas schablonmässigt för beskattningen. Det enda realistiska alternativet är att fastighetsskatteintäkterna fördelas regionalt med hjälp av en särskild schablonmässig mekanism. Alternativa versioner kan föreslås för detaljerna i den mekanism som i den här propositionen föreslås för att fördela fastighetsskatteintäkterna, men i beredningen har man inte identifierat någon alternativ fördelningsmekanism som strukturellt skiljer sig väsentligt från den föreslagna och som skulle vara väsentligt mer motiverad med tanke på de regionala olägenheterna och den administrativa genomförbarheten.

De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna bedöms vara ett realistiskt alternativ för att bestämma de skatteprocentsatser som ska tillämpas i Finlands ekonomiska zon så att

skattebördan på kraftverken i genomsnitt ligger på samma nivå i kommunerna och i Finlands ekonomiska zon. Skatteprocentsatser som väsentligt avviker från de genomsnittliga vägda skatteprocentsatserna skulle inte vara problemfria om de leder till att vissa skattskyldiga gynnas av en förmånligare skattebörda jämfört med andra skattskyldiga som bedriver liknande verksamhet. Det sätt att bestämma skattesatsen som nu föreslås liknar den metod som anges i 15 § 2 mom. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978), som innehåller bestämmelser om den genomsnittliga kommunala inkomstskattesats som tillämpas på inkomsten för en begränsat skattskyldig som saknar hemkommun.

5.2 Lagstiftning i utlandet

5.2.1 Sverige

Fastighetsbeskattning

I lagen om statlig fastighetsskatt (1984:1052) föreskrivs det om fastighetsskatt som ska betalas till svenska staten för tomtmark och byggnader. Enligt den lagen är till exempel ägaren till ett vindkraftverk skyldig att betala skatt enligt taxeringsvärdet och den tillämpliga skattesatsen. Fastighetstaxeringen regleras i fastighetstaxeringslagen (1979:1152), som till exempel tillämpas vid bestämmandet av taxeringsvärdet för vindkraftverk.

Ett vindkraftverks taxeringsvärde bestäms på basis av återanskaffningskostnaderna efter skälighetsbedömning utifrån lönsamheten för elproduktionen i en allmän taxering som verkställs i hela landet med sex års mellanrum eller i särskilda taxeringar mellan dem. I den allmänna taxeringen fastställs en riktvärdeangivelse för vindkraftverk (7 100 svenska kronor per kilowatt i den allmänna taxeringen för 2019), och det totala värdet beräknas genom att riktvärdeangivelsen multipliceras med den effekt som installerats i vindkraftverket. Av totalvärdet betraktas 1,5 procent som taxeringsvärde för tomtmark och 73,5 procent som taxeringsvärde för en byggnad justerat med värdeminskningkoefficienten.

På vindkraftverk tillämpas skattesatsen 0,2 procent i stället för 0,5 procent som tillämpas på andra elproduktionsenheter, om skillnaden mellan dessa skattesatser kan betraktas som ett stöd av mindre betydelse på högst 300 000 euro som beviljas företaget under en period på tre år, och som är förenligt med EU:s regler om statligt stöd. Enligt svensk rättspraxis är den skattesats som tillämpas på fastighetsskatt för vindkraftverk 0,5 procent om tillämpningen av den lägre skattesatsen 0,2 procent skulle leda till att tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse överskrids.

Rättsläget måste anses vara flertydigt och oklart när det gäller frågan om huruvida byggnader för havsbaserade vindkraftverk i Sveriges territorialvatten och ekonomiska zon, i praktiken havsbaserade vindkraftverk, ingår i fastighetsskattebasen. För havsbaserade vindkraftverk har inget taxeringsvärde fastställts och ingen fastighetsskatt har betalats för dem.

Inkomstbeskattning

Inkomstskattelagen (1999:1229) innehåller bestämmelser om skatteplikt för både inhemska och utländska företag i Sverige. I samma lag fastställs den territoriella omfattningen av skattskyldigheten genom att Sverige definieras.

Enligt 6 kap. 3 § i den andra avdelningen av inkomstskattelagen är den som är obegränsat skattskyldig skattskyldig för alla sina inkomster i Sverige och från utlandet. Enligt 6 kap. 11 §

i den andra avdelningen av samma lag är den som är begränsat skattskyldig skattskyldig för sina inkomster från Sverige.

Sverige definieras i den första avdelningen av inkomstskattelagen i 2 kap. 30 §. Enligt lagen avses med Sverige Sveriges land-, luft- och sjöterritorium samt de områden utanför sjöterritoriet som framgår av bilaga 4 till lagen (2017:1272) om Sveriges sjöterritorium och maritima zoner. I bilaga 4 till lagen om Sveriges sjöterritorium och maritima zoner anges de geografiska koordinaterna för den yttre delen av den ekonomiska zonen.

5.2.2 Norge

Fastighetsbeskattning

Fastighetsskattelagen (Lov om eiedomsskatt til kommunane, 1975-06-06-29) innehåller bestämmelser om skatt som betalas på grund av fastighetsvärde. Uppbörd av fastighetsskatt på fastigheter inom kommunernas område är frivillig för kommunerna och de beslutar om uppbörd av fastighetsskatt samt, inom ramen för vissa alternativ enligt fastighetsskattelagen, om de delar och skattesatser som ingår i skattebasen. Det finns ingen reglering av den fastighetsskatt som uppbärs i Norges ekonomiska zon.

Till skattebasen för fastighetsskatten hör exempelvis till ett vindkraftverk hörande mark och byggnader som värderas enligt deras tekniska värde eller avkastningsvärde, om avkastningsvärdet bäst motsvarar fastighetens värde. Ägaren är skyldig att betala skatt på grundval av den skattesats och det beskattningsvärde som tillämpas på vindkraftverk.

Skatten på vindkraftverk kan i princip variera mellan 1 och 7 norska kronor per 1 000 norska kronor, det vill säga i praktiken mellan 0,1 och 0,7 procent. Vindkraftverk värderas i princip på grundval av deras tekniska värde, vilket i huvudsak innebär återanskaffningskostnaderna med avdrag för effekten av slitage, ålder och inkurans på värdet. Värderingen kan också grunda sig på avkastningsvärdet, om detta värderingssätt bäst beskriver egendomens värde.

Inkomstbeskattning

I Norge föreskrivs det om skatteplikt för både inhemska och utländska företag i beskattningslagen (Lov om skatt av formue og inntekt, skatteloven, 1999-03-26-14). Den territoriella omfattningen av skattskyldigheten för företag som betraktas som utländska fastställs mer detaljerat, särskilt när det gäller verksamhet i den ekonomiska zonen och på kontinentalsockeln.

Enligt 2 kap. § 2-1 i beskattningslagen är varje person som är bosatt i riket skattskyldig för all förmögenhet och alla inkomster från Norge och från utlandet. Enligt samma paragraf omfattar begreppen riket och Norge norskt territorium, norsk kontinentalsockel och Norges ekonomiska zon.

Enligt 2 kap. § 2-2 i beskattningslagen är företag som är obegränsat skattskyldiga i Norge skattskyldiga för all förmögenhet och inkomst i landet och utanför landet.

Enligt § 2-3 i beskattningslagen är företag som betraktas som utländska skattskyldiga bland annat för inkomster från prospektering och utvinning av mineralfyndigheter på den norska kontinentalsockeln i enlighet med lagen om kontinentalsockeln, samt för inkomster från prospektering och utnyttjande av förnybara energikällor och därmed sammanhängande

verksamhet i områden som inrättats enligt lagen om den ekonomiska zonen. Skattskyldigheten gäller också omvandling och överföring av elenergi utanför zonerna, när den grundar sig på folkrätten eller ett specialavtal som ingåtts med en främmande stat. Dessutom är begränsat skattskyldiga skattskyldiga för inkomster från prospektering och drift av kol och därmed sammanhängande verksamhet i zoner som inrättats enligt lagen om den ekonomiska zonen och på den norska kontinentalsockeln i enlighet med lagen om kontinentalsockeln. Skattskyldigheten gäller transport av koldioxid och användning av undervattenstankar för lagring av koldioxid utanför den norska kontinentalsockeln, om detta beror på folkrätten eller ett specialavtal med en främmande stat.

Det norska finansministeriet har under våren 2024 offentliggjort ett offentligt samråd som syftar till att införa en skatt på 22 procent för utländska företag och arbetstagare som får intäkter från prospektering och utnyttjande av förnybara energikällor och därmed sammanhängande verksamhet på den norska kontinentalsockeln. Lagändringarna föreslås träda i kraft skatteåret 2025.

5.2.3 Danmark

Fastighetsbeskattning

I Danmark är fastighetsägarna skyldiga att betala fastighetsskatt till kommunen (grundskyld) i enlighet med lagen om kommunal fastighetsskatt (Kommunal ejendomsskatteloven) på grundval av fastighetens markvärde och fastighetsskatt till staten (ejendomsværdiskat) i enlighet med lagen om fastighetsskatt (Ejendomsskatteloven) på grundval av markens och byggnadernas värde.

Den kommunala fastighetsskatten kommer endast i fråga för marken och är därför inte relevant vid granskning av beskattningen av vindkraftverk. Den statliga fastighetsskatten är inte heller relevant, eftersom den till sin natur är en skatt som betalas av fysiska personer på typiska fastighets- och bostadstillgångar som ägs av fysiska personer.

Inkomstbeskattning

Enligt den danska bolagsskattelagen (Selskabsskatteloven) är danska företag skattskyldiga för sin verksamhet i Danmark, så att utländska fasta driftställen och fastigheter i princip inte tas med i skatteberäkningen i Danmark. Intäkterna från verksamhet som bedrivs av allmänt skattskyldiga inom Danmarks exklusiva ekonomiska territorium, det vill säga utanför gränsen på 12 sjömil, beskattas i Danmark.

Utländska företag är skattskyldiga i Danmark endast för inkomster av fasta driftställen som är belägna där. Efter lagstiftningsreformen avses i 2 § i bolagsskattelagen med fast driftställe även verksamhet som bedrivs av ett fast driftställe i Danmarks ekonomiska zon, om denna verksamhet har samband med inrättande, drift och användning av konstgjorda öar, utrustning och anläggningar.

5.2.4 Tyskland

Fastighetsbeskattning

I Tyskland finns bestämmelser om den fastighetsskatt som ska betalas till kommunerna i fastighetsskattelagen (Grundsteuergesetz, 07.08.1973), enligt vilken fastighetsägarna i regel är

skyldiga att betala fastighetsskatt för fastigheter och byggnader samt jord- och skogsbruksfastigheter inom kommunens område. Det är frivilligt för kommunerna att ta ut fastighetsskatt, och kommunernas skattesatser varierar. När det gäller den tyska ekonomiska zonen finns det inga bestämmelser i fastighetsskattelagen om fastighetsskatt som ska uppbäras där.

Den federala fastighetsskattelagen är tillämplig i de delstater där fastighetsbeskattning enligt den lagen har införts. I vissa delstater skiljer sig fastighetsbeskattningen från beskattningen enligt den federala fastighetsskattelagen. Den faktiska skattebördan är vanligtvis låg.

Fastighetsskatten bestäms enligt skattesatsen och beskattningsvärdet. De beskattningsvärden som ligger till grund för fastighetsskatten fastställs i värderingslagen (Bewertungsgesetz 16.10.1934). Beskattningsvärdena för bebyggda och obebyggda fastigheter samt jord- och skogsbruksfastigheter bestäms enligt de värden och lokaliseringskoefficienter som fastställts för dem.

I den tyska fastighetsskatteformen uppdaterades värderingskriterierna för skattepliktiga objekt för fastställande av nya beskattningsvärden och avsikten är att dessa ska tillämpas från och med 2025. Till exempel vindkraftverk värderas i princip som fastigheter, men delar av marken kan också värderas som jord- och skogsbruksfastigheter.

Inkomstbeskattning

I Tyskland föreskrivs skattskyldighet för inhemska och utländska företag i samfundsskattelagen (Körperschaftsteuergesetz, 31.08.1976). I samma lag fastställs den territoriella omfattningen av skattskyldigheten i den ekonomiska zonen.

Enligt 1 § i samfundsskattelagen är allmänt skattskyldiga skattskyldiga för alla sina inkomster. Enligt samma paragraf avses i den lagen med Förbundsrepubliken Tyskland en andel av den ekonomiska zonen i den mån a) levande och icke-levande naturresurser i vatten ovanför havsbotten, havsbotten och dess insida utforskas, exploateras, bevaras eller förvaltas, b) annan verksamhet, såsom produktion av energi ur vatten, elektricitet och vind, bedrivs för utforskande eller utnyttjande av den ekonomiska zonen i ekonomiskt syfte eller c) konstgjorda öar byggs eller används och anläggningar och konstruktioner byggs eller används för de ändamål som anges i underpunkterna a och b. Med Förbundsrepubliken Tyskland avses i lagen dessutom en del av territoriet på kontinentalsockeln, a) vars naturresurser utforskas eller utnyttjas, eller b) där konstgjorda öar byggs eller används och anläggningar och konstruktioner byggs eller används för de ändamål som anges i underpunkt a. Med naturresurser avses mineraltillgångar och andra icke-levande naturresurser på havsbotten och i dess inre samt på platsen stående arter som i ett användbart skede antingen förblir orörliga på havsbotten eller under havsbotten eller som endast kan röra sig i ständig fysisk kontakt med havsbotten eller dess inre.

Enligt 2 § i samfundsskattelagen är begränsat skattskyldiga skattskyldiga för sina inkomster från Tyskland.

5.2.5 Nederländerna

Fastighetsbeskattning

I Nederländerna kan kommunerna i enlighet med kommunallagen (Gemeentewet, 1992) ta ut fastighetsskatt på fast egendom som är belägen inom kommunens territorium och som huvudsakligen används för annat än hembruk, enligt skattesatser som varierar från kommun till kommun. När det gäller Nederländernas ekonomiska zon finns det inga bestämmelser i kommunallagen om fastighetsskatt som ska uppbäras där.

Fastighetsskatten bestäms enligt den tillämpliga skatteprocentsatsen och fastighetens värde, och den skattskyldige är normalt ägaren. Den fasta egendom som är föremål för fastighetsskatt och värderingen av den regleras av lagen om värdering av fast egendom (Wet waardering onroerende zaken, 1995). Dessutom finns det i kommunalskattelagen vissa särskilda bestämmelser om värdering.

Grunden för fastighetsskatten är i princip marknadsvärdet på en fast egendom eller ett justerat återanskaffningsvärde, av vilket det senare i stort sett motsvarar värdet på en motsvarande ny egendom, som byggts med nuvarande tekniska metoder, med ett åldersavdrag. Fast egendom omfattar bland annat byggda och obebyggda fastigheter. Värderingen av vindkraftverk grundar sig på det justerade återanskaffningsvärdet, och den årliga fastighetsskattebördan beräknas grovt vara i genomsnitt en tiondelsprocent av turbinens värde.

Inkomstbeskattning

I Nederländerna finns bestämmelser om skattskyldigheten för företag som ska betraktas som inhemska och utländska i bolagsskattelagen (Wet op de vennootschapsbelasting, 1969). Den regionala omfattningen av skattskyldigheten regleras av den allmänna lagen om statliga skatter (Algemene wet in-zake rijksbelastingen) genom att Nederländerna definieras.

Enligt 1 kap. 7 § i bolagsskattelagen är allmänt skattskyldiga skattskyldiga för inkomster som de erhållit under året. Enligt 17 § i samma lag är begränsat skattskyldiga skattskyldiga för sina inkomster från Nederländerna.

I den allmänna lagen om statliga skatter definieras Nederländerna i kapitel 1. Enligt definitionen avser Nederländerna också del av havsbotten och lager under Nordsjöns botten utanför territorialhavet, i den mån Nederländerna enligt folkrätten har rätt att utforska och utnyttja naturresurser och att inkludera anläggningar och annan utrustning som finns i, på eller över det berörda området i utforskningen och utnyttjandet av naturresurserna i området.

6 Remissvar

Det utkast till proposition som var ute på remiss från den 24 juni till den 19 augusti 2025 innehöll ett lagförslag om fastighetsskattelagen, som gällde betalning av fastighetsskatt till staten och kommuner för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon, de fastighetsskatteprocentsatser som föreslogs bli tillämpade i Finlands ekonomiska zon, statens och kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon och redovisning av kommunernas utdelning till kommuner som är berättigade till utdelning. Utkastet till proposition innehöll ett lagförslag om lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen, som gällde beräkning av återanskaffningsvärdet för konstruktioner och havsbaserade vindkraftverk, och ett lagförslag om inkomstskattelagen, som gällde den territoriella definitionen av Finland.

Sammanlagt 37 utlåtanden lämnades om utkastet till proposition. Utlåtanden lämnades av arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, budgetavdelningen och kommun- och regionavdelningen vid finansministeriet, miljöministeriet, Ålands landskapsregering,

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Lantmäteriverket, Forststyrelsen, Statens ekonomiska forskningscentral, Skatteförvaltningen, Finlands Kommunförbund rf, Esbo stad, Korsnäs kommun, Kristinestads stad, Larsmo kommun, Malax kommun, Korsholms kommun, Närpes kommun, Jakobstads stad, Björneborg stad, Nykarleby stad, Österbottens förbund, Norra Österbottens förbund, Satakuntaliitto, Finlands näringsliv rf, Finsk Energiindustri rf, Centralhandelskammaren ry, Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands förnybara rf, Elektrotekniska Handelsförbundet i Finland rf, Fingrid Oyj, OX2 Finland Oy, Skyborn Renewables Offshore Finland Oy, Tahkoluoto Offshore Oy, forskare ED, JL Janne Myllymäki och JD Senior Fellow Timo Viherkenttä.

Ett sammandrag av de inkomna utlåtandena har utarbetats och finns på projektsidan på adressen <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM063:00/2024>.

I flera utlåtanden ansågs skattebasen och skatteprocentsatserna i Finlands ekonomiska zon motiverad. Därutöver ansågs det befogat att beskattningen förtydligas och görs enhetligare, särskilt innan områden för havsbaserad vindkraft konkurrensutsätts. I en del av de inkomna utlåtandena uppmärksammades det att byggnadskostnaderna och skattebördan för havsbaserad vindkraft i genomsnitt skulle vara högre i Finlands ekonomiska zon än i territorialvattnen. I några utlåtanden föreslogs alternativa sätt att bestämma skatteprocentsatserna och framfördes författningstekniska anmärkningar.

I den fortsatta beredningen preciserades förslaget om skatteprocentsatser i Finlands ekonomiska zon terminologiskt i bestämmelserna och specialmotiveringen. I övrigt ändrades inte förslaget med anledning av de inkomna utlåtandena. De föreslagna skatteprocentsatserna är befogade med tanke på neutralitetsmålet och transparensen, och administrativt är det inte onödigt komplicerat att fastställa dem.

I flera utlåtanden ansågs förslaget om skattetagare vara motiverat. I en del av de inkomna utlåtandena ansågs den föreslagna proportionen mellan statens och kommunernas utdelning vara motiverad, och i en del utlåtanden föreslogs en större utdelning för kommunerna, till exempel i samma proportion som samfundsskatten delas mellan staten och kommunerna (i nuläget cirka 75/25 procent), 70/30 procent eller 60/40 procent. I några utlåtanden föreslogs bland annat att fastighetsskatten i sin helhet ska tillfalla staten eller alla kommuner enligt invånarantal antingen jämnt eller genom att beakta kustkommunernas invånarantal med koefficienten 1,5. I några utlåtanden föreslogs att bestämmelserna om utdelning ska flyttas till lagen om skatteredovisning.

I flera utlåtanden ansågs grunderna för bestämmandet av de kommunspecifika utdelningarna vara motiverade, men i en del av de inkomna utlåtandena upplevdes bestämmelserna vara komplicerade. En remissinstans förhöll sig kritiskt till förslaget och förutsatte att den enskilda kommunens särskilda betydelse för genomförandet av projekt i den ekonomiska zonen tas kommunvis tydligare i beaktande. En del remissinstanser påpekade oklarheter i fråga om begreppet anslutningspunkt till stamnätet, kritiserade lösningen eller föreslog att också kommuner där anslutningsledningen är belägen ska vara skattetagare. Några remissinstanser ansåg att begränsningen av invånarantalet var befogad, men att 25 000 invånare var en alltför strikt gräns. I några utlåtanden ägnades uppmärksamhet till exempel åt avgränsningen av skattetagarkommunerna, den tilltagande ekonomiska ojämlikheten mellan kommunerna, svårigheterna att bedöma konsekvenserna för kommunekonomin och behovet av att följa upp reformens samlade konsekvenser.

I den fortsatta beredningen höjdes begränsningen av invånarantalet i de kommuner som har rätt till utdelning från 25 000 invånare till 40 000 invånare samt preciserades motiveringen i fråga

om skattetagarnas utdelning i avsnitten om de viktigaste förslagen, alternativen och konsekvensbedömningarna. Bestämmelserna flyttades dessutom till ett nytt 3 a kap. i lagen om skatteredovisning och preciserades till vissa delar.

I övrigt ändrades inte förslagen om kommunspecifika utdelningar med anledning av de inkomna utlåtandena. Förslaget anses på ett rimligt sätt beakta de regionala olägenheterna och stärkandet av den lokala acceptansen. Trots att den föreslagna utdelningsmekanismen är komplicerad och schablonmässig bedömdes den allokera fastighetsskatteintäkterna relativt bra och med rimlig hänsyn till regionala olägenheter och lokal acceptans.

Flera remissinstanser ansåg förslaget att 35 procent av byggkostnaderna ska beaktas i återanskaffningsvärdet för havsbaserade vindkraftverk vara en befogad och klar förbättring i sig. I vissa inkomna utlåtanden ägnades det på ett allmänt plan uppmärksamhet åt behovet av en rimlig värderingsnivå som tar tillräcklig hänsyn till den lokala acceptansen för havsbaserad vindkraft och incitamenten att bygga. En del remissinstanser föreslog att byggnadskostnaderna beaktas med exempelvis 25 eller 30 procent bland annat på grund av de stigande byggnadskostnaderna för havsbaserad vindkraft, den tekniska utvecklingen och ändringen av kraven på byggdjup. I vissa utlåtanden ansågs avgränsningen till kraftverk som börjat byggas 2025 eller senare inte vara motiverad, medan några remissinstanser sannolikt har antagit att förslaget (till skillnad från vad som anges i utkastet till proposition) också skulle gälla befintliga havsbaserade vindkraftverk. I en del av de inkomna utlåtandena ansågs det motiverat att värderingsnivån ses över i framtiden, medan man i en del utlåtanden ansåg att lättnaden bör vara permanent och påpekade att översynen är oklar och problematisk.

Några remissinstanser tog upp att förslaget utgör ett undantag från värderingsprinciperna inom fastighetsbeskattningen, och att en väsentlig del av värderingen är att beakta skillnader mellan enskilda byggnader och konstruktioner. En remissinstans konstaterade att förslaget inte garanterat stimulerar byggandet av havsbaserad vindkraft, och att kostnadsbördan som orsakas av havsdjupet inte borde påverka återanskaffningsvärdena. En remissinstans ansåg att det vore mer motiverat att genomföra skattelättnaden med hjälp av en lägre skatteprocentsats som tillämpas på havsbaserade vindkraftverk. I en del av utlåtandena uppmärksammades ordalydelsen i bestämmelsen om värdering samt brister i konsekvensbedömningarna.

I den fortsatta beredningen preciserades ordalydelsen i den föreslagna bestämmelsen och motiveringen. Dessutom preciserades konsekvensbedömningarna för att beakta aspekter som togs upp i flera utlåtanden. I övrigt ändrades inte förslaget med anledning av de inkomna utlåtandena. Dimensioneringen 35 procent av byggnadskostnaderna har diskuterats med kommissionen, och i beredningen har det bedömts vara ett motiverat sätt att göra skattebördan för havsbaserade vindkraftverk respektive landbaserade vindkraftverk enhetligare, eftersom det korregerar den strukturella diskrepans som uppstår i värderingen på grund av att värderingsmetoden för konstruktioner är baserad på byggnadskostnader. Även försiktighetsprincipen och en förutsägbar värderingsnivå talar för att dimensioneringen även med nuvarande kostnadsnivå ska bestämmas enligt den ursprungliga planen som 35 procent av byggnadskostnaderna.

I flera utlåtanden betraktades förslaget till territoriell definition av Finland i inkomstskattelagen som motiverat. I vissa utlåtanden kommenterades bestämmelsens rubrik och ordalydelse med hänsyn till att Finlands ekonomiska zon är ett internationellt havsområde som inte hör till finska staten. I den fortsatta beredningen preciserades formuleringen och rubriken med anledning av utlåtandena, och paragrafen flyttades till en ny 8 b § i inkomstskattelagen.

Propositionen uppdaterades också främst tekniskt på flera ställen utifrån utlåtandena. Tekniska uppdateringar gjordes också i beskrivningen av nuläget. I den fortsatta beredningen ansågs det inte vara motiverat att frånga justeringen enligt byggnadskostnadsindex, vilket föreslogs i några utlåtanden. Indexjusteringen är en del av värderingssystemet inom fastighetsbeskattningen. De synpunkter på propositionens betydelse för landskapet Åland som framfördes i ett yttrande föranledde inga ändringar i propositionen.

7 Specialmotivering

7.1 Fastighetsskattelagen

1 §. Fastighetsskatt. Det föreslås att 1 mom. ändras så att omnämmandet av kommun stryks. Till 2 mom. fogas en andra mening med en bestämmelse om att fastighetsskatten för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon tillfaller staten och kommunen. Till momentet fogas en tredje mening med en definition av Finlands ekonomiska zon.

I gällande 1 mom. föreskrivs det om fastighetsskatt som betalas till kommunen. Eftersom staten föreslås bli ny skattetagare i fastighetsbeskattningen i Finlands ekonomiska zon stryks omnämmandet av kommunen i 1 mom. Bestämmelsen om skattetagare finns i fortsättningen i 2 mom.

Enligt gällande 2 mom. tillfaller fastighetsskatten den kommun där fastigheten är belägen, och den bestämmelsen ändras inte. Den kommun där fastigheten är belägen ska fortsättningsvis vara skattetagare för fastigheter i kommunens område. Bestämmelsen tillämpas inte på Finlands ekonomiska zon.

I momentet föreskrivs det att fastighetsskatten för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon tillfaller staten och kommunen. Med kommun avses i fastighetsskattelagen Finlands kommuner med undantag för Ålands kommuner. Med Finlands ekonomiska zon avses enligt förslaget den ekonomiska zonen enligt lagen om Finlands ekonomiska zon.

I momentet nämns byggnader och konstruktioner i stället för fastigheter. Den föreslagna terminologin kan anses vara entydigare än att man använder sig av fastighetsdefinitionen i 2 § i fastighetsskattelagen.

Enligt hänvisningen i 17 § i lagen om Finlands ekonomiska zon blir den föreslagna fastighetsskattelagen tillämplig i Finlands ekonomiska zon på den grunden att fastighetsskattelagen tillämpas på samma sätt som om byggnaderna och konstruktionerna hade funnits på den del av Finlands territorium som ligger närmast men inte hör till Ålands territorium. Det finns inga materiella skattebestämmelser i lagen om Finlands ekonomiska zon. Bestämmelser om byggnader och konstruktioner som ingår i fastighetsskattebasen i Finlands ekonomiska zon samt om skattetagare och skatteprocentsatser vid fastighetsbeskattning finns i fastighetsskattelagen.

2 §. Fastighet. Enligt förslaget ändras 2 mom. 1 punkten så att fastighetsskattelagens bestämmelser om fastigheter även tillämpas på sådana byggnader och konstruktioner i Finland eller Finlands ekonomiska zon som är någon annans än markägarens och som värderas enligt de grunder som anges i 15 §.

Syftet med den föreslagna ändringen är att det som föreskrivs om fastigheter i fastighetsskattelagen ska tillämpas på byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon. Alla slags byggnader och konstruktioner ska vara skattepliktiga om inte något annat uttryckligen

föreskrivs i 3 eller 4 § i fastighetsskattelagen. Även om byggda objekt i Finlands ekonomiska zon närmast skulle kunna värderas som konstruktioner behöver också byggnader vara skattepliktiga för att regleringen ska vara konsekvent och gränsdragningsproblem ska kunna undvikas.

Den gällande 2 mom. 1 punkten tillämpas till exempel på byggnader och konstruktioner i Finlands territorialvatten till den del som de värderas som byggnader eller konstruktioner i fastighetsbeskattningen. Den föreslagna ändringen utvidgar Finlands beskattningsrätt till att också gälla byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon. I framtiden kan till exempel havsbaserade vindkraftverk och andra objekt som värderas som byggnader eller konstruktioner i fastighetsbeskattningen anses omfattas av fastighetsbeskattningen.

11 §. Allmänna fastighetsskatteprocentsatser. Det föreslås att 3 mom. preciseras så att en hänvisning till den föreslagna nya 14 a § fogas till hänvisningen om särskilda fastighetsskatteprocentsatser.

14 a §. Skatteprocentsatser som tillämpas i Finlands ekonomiska zon. I den nya 14 a § föreslås bestämmelser om skatteprocentsatser som tillämpas på byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon och hur de beräknas.

I 1 mom. föreskrivs det om den vägda genomsnittliga skatteprocentsats för vissa anläggningar, i denna proposition kraftverksprocentsats, som tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk. Den bestäms enligt medeltalet för de kraftverksprocentsatser som senast fastställts i kommunerna med stöd av lagens 14 § vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun. De skatteprocentsatser som utgör beräkningsgrunden baserar sig på de skatteprocentsatser som kommunfullmäktige fastställt, medan skatteprocentsatserna vägs enligt beskattningsvärdena vid den senast verkställda fastighetsbeskattningen, i praktiken året före skatteåret.

Den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen kan i praktiken beräknas genom att man adderar fastlandskommunernas vägda kraftverksprocentsatser, som beräknats genom att respektive kommuns kraftverksprocentsats för skatteåret multiplicerats med de beskattningsvärden som den omfattar i det föregående årets fastighetsbeskattning, och sedan dividerar denna summa med summan av de beskattningsvärden som använts i beräkningen. Målet om neutral beskattning talar för det valda sättet att bestämma skatteprocentsatserna. Den föreslagna regleringen gynnar inte på ett olämpligt sätt havsbaserade vindkraftverk i Finlands territorialvatten eller Finlands ekonomiska zon och inte heller vindkraftverk i förhållande till andra produktionssätt.

Kommuner som inte har fastställt någon kraftverksprocentsats för skatteåret beaktas inte vid beräkningen av den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen. Inte heller kommuner som för första gången fastställt en kraftverksprocentsats beaktas, eftersom de inte haft några beskattningsvärden som omfattas av skatteprocentsatsen i den senast verkställda fastighetsbeskattningen. Till den del som beskattningsvärdet är noll för de byggnader och konstruktioner som omfattas av skatteprocentsatsen i den kommun som fastställt kraftverksprocentsatsen, har den kommunens skatteprocentsats vikten noll.

Begreppet kraftverk i detta moment motsvarar begreppet kraftverk i 14 §, och den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk. Av neutralitetsskäl förutsätter tillämpningen av skatteprocentsatsen den minsta nominella effekt på 10 megavoltampere som krävs i 14 § 2 mom. även om kravet sällan torde vara relevant för havsbaserade vindkraftverk och anslutning till stamnätet torde vara det enda

realistiska sättet att ansluta storskaliga kraftverkshelheter till elnätet. Den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen tillämpas liksom kraftverksprocentsatsen från och med att kraftverket ansluts till elnätet. När skatteprocentsatsen tillämpas har det ingen betydelse var anslutningspunkten är belägen i Finland eller utomlands.

I 2 mom. finns bestämmelser om en vägdd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats som tillämpas på andra byggnader och konstruktioner och beräknas på samma sätt som den vägda genomsnittliga kraftverksprocentsatsen. Den vägda genomsnittliga allmänna fastighetsskatteprocentsatsen för byggnader bestäms enligt medeltalet för de allmänna fastighetsskatteprocentsatser för byggnader som senast fastställts i kommunerna med stöd av 11 § vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun. I nuläget torde skatteprocentsatsen tillämpas främst på havsbaserade vindkraftverk som byggs men som ännu inte anslutits till elnätet, men i framtiden kan den omfatta också andra objekt.

I 3 mom. föreskrivs det att de vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna ska beräknas utifrån de skatteprocentsatser som kommunerna meddelat Skatteförvaltningen samt utifrån beskattningsvärdena vid tidpunkten för slutförande av den senast verkställda fastighetsbeskattningen. Då beaktas inga ändringar som skett i beskattningsvärdena efter att beskattningen slutförts. För tydlighetens skull innehåller momentet en bestämmelse om tillämpning av lagens 11 § 6 mom. i de situationer som nämns där. De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna avrundas vid behov nedåt till närmaste hundradel av en procentenhet.

16 §. Den skattskyldiges deklarationsskyldighet. I 1 mom. föreslås preciseringar om vilka uppgifter en skattskyldig ska anmäla till Skatteförvaltningen. Enligt förslaget ska den skattskyldige anmäla uppgifter om byggnader och konstruktioner som är belägna i Finlands ekonomiska zon samt uppgifter om deras läge och om anslutning av kraftverk till stamnätet genom en anslutningspunkt. Uppgifterna behövs för verkställandet av fastighetsbeskattningen och bestämningen av de kommunspecifika utdelningarna.

26 §. Ändringssökande. Paragrafens 1 mom. ändras så att också den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon har rätt att söka ändring i beskattningen eller ett förhandsavgörande med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande. Med byggnad eller konstruktion avses den byggnad som ändringssökandet gäller. Vid fastställandet av den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion anses kommungränserna, med undantag för gränsen mot landskapet Åland, fortsätta från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.

Enligt det gällande momentet får den kommun där fastigheten är belägen söka ändring i fastighetsbeskattningen. Också Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt, som enligt 24 § 1 mom. i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) för skattetagarnas talan som part i ärenden som gäller beskattningen på det sätt som föreskrivs i den lagen och någon annanstans i lag, får söka ändring. Enligt 24 § i lagen om Skatteförvaltningen har enheten självständig beslutanderätt vid fullgörandet av sin rättsbevakningsuppgift, och den överväger oberoende av kommunerna till exempel när och hur den för skattetagarnas talan. Vid enheten finns också i 27 § i lagen om Skatteförvaltningen avsedda personer som utses av Finlands Kommunförbund rf och som utöver kommunerna, oberoende av enheten, utövar kommunens rätt att söka ändring samt också i övrigt biträder kommunerna i frågor som gäller bevakningen av deras rätt.

Med tanke på kommunernas beskattningsrätt är det motiverat att kommunernas rätt att söka ändring fogas till momentet. Det är motiverat att kommunens rätt att söka ändring ska gälla den

kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon. Den kommunen kan väntas påverkas av de direkta konsekvenserna av byggandet i den ekonomiska zonen och ha ett motiverat intresse av att söka ändring. Med tanke på den skattskyldige och en rättvis process kan det inte anses vara motiverat att utvidga rätten att söka ändring till att gälla alla kommuner som har rätt till utdelning enbart på den grunden att kommunen har en egen utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon.

Avsikten är att bevakningen av skattetagarnas rätt ska ske på motsvarande sätt som i nuläget, i huvudsak genom Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt, och de kommuner som ligger närmast byggnaden eller konstruktionen väntas endast i undantagsfall utöva sin rätt att söka ändring.

31 §. Redovisning till skattetagarna. Paragrafen ändras med anledning av de ändringar som gäller fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon. Det föreslås också att ordalydelsen preciseras i hänvisningen till lagen om skatteredovisning.

I paragrafen ska det föreskrivas att bestämmelser om redovisning av fastighetsskatt till skattetagarna finns i lagen om skatteredovisning. Skattetagarna bestäms enligt 1 § i fastighetsskattelagen. Den föreslagna ändringen påverkar inte redovisningen av fastighetsskatt till den kommun där en fastighet är belägen. Bestämmelser om utdelningen av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon mellan staten och kommunerna finns i lagen om skatteredovisning.

7.2 Lagen om skatteredovisning

4 §. Redovisningsgrund. Till paragrafens 1 mom. ska det fogas en hänvisning till 3 a kap. som ska fogas till lagen. De belopp av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon som ska redovisas till varje skattetagare ska även bygga på skattetagarnas utdelning för de respektive skatteåren.

3 a kap. Redovisning av fastighetsskatt för Finlands ekonomiska zon

Det föreslås att ett nytt 3 a kap. fogas till lagen, och att det kapitlets 16 a–16 c § ska innehålla bestämmelser om redovisning av fastighetsskatt för Finlands ekonomiska zon.

16 a §. Skattetagargruppernas utdelning. I 16 a § föreslås bestämmelser om statens och kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon och bestämmelser om redovisning av den kommunspecifika utdelningen.

Enligt den föreslagna paragrafen är statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon 80 procent och kommunernas utdelning 20 procent. Dessutom föreskrivs det att den kommunspecifika utdelningen redovisas till de kommuner som har rätt till utdelning.

16 b §. Kommunspecifik utdelning. I den nya 16 b § föreslås bestämmelser om den kommunspecifika utdelningen av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon, om kommuner som har rätt till utdelning och om grunden för fördelningen av fastighetsskatten.

I 1 mom. finns bestämmelser om hur den kommunspecifika utdelningen bestäms. Enligt momentet delas kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon upp i tre kalkyleringsposter. Kalkyleringsposterna bildas genom att en andel motsvarande kommunernas utdelning av fastighetsskatten för skatteåret från en del av Finlands ekonomiska zon som omfattar ett geografiskt sammanhängande område läggs till samma kalkyleringspost. Dessa tre delar av Finlands ekonomiska zon är belägna i Bottenviken, Bottenhavet och Finska

viken. Närmare bestämmelser om hur de geografiskt sammanhängande delarna fastställs finns i 16 c § 1 mom.

I den andra meningen i momentet föreskrivs det om grunden för fördelningen av fastighetsskatten. Enligt den delas fastighetsskatten upp per kalkyleringspost i kommunspecifika utdelningar i förhållande till invånarantalen i de kommuner som har rätt till utdelning.

I 2 mom. finns närmare bestämmelser om kommunens invånarantal som används som grund för fördelning av fastighetsskatten. Enligt den första meningen i momentet betraktas som kommuninvånare vid fördelningen av fastighetsskatten personer som vid utgången av året före skatteåret ska anses ha haft en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun och bostad i kommunen. Bestämmelsen motsvarar i sak den första meningen i 5 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarande.

Bestämmelsens syfte är att fastighetsskatteintäkterna ska fördelas till de kommuner som har rätt till utdelning enligt en grund som tillämpas enhetligt. När fördelningsgrunden tillämpas kan fastighetsskatteintäkterna anvisas relativt jämnt enligt invånarantalet, om man jämför med fastighetsskatteintäkten per invånare.

I resten av momentet finns bestämmelser om ett tak för det invånarantal som beaktas och om justering. Enligt den andra meningen anses kommuner med över 40 000 invånare ha 40 000 invånare vid fördelningen av fastighetsskatten. Syftet med den föreslagna begränsningen av invånarantalet är att i små och medelstora kommuners intresse förebygga att fastighetsskatteintäkterna koncentreras till de städer och kommuner som har flest invånare.

Enligt den tredje meningen i momentet multipliceras kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten med talet 0,7 om den även har en andel av fastighetsskatten i en annan kalkyleringspost.

Kommunens invånarantal justeras med en koefficient i situationer där kommunen får upprepad utdelning eftersom den har rätt till utdelning av fastighetsskatten i två kalkyleringsposter. Med den nuvarande kommunindelningen kan sådana situationer uppstå i vissa kommuner i Kvarken och Skärgårdshavet

I sig är det inte nödvändigt att en justering görs. Men situationer med potentiellt upprepad utdelning uppstår vanligen när kommunen inte ligger i den omedelbara närheten av en del av den ekonomiska zonen. Det föreslås att situationer där kommunen har rätt till utdelning från två kalkyleringsposter tas i beaktande endast delvis, så att talet 0,7 används som koefficient. Koefficienten tillämpas på kommunens invånarantal i fråga om respektive kalkyleringspost.

Kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten är avgörande när bestämmelsen tillämpas. Om kommunen har 10 000 invånare är det justerade invånarantalet 7 000 invånare. Om kommunen har fler än 40 000 invånare anses den vid fördelningen av fastighetsskatten ha 40 000 invånare, som multipliceras med talet 0,7. Det justerade invånarantalet i kommuner med över 40 000 invånare är alltid 28 000 invånare.

I 3 mom. finns bestämmelser om kommuner med rätt till utdelning. Dessa kommuner bestäms enligt kalkyleringspost och skatteår. Grunden är för det första bestämningen av den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i den ekonomiska zonen enligt 1 punkten, eftersom man utgår från den kommunen bestämmer vilka av grannkommunerna eller grannkommunernas grannkommuner som uppfyller de förutsättningar för en kommun med rätt

till utdelning som anges i 1 eller 2 punkten. En kommun som har rätt till utdelning enligt 3 punkten bestäms däremot enligt var en anslutningspunkt till stamnätet är placerad, oberoende av förutsättningarna i 1 eller 2 punkten.

Enligt 1 punkten betraktas en kommun som gränsar till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten och vars område ligger närmast en byggnad eller konstruktion som är belägen i den del av Finlands ekonomiska zon som utgör grund för kalkyleringsposten som en kommun med rätt till utdelning. För att en kommun ska uppfylla förutsättningarna i 1 punkten räcker det att minst en byggnad eller konstruktion ligger närmast den kommunens område.

Enligt samma punkt har också den kommunens grannkommun som tillsammans med den kommunen har en gemensam kommungräns som fortsätter till yttre gränsen för Finlands territorialvatten rätt till utdelning. Den faktor som skiljer dessa kommuner från varandra är att grannkommunens område inte ligger närmast en byggnad eller konstruktion som är belägen i den del av Finlands ekonomiska zon som utgör grund för kalkyleringsposten. Om kraftverken i en havsbaserad vindkraftspark är belägna så att åtminstone ett kraftverk ligger närmast båda kommunernas område har båda kommunerna rätt till utdelning som kommuner som ligger närmast ett kraftverk med stöd av 1 punkten.

Enligt 2 punkten betraktas en annan än i 1 punkten avsedd kommun som tillsammans med en kommun som avses i 1 punkten har en gemensam kommungräns på Finlands territorialvatten som en kommun med rätt till utdelning. Detta gäller dock inte en kommun vars område inte omfattar minst 50 kvadratkilometer av Finlands territorialvatten eller som gränsar till en annan del av Finlands ekonomiska zon. En sådan kommun förutsätts inte ha en gemensam kommungräns som fortsätter till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten, utan det räcker med en gemensam kommungräns i någon del av Finlands territorialvatten.

En ytterligare förutsättning är att kommunens område omfattar minst 50 kvadratkilometer av territorialvattnen och att den inte gränsar till en annan del av den ekonomiska zonen. Den ytterligare förutsättningen har angetts så att kommuner som inte ingår i kalkyleringsposten är kustkommuner som ligger relativt långt från den ekonomiska zonen eller kommuner som har små territorialvattenområden som rentav kan vara mindre än en kvadratkilometer. För kommuner som gränsar till en annan del av den ekonomiska zonen bedöms utdelningen givetvis separat för den kalkyleringsposten. Lantmäteriverket offentliggör årlig statistik om territorialvattnens area i kommunerna.

Enligt 3 punkten anses också andra kommuner än de som avses i 1 och 2 punkten ha rätt till utdelning om det i kommunen finns en anslutningspunkt genom vilken ett kraftverk som är beläget i den del av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposten har anslutits till ett stamnät som avses i 31 § 1 mom. 1 punkten i elmarknadslagen (588/2013). Med en anslutningspunkt avses detsamma som i nuläget i 14 § 2 mom. i fastighetsskattelagen. Det förutsätts alltså att en anslutningspunkt för stamnätet finns i kommunen och att ett kraftverk i en del av den ekonomiska zonen har anslutits till stamnätet genom den punkten. Den del av den ekonomiska zonen där kraftverket är beläget avgör i vilken kalkyleringspost kommunen får utdelning av fastighetsskatten.

16 c §. Närmare bestämmelser om kommunspecifik utdelning. I en ny 16 c § föreslås närmare bestämmelser om kommunspecifik utdelning.

I 1 mom. finns bestämmelser om fastställande av de geografiskt sammanhängande områden som ligger till grund för de tre kalkyleringsposterna. För att fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon ska kunna anvisas geografiskt är det motiverat att den ekonomiska zonen delas

in i tre delar som geografiskt utgör sammanhängande områden i Bottenviken, Bottenhavet och Finska viken. Rättsligt har dock Finlands ekonomiska zon två delar eftersom den fortsätter längs hela Kvarken, om än med en bredd på endast några hundra meter. I 1 mom. föreslås bestämmelser för att ta hänsyn till detta.

Vid fastställande av de delar av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposterna betraktas enligt det föreslagna 1 mom. som en del av Finlands ekonomiska zon ett geografiskt sammanhängande område som bildas av de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon och deras skärningspunkter. Enligt denna huvudregel fastställs gränserna för de geografiskt sammanhängande områdena med hjälp av de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon, med undantag för det smala havsområdet i Kvarken. För att ta hänsyn till detta föreskrivs det i momentet dessutom att till den del som de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon inte bildar någon skärningspunkt i Kvarken, anses ett geografiskt sammanhängande område bildas också av den nordligaste raka linje som i Kvarken följer den kortaste vägen från det inre territorialvattnets yttre gräns till det yttre territorialvattnets yttre gräns och som fortsätter från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning. Den raka linjen förenar de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon i Kvarken. Utifall att det finns flera lika korta linjer är den nordligaste linjen avgörande.

Enligt 2 mom. bestäms kommungränserna för de kommuner som har rätt till utdelning enligt kommunindelningen vid utgången av året före skatteåret.

I kommunstrukturlagen (1698/2009) avses med en ändring i kommunindelningen sammanslagning av kommuner eller överföring av en del av en kommun till en annan kommun. Enligt 3 § 2 mom. i den lagen avses med sammanslagning av kommuner en ändring i kommunindelningen där 1) en eller flera kommuner upplöses och går samman med en existerande kommun, 2) samtliga kommuner upplöses och går samman genom bildande av en ny kommun, eller 3) en kommuns område delas mellan två eller flera kommuner så att den kommun som ska delas upp upplöses. Med överföring av en del av en kommun till en annan kommun avses enligt 4 mom. i den paragrafen en ändring i kommunindelningen där antalet kommuner inte ändras.

Enligt 22 § 1 mom. i kommunstrukturlagen ska beslut om ändring i kommunindelningen fattas före utgången av juni månad året före det år då ändringen träder i kraft. En ändring i kommunindelningen ska bestämmas att träda i kraft vid ingången av ett kalenderår.

För att den kommunspecifika utdelningen ska kunna bestämmas behövs också bestämmelser om vilken del av den upplösta kommunens utdelning den nya kommunen får det år som ändringen i kommunindelningen träder i kraft. Det är motiverat att låta regleringen utgå från att den nya kommunens rätt grundar sig på den upplösta kommunens utdelning, som bestäms enligt invånarantalet och kommungränserna vid utgången av året före skatteåret.

Om en kommun upplöses som resultat av en sammanslagning av kommuner som avses i 3 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i kommunstrukturlagen har den nya kommunen enligt andra meningen i det föreslagna 2 mom. under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft samma rätt till utdelning av fastighetsskatten som den upplösta kommunen skulle ha haft utan ändringen i kommunindelningen. Detta innebär att om en kommun upplöses och går samman med en existerande kommun, eller om kommuner upplöses och går samman genom att en ny kommun bildas, bestäms en utdelning för den upplösta kommunen. Under det år då ändringen i

kommunindelningen träder i kraft har den nya kommunen samma rätt som den upplösta kommunen skulle ha haft utan ändringen i kommunindelningen.

Bestämmelsen möjliggör inte att antalet kommuner med rätt till utdelning ökar efter en ändring i kommunindelningen redan under det år då ändringen träder i kraft. Ställningen för en upplöst kommuns grannkommun bestäms enligt kommungränserna vid utgången av året före skatteåret. Till exempel anses grannkommunen till en upplöst kommun inte under ikraftträdandeåret bli en sådan kommun som avses i 16 b § 3 mom. 3 punkten bara för att grannkommunen efter att den upplösta kommunen sammanslagits uppfyller punktens förutsättningar från ingången av ikraftträdandeåret till exempel tillsammans med den nya kommunen. För skatteåret efter det år då ändringen trätt i kraft bedöms situationen givetvis enligt kommungränserna vid utgången av det år då ändringen trädde i kraft.

I tredje meningen i 2 mom. föreslås att om den upplösta kommunens område delas mellan två eller flera kommuner på det sätt som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten i kommunstrukturlagen har den nya kommunen under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft rätt till en sådan del av den upplösta kommunens utdelning av fastighetsskatten som den del av den upplösta kommunens område och dess invånare som sammanslagits med den nya kommunen skulle ha fått om den varit en självständig kommun vid utgången av året före skatteåret. Då behandlas den del som sammanslagits med en ny kommun samt invånarna där som om den hade varit en självständig kommun. Avsikten är att samma principer som vid ändringar i kommunindelningen som avses i momentets andra mening ska kunna tillämpas i en sådan situation.

En sådan överföring av en del av en kommun till en annan kommun som avses i 3 § 4 mom. påverkar inte den överförande kommunens utdelning av fastighetsskatten under det år då ändringen träder i kraft. En sådan kommuns utdelning under året då ändringen träder i kraft bestäms enligt den första meningen i det föreslagna 1 mom. utifrån invånarantalet och kommungränserna vid utgången av året före skatteåret. Därför behövs inga särskilda bestämmelser om detta.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse om att kommungränserna anses fortsätta från den yttre gränsen av Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning när området för den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon fastställs. Undantaget är gränsen mot landskapet Åland, som i nuläget i praktiken innebär Pargas och Gustavs kommungräns mot landskapet Åland.

I 4 mom. finns en informativ hänvisning till lagen om Finlands ekonomiska zon och till lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956), som innehåller bestämmelser om Finlands territorialvatten och deras yttre gränser.

7.3 Lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

30 §. Beskattningsvärdet för byggnader och konstruktioner. Det föreslås att 1 mom. 6 punkten ändras så att bestämmelsen om åldersavdraget för byggnader och konstruktioner som hör till ett vindkraftverk också tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett solkraftverk. Ändringen är motiverad av neutralitetsskäl. Solkraftverk byggs i allt högre grad också på fundament som har anlagts på marken och som hör till fastighetsskattebasen.

I det nya 2 mom. finns bestämmelser om uträkning av återanskaffningsvärdet för konstruktioner samt konstruktioner som hör till ett kraftverk som har byggts till havs. För närvarande finns bestämmelser om uträkning av återanskaffningsvärdet för konstruktioner i förordningen om

återanskaffningsvärde. Lagstiftningshierarkiskt är det lämpligare att på lagnivå föreskriva om uträkning av återanskaffningsvärdet för konstruktioner på motsvarande sätt som det i förslaget på lagnivå föreskrivs om återanskaffningsvärdet för konstruktioner som hör till ett kraftverk som byggs till havs.

Som konstruktionens återanskaffningsvärde anses 75 procent av byggnadskostnaderna för motsvarande konstruktion. I sak motsvarar innehållet 21 § 1 mom. i förordningen om återanskaffningsvärde. Däremot anses återanskaffningsvärdet för konstruktioner till havs som hör till ett kraftverk vara 35 procent i stället för 75 procent av byggnadskostnaderna som använts som grund för uträkningen av återanskaffningsvärdet för konstruktionen. På grund av produktionsformsneutralitet tillämpas bestämmelsen också på andra kraftverk, som i första hand kunde vara vågkraftverk. I finländska förhållanden torde investeringar i vågkraftverk med den nuvarande tekniken inte vara ekonomiskt lönsamma och inte heller sannolika.

Tillämpningen av en dimensionering på 35 procent av byggnadskostnaderna baserar sig på en uppskattning av hur fastighetsskattebördan på havsbaserad vindkraft per producerad energimängd kan ändras så att den motsvarar nivån för landbaserad vindkraft. Uppskattningen grundar sig på uppgifter som Finlands förnybara rf (dåvarande Finska Vindkraftföreningen) fick av företag inom branschen år 2020. Dimensioneringen motsvarar den dimensionering som togs upp i regeringens proposition RP 169/2020 rd, och den har sedermera åren 2020–2021 varit underlag för diskussion mellan de finska myndigheterna och avdelningen för statligt stöd vid EU-kommissionens generaldirektorat för konkurrens.

Bestämmelsen tillämpas på ett sådant kraftverk till havs som huvudsakligen har byggts eller anlagts från ett fartyg och vars fundament finns på ett vattenområde och året om ligger under vattnet på den teoretiska medelvattenhöjden eller är flytande. Genom de krav som ingår i bestämmelsen avgränsas ändringen till att gälla sådana kraftverk som faktiskt är belägna på ett vattenområde och har särskilda kostnader i anslutning till marint byggande som i väsentlig grad beror på att kraftverket byggs från ett fartyg. Tillämpningen av bestämmelsen förutsätter i princip inte att fundamentet ska ligga helt under vattnet på den teoretiska medelvattenhöjden. Också ett sådant kraftverk kan faktiskt vara beläget på ett vattenområde och vara förknippat med särskilda kostnader för marint byggande. Om ett kraftverk som byggs på ett havsområde däremot huvudsakligen har byggts eller anlagts från stranden med hjälp av sådan teknik som används vid byggande av landbaserade vindkraftverk finns det inte heller någon betydande skillnad i byggnadskostnaderna, och därför inga grunder för att sänka fastighetsskatten.

Den ändring som gäller lättnader i fastighetsbeskattningen för havsbaserade vindkraftverk tillämpas på kraftverk som börjat byggas den 1 januari 2025 eller därefter, och den ska tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 2027, eftersom syftet är att rikta lättnaden i fastighetsbeskattningen till byggandet av ny havsbaserad vindkraft. Från och med 2027 kan bestämmelsen omfatta havsbaserade vindkraftverk som börjat byggas under 2025 eller 2026 och blivit färdiga eller är halvfärdiga vid utgången av 2026. I fastighetsbeskattningen för 2027 bestäms fastighetens värde i enlighet med 15 § i fastighetsskattelagen enligt det värde som bestäms för året före det år då fastighetsskatten påförs, det vill säga 2026.

Till momentet fogas också en bestämmelse om justering av återanskaffningsvärdet enligt årsförändringen i byggnadskostnadsindex så att förändringen i återanskaffningsvärdet jämfört med det värde som användes i föregående års beskattning motsvarar förändringen i byggnadskostnadsindex mellan juni året före skatteåret och juni under skatteåret. Bestämmelsen motsvarar i sak etablerad nuvarande praxis för uträkningen av återanskaffningsvärdet för konstruktioner.

På grund av paragrafens nya 2 mom. blir de gällande 2–4 mom. oförändrade 3–5 mom.

7.4 Inkomstskattelagen

8 b §. Finland. Enligt förslaget fogas till inkomstskattelagen en ny 8 b § där det föreskrivs om tillämpningen på Finlands ekonomiska zon av de bestämmelser som gäller Finland.

Enligt paragrafen tillämpas lagens bestämmelser som gäller Finland också på den ekonomiska zonen utanför territorialhavet. I den andra meningen i paragrafen preciseras dessutom att Finlands ekonomiska zon omfattar det havsområde som ligger omedelbart utanför Finlands territorialvatten och som avgränsas i enlighet med Finlands överenskommelser med främmande stater och vars yttre gräns anges genom en förordning som statsrådet utfärdar med stöd av lagen om Finlands ekonomiska zon. Enligt en internationell jämförelse används ett motsvarande regleringsalternativ till exempel i Sverige.

Enligt artikel 56.1 a i havsrättskonventionen har kuststaten i den ekonomiska zonen suveräna rättigheter i syfte att utforska och utnyttja, bevara och förvalta naturtillgångarna, vare sig dessa är levande eller icke levande, på havsbotten och i dess underlag samt i överliggande vattenområden och vad avser andra verksamheter för ekonomisk exploatering och utforskning av zonen, såsom framställning av energi från vatten, strömmar och vindar. Enligt artikel 56.1 b har kuststaten dessutom jurisdiktion enligt tillämpliga bestämmelser i konventionen med avseende på uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner. Enligt artikel 56.2 ska kuststaten vid utövande av sina rättigheter och vid fullgörande av sina skyldigheter enligt konventionen i den ekonomiska zonen ta vederbörlig hänsyn till andra staters rättigheter och skyldigheter och uppträda på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i konventionen. Enligt artikel 60.1 i havsrättskonventionen har kuststaten exklusiv rätt att uppföra samt använda konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner som avses i artikeln. Enligt artikel 60.2 har kuststaten exklusiv jurisdiktion över dessa konstgjorda öar, anläggningar och konstruktioner, inbegripet jurisdiktion i fråga om lagar och andra författningar som gäller tullar, skatter, hälsovård, säkerhet och invandring.

Till exempel havsbaserade vindkraftverk och vätgasfabriker ska anses omfattas av kuststatens exklusiva jurisdiktion enligt havsrättskonventionen, och därför kan den föreslagna ändringen anses vara förenlig med bestämmelserna i havsrättskonventionen. Om inkomstbeskattningen i enlighet med inkomstskattelagen eventuellt blir mer omfattande än de rättigheter och den jurisdiktion som kuststaten har enligt havsrättskonventionen, ska bestämmelserna i inkomstskattelagen tolkas i överensstämmelse med havsrättskonventionen.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft under 2026.

Lagen om ändring av fastighetsskattelagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2030. Detta är motiverat för att Skatteförvaltningen ska få tillräckligt med tid att planera och genomföra de ändringar som krävs i informationssystemen. Fastighetsskatteintäkter väntas inflyta från Finlands ekonomiska zon under 2030-talets lopp.

Av de orsaker som nämns ovan tillämpas ändringen av lagen om skatteredovisning första gången på redovisningen av fastighetsskatt för skatteåret 2030.

Ändringen av värderingslagen tillämpas första gången vid bestämmandet av beskattningsvärdet för 2026.

Avsikten är att lagen om ändring av inkomstskattelagen ska tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2027.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De lagförslag som gäller fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon (det första och det andra lagförslaget) har kopplingar till föreskrivandet av statsskatt genom lag enligt 81 § i grundlagen och till den kommunala självstyrelsen och kommunernas beskattningsrätt enligt 121 § i grundlagen.

Enligt 81 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om statsskatt genom lag, som skall innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. I grundlagsutskottets praxis har det förutsatts att av bestämmelserna i den lag som gäller en viss skatt ska entydigt framgå skattskyldighetens omfattning. Lagbestämmelserna måste också vara såtillvida exakta att de lagtillämpande myndigheterna har bunden prövning när det gäller att bestämma skattens storlek (se t.ex. GrUU 97/2022 rd, stycke 8, GrUU 31/2025 rd, stycke 18 och GrUU 50/2025 rd, stycke 5). Kravet att grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek ska framgå av lagen innebär att det på basis av lagens ordalydelse ska gå att förutse vilka rättshandlingar som medför skattskyldighet och hur stor skatten är (GrUU 50/2025 rd, stycke 6).

Enligt 121 § 1 mom. i grundlagen är Finland indelat i kommuner, vilkas förvaltning ska grunda sig på självstyrelse för kommunens invånare. Kommunens beskattningsrätt hör till de element av den kommunala självstyrelsen som det föreskrivs om i 121 § i grundlagen. I 121 § 3 mom. fastställs kommunernas beskattningsrätt, och i momentet förutsätts det att bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och för hur skatten bestäms samt om de skattskyldigas rättsskydd utfärdas genom lag.

Enligt grundlagsutskottets praxis kan kommunerna inte ha någon beskattningsrätt oberoende av lag (GrUB 10/1998 rd, s. 33/I). Regleringen av de olika elementen i skattebördan, som skatteunderlaget, medräknat skattesatsens eventuella progression och skattelättnader samt regleringen av beskattningsförfarandet, hör till området för lagstiftningen. Även den allmänna utvecklingen av skattesystemet, som beslut om att införa nya beskattningsobjekt och avstå från gamla, kombinera skatter, ändra positioner och skärpa beskattningen, hör till området för lagstiftningen (GrUU 41/2002 rd, s. 2, GrUU 51/2005 rd, s. 2).

I grundlagsutskottets praxis har kommunernas rätt att självständigt besluta om sin ekonomi och därmed sköta sin förvaltning ansetts vara det centrala i deras beskattningsrätt. Grundlagsutskottet har till exempel ansett att begränsningar i kommunernas rätt att bestämma om nivån på fastighetsskattesatser inte är problematiska med avseende på den kommunala självstyrelsen och beskattningsrätten enligt grundlagens 121 §. Det ansågs relevant att kommunerna alltså kommer att ha en relativt omfattande rätt att självständigt bestämma om den slutliga skattesatsen inom ramen för lagen (GrUU 51/2005 rd, s. 2).

Förslagen om 1 och 2 § i fastighetsskattelagen utvidgar fastighetsskattebasen till att omfatta byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon till den del de värderas som byggnader eller konstruktioner vid fastighetsbeskattningen, för vilka skattetagarna är staten och kommunen. Enligt lagen om skatteredovisning fördelas kommunernas utdelning, som är 20 procent av fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon, i förhållande till kommunernas invånarantal till de kommuner som har rätt till utdelning. Det invånarantal som tas i beaktande begränsas dock till 40 000 och justeras om kommunen har en utdelning av fastighetskatten från två kalkyleringsposter (16 a–16 c § i lagen om skatteredovisning). Fastighetsskatt betalas enligt

vägda genomsnittliga skatteprocentsatser, som utgörs av medeltalet av de skatteprocentsatser som senast fastställts i kommunerna vägt med de beskattningsvärden som omfattas av respektive kommuns skatteprocentsats i den senast verkställda fastighetsbeskattningen (14 a § i fastighetsskattelagen).

I fastighetsskattelagen föreskrivs det således om att fastighetsskatt betalas till staten och kommuner för de i Finlands ekonomiska zon belägna objekt som värderas som byggnader eller konstruktioner vid fastighetsbeskattningen. Grunden för skatten är deras värde, som bestäms med stöd av 15 § i fastighetsskattelagen i enlighet med lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen. I fastighetsskattelagen föreskrivs det också om att den vägda genomsnittliga allmänna fastighetsskatteprocentsatsen för byggnader och den vägda genomsnittliga kraftverksskatteprocentsatsen grundar sig på medeltalet av de skatteprocentsatser som kommunerna har senast fastställt med stöd av fastighetsskattelagen, vägt med de beskattningsvärden vid tidpunkten för slutförande av den senast fastställda fastighetsbeskattningen som omfattas av skatteprocentsatserna i kommunerna. I 14 a § i fastighetsskattelagen finns även noggranna och exakt avgränsade bestämmelser om noggrannare grunder för de vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna, vilka inte lämnar utrymme för prövning. Grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek framgår således direkt av lagen så att objektet för skattskyldigheten och skattens storlek kan på basis av lagens ordalydelse förutses.

Lagstiftaren svarar för den allmänna utvecklingen av skattesystemet, som beslut om nya beskattningsobjekt. Lagförslaget om fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon ingriper inte i de centrala särdragen i den kommunala självstyrelsen. Förslaget påverkar inte kommunernas nuvarande skattebas och skatteuttag, och kommunernas utdelning av den nya delen av skattebasen väntas inte på lång sikt överstiga några tiotals miljoner euro. Med tanke på den samlade kommunala ekonomin är nivån på fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon relativt moderat och väntas inte ensam bli en central del av skatteinkomsterna i de kommuner som har rätt till utdelning. Förslaget bedöms inte inskränka kommunernas rätt att självständigt besluta om sin ekonomi.

Lagstiftaren svarar också för regleringen av fastighetsskattebördans delfaktorer. Av neutralitetsskäl tillämpas i Finlands ekonomiska zon genomsnittliga skatteprocentsatser vägda med beskattningsvärden, så att skattebördan i förhållande till beskattningsvärdena i Finlands ekonomiska zon ligger på samma nivå som i Finlands kommuner i genomsnitt i fråga om vindkraft och andra produktionssätt på Finlands territorium. Det föreslagna sättet att bestämma de genomsnittliga skatteprocentsatserna bedöms inte påverka till exempel kommunernas nuvarande fastighetsskattebas eller snedvrider hur investeringarna fördelas mellan kommunernas område och Finlands ekonomiska zon. Det ligger också i kommunernas intresse att inkomsterna i den kommunala ekonomin inflyter på ett sätt som inte skapar negativa beståndsdelar i skattesystemet.

Förslaget anses inte påverka kommunernas rätt att självständigt bestämma om sin ekonomi, och därmed inte heller deras grundlagstryggade beskattningsrätt.

Regeringen anser att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen (654/1992) 1 §, 2 § 2 mom. 1 punkten, 11 § 3 mom., 16 § 1 mom., 26 § 1 mom. och 31 §,
av dem 2 § 2 mom. 1 punkten, 11 § 3 mom. och 16 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1048/2023
samt 26 § 1 mom. och 31 § sådana de lyder i lag 786/2016, och
fogas till lagen en ny 14 a § som följer:

1 §

Fastighetsskatt

Denna lag innehåller bestämmelser om *fastighetsskatt*, som årligen ska betalas på basis av fastighetens värde.

Fastighetsskatten tillfaller den kommun där fastigheten är belägen. Fastighetsskatten för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon tillfaller staten och kommunen. Med Finlands ekonomiska zon avses den ekonomiska zonen enligt lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

2 §

Fastighet

Denna lags bestämmelser om fastigheter tillämpas även

1) på sådana byggnader och konstruktioner i Finland eller Finlands ekonomiska zon som är någon annans än markägarens och som värderas enligt de grunder som anges i 15 §,

11 §

Allmänna fastighetsskatteprocentsatser

Den allmänna fastighetsskatteprocentsats för mark och den allmänna fastighetsskatteprocentsats för byggnader som kommunfullmäktige bestämt tillämpas på de fastigheter som enligt denna lag är skattepliktiga, om inte något annat följer av 12, 12 a, 12 b, 13, 13 a, 14 eller 14 a §.

14 a §

Skatteprocentsatser som tillämpas i Finlands ekonomiska zon

På byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk i Finlands ekonomiska zon tillämpas under de förutsättningar som anges i 14 § 2 mom. en vägd genomsnittlig skatteprocentsats för vissa anläggningar, som utgör medeltalet av de skatteprocentsatser som senast fastställts i kommunerna med stöd av den paragrafen, vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun.

På andra byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon än dem som avses i 1 mom. tillämpas en vägd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats för byggnader, som utgör medeltalet av de allmänna fastighetsskatteprocentsatser för byggnader som senast fastställts i kommunerna med stöd av 11 §, vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun.

De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna beräknas utifrån de skatteprocentsatser som avses i 11 och 14 § och som kommunerna meddelat Skatteförvaltningen samt utifrån beskattningsvärdena vid tidpunkten för slutförande av den senast verkställda fastighetsbeskattningen. Om kommunen inte meddelar skatteprocentsatsen inom föreskriven tid, eller om den skatteprocentsats som kommunen meddelat avviker från det som föreskrivs i denna lag, tillämpas bestämmelserna i 11 § 6 mom. De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna avrundas nedåt till närmaste hundradel av en procentenhet.

16 §

Den skattskyldiges deklarationsskyldighet

I samband med påförande av fastighetsskatt sänder Skatteförvaltningen den skattskyldige en utredning om de fastighetsuppgifter som använts som grund vid fastighetsbeskattningen. Den skattskyldige ska granska de i utredningen antecknade uppgifterna om markens areal, byggrätt, planläggning, strandrätt, användningsändamål samt ägande- och besittningsrätt liksom de uppgifter och det användningsändamål som använts som grund för beräkningen av en byggnads återanskaffningsvärde. Den skattskyldige ska till Skatteförvaltningen anmäla eventuella fel i uppgifterna. Den skattskyldige ska dessutom anmäla fastigheter och byggnader som saknas i utredningen liksom ombyggnader och betydande reparationsåtgärder, uppgifter om i Finlands ekonomiska zon belägna byggnader och konstruktioner samt uppgifter om deras läge och om anslutning av kraftverk till stamnätet via en anslutningspunkt, uppgifter om i 31 § 1 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen avsedda stenbrott samt grus-, ler- och torvtäkter eller andra motsvarande förmåner och uppgift om att en byggnad har rivits eller tagits ur bruk. En utredning om fastighetsuppgifter kan vid behov sändas även när fastighetsskatt inte påförs den skattskyldige. Skatteförvaltningen ska ge den skattskyldige skälig tid att komplettera och rätta utredningen.

26 §

Ändringssökande

Den skattskyldige eller någon annan som är ansvarig för skatten, den som ansöker om ett förhandsavgörande samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt, den kommun där fastigheten är belägen eller den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon får söka ändring i beskattningen eller i ett förhandsavgörande med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande. Vid fastställande av den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion anses kommungränserna, med undantag för gränsen mot landskapet Åland, fortsätta från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.

31 §

Redovisning till skattetagarna

Bestämmelser om redovisning av fastighetsskatt till skattetagarna finns i lagen om skatteredovisning (532/1998).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2030.

2.

Lag

om ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 4 § 1 mom. och
fogas till lagen ett nytt 3 a kap. som följer:

4 §

Redovisningsgrund

De belopp som ska redovisas till varje skattetagare bygger på skattetagarnas utdelning för de respektive skatteåren, vilken bestäms på det sätt som föreskrivs i 2, 3 och 3 a kap.

3 a kap.

Redovisning av fastighetsskatt för Finlands ekonomiska zon

16 a §

Skattetagargruppernas utdelning

Statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon är 80 procent och kommunernas utdelning 20 procent. De kommunspecifika utdelningarna redovisas till de kommuner som har rätt till utdelning.

16 b §

Kommunspecifik utdelning

Kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon delas upp i tre kalkyleringsposter så att till samma kalkyleringspost läggs en andel motsvarande kommunernas utdelning av fastighetsskatten för skatteåret från en sådan del av Finlands ekonomiska zon som omfattar ett geografiskt sammanhängande område. Fastighetsskatten delas upp per kalkyleringspost i kommunspecifika utdelningar i förhållande till invånarantalen i de kommuner som har rätt till utdelning.

Vid fördelningen av fastighetsskatten betraktas som kommuninvånare personer som vid utgången av året före skatteåret ska anses ha haft en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun och bostad i kommunen. Om kommunens invånarantal överstiger 40 000 invånare beaktas dock 40 000 invånare som kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten. Om en kommun även har en andel av fastighetsskatten i en annan kalkyleringspost, multipliceras kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten med talet 0,7.

Som en kommun med rätt till utdelning betraktas

1) en kommun som gränsar till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten och vars område ligger närmast en byggnad eller konstruktion som är belägen i den del av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposten, samt en kommun som tillsammans med en sådan kommun har en gemensam kommungräns som fortsätter till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten,

2) en annan än i 1 punkten avsedd kommun som tillsammans med en kommun som avses i 1 punkten har en gemensam kommungräns på Finlands territorialvatten, dock inte en kommun vars område inte omfattar minst 50 kvadratkilometer av Finlands territorialvatten eller som gränsar till en annan del av Finlands ekonomiska zon,

3) en annan än i 1 eller 2 punkten avsedd kommun där det finns en anslutningspunkt genom vilken ett kraftverk som är beläget i den del av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposten har anslutits till ett stamnät som avses i 31 § 1 mom. 1 punkten i elmarknadslagen (588/2013).

16 c §

Närmare bestämmelser om kommunspecifik utdelning

Vid fastställande av de delar av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposterna betraktas som en del av Finlands ekonomiska zon ett geografiskt sammanhängande område som bildas av de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon och deras skärningspunkter. Till den del som de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon inte bildar någon skärningspunkt i Kvarken, anses ett geografiskt sammanhängande område bildas utöver av dessa yttre gränser av den nordligaste raka linje som i Kvarken följer den kortaste vägen från det inre territorialvattnets yttre gräns till det yttre territorialvattnets yttre gräns och som fortsätter från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.

Kommungränserna för de kommuner som har rätt till utdelning bestäms enligt kommunindelningen vid utgången av året före skatteåret. Om en kommun upplöses som resultat av en sammanslagning av kommuner som avses i 3 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i kommunstrukturlagen (1698/2009) har den nya kommunen under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft samma rätt till den upplösta kommunens utdelning av fastighetsskatten som den upplösta kommunen skulle ha haft utan ändringen i kommunindelningen. Om den upplösta kommunens område delas mellan två eller flera kommuner på det sätt som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten i kommunstrukturlagen, har den nya kommunen under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft rätt till en sådan del av den upplösta kommunens utdelning av fastighetsskatten, som den del av den upplösta kommunens område och dess invånare som sammanslagits med den nya kommunen skulle ha haft om den varit en självständig kommun vid utgången av året före skatteåret.

Vid fastställande av området för den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon anses kommungränserna, med undantag för gränsen mot landskapet Åland, fortsätta från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.

Bestämmelser om Finlands ekonomiska zon finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). Bestämmelser om Finlands territorialvatten och de yttre gränserna för dem finns i lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på redovisningen av fastighetsskatt för skatteåret 2030.

3.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) 30 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 812/2013, och
fogas till 30 §, sådan den lyder i lag 812/2013, ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2–4 mom. blir 3–5 mom., som följer:

30 §

Beskattningsvärdet för byggnader och konstruktioner

Som värdet för byggnader, konstruktioner och vattenkraftverk anses återanskaffningsvärdet minskat med följande årliga åldersavdrag:

6) för byggnader och konstruktioner som hör till ett vind- eller solkraftverk 2,5 procent.

Som konstruktionens återanskaffningsvärde anses 75 procent av byggnadskostnaderna för motsvarande konstruktion. För en sådan konstruktion till havs som hör till ett kraftverk och som huvudsakligen har byggts eller anlagts från ett fartyg, och vars fundament finns på ett vattenområde och året om ligger under vattnet på den teoretiska medelvattenhöjden eller är flytande, anses återanskaffningsvärdet vara 35 procent av byggnadskostnaderna, om byggandet har inletts 2025 eller därefter. Återanskaffningsvärdena justeras årligen enligt årsförändringen i byggnadskostnadsindex så att förändringen i återanskaffningsvärdet jämfört med det återanskaffningsvärde som användes vid föregående års beskattning motsvarar förändringen i byggnadskostnadsindex mellan juni föregående år och juni under skatteåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid bestämmandet av beskattningsvärdet för 2026.

4.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till inkomstskattelagen (1535/1992) en ny 8 b § som följer:

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA STADGANDEN

2 kap.

Allmänna definitioner

8 b §

Finland

Vad som föreskrivs om Finland i denna lag tillämpas också på Finlands ekonomiska zon utanför territorialhavet. Finlands ekonomiska zon omfattar det havsområde som ligger omedelbart utanför Finlands territorialvatten och som avgränsas i enlighet med Finlands överenskommelser med främmande stater och vars yttre gräns anges genom förordning av statsrådet, som utfärdas med stöd av lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2027.

Helsingfors den 19 mars 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Finansminister Riikka Purra

1.

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen (654/1992) 1 §, 2 § 2 mom. 1 punkten, 11 § 3 mom., 16 § 1 mom., 26 § 1 mom. och 31 §,
av dem 2 § 2 mom. 1 punkten, 11 § 3 mom. och 16 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1048/2023
samt 26 § 1 mom. och 31 § sådana de lyder i lag 786/2016, och
fogas till lagen en ny 14 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Fastighetsskatt

I denna lag stadgas om *fastighetsskatt*, som årligen skall betalas *till kommunen* på basis av fastighetens värde.

Fastighetsskatten tillfaller den kommun där fastigheten är belägen.

2 §

Fastighet

Denna lags bestämmelser om fastigheter tillämpas även

1) på byggnader och konstruktioner som är någon annans än markägarens och som värderas enligt de grunder som nämns i 15 §,

Föreslagen lydelse

1 §

Fastighetsskatt

Denna lag *innehåller bestämmelser* om *fastighetsskatt*, som årligen *ska* betalas på basis av fastighetens värde.

Fastighetsskatten tillfaller den kommun där fastigheten är belägen. *Fastighetsskatten för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon tillfaller staten och kommunen. Med Finlands ekonomiska zon avses den ekonomiska zonen enligt lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).*

2 §

Fastighet

Denna lags bestämmelser om fastigheter tillämpas även

1) på *sådana* byggnader och konstruktioner *i Finland eller Finlands ekonomiska zon* som är någon annans än markägarens och som värderas enligt de grunder som *anges* i 15 §,

Gällande lydelse

11 §

Allmänna fastighetsskatteprocentsatser

Den allmänna fastighetsskatteprocentsats för mark och den allmänna fastighetsskatteprocentsats för byggnader som kommunfullmäktige bestämt tillämpas på de fastigheter som enligt denna lag är skattepliktiga, om inte något annat följer av 12, 12 a, 12 b, 13, 13 a eller 14 §.

Föreslagen lydelse

11 §

Allmänna fastighetsskatteprocentsatser

Den allmänna fastighetsskatteprocentsats för mark och den allmänna fastighetsskatteprocentsats för byggnader som kommunfullmäktige bestämt tillämpas på de fastigheter som enligt denna lag är skattepliktiga, om inte något annat följer av 12, 12 a, 12 b, 13, 13 a, 14 eller 14 a §.

14 a §

Skatteprocentsatser som tillämpas i Finlands ekonomiska zon

På byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk i Finlands ekonomiska zon tillämpas under de förutsättningar som anges i 14 § 2 mom. en vägd genomsnittlig skatteprocentsats för vissa anläggningar, som utgör medeltalet av de skatteprocentsatser som senast fastställts i kommunerna med stöd av den paragrafen, vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun.

På andra byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon än dem som avses i 1 mom. tillämpas en vägd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats för byggnader, som utgör medeltalet av de allmänna fastighetsskatteprocentsatser för byggnader som senast fastställts i kommunerna med stöd av 11 §, vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun.

De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna beräknas utifrån de skatteprocentsatser som avses i 11 och 14 § och som kommunerna meddelat Skatteförvaltningen samt utifrån beskattningsvärdena vid tidpunkten för slutförande av den senast verkställda fastighetsbeskattningen. Om kommunen inte meddelar skatteprocentsatsen inom

Gällande lydelse

16 §

Den skattskyldiges deklarationsskyldighet

I samband med påförande av fastighetsskatt sänder Skatteförvaltningen den skattskyldige en utredning om de fastighetsuppgifter som använts som grund vid fastighetsbeskattningen. Den skattskyldige ska granska de i utredningen antecknade uppgifterna om markens areal, byggrätt, planläggning, strandrätt, användningsändamål samt ägande- och besittningsrätt liksom de uppgifter och det användningsändamål som använts som grund för beräkningen av en byggnads återanskaffningsvärde. Den skattskyldige ska till Skatteförvaltningen anmäla eventuella fel i uppgifterna. Den skattskyldige ska dessutom anmäla fastigheter och byggnader som saknas i utredningen liksom ombyggnader och betydande reparationsåtgärder, uppgifter om i 31 § 1 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen avsedda stenbrott samt grus-, ler- och torvtäkter eller andra motsvarande förmåner och uppgift om att en byggnad har rivits eller tagits ur bruk. En utredning om fastighetsuppgifter kan vid behov sändas även när fastighetsskatt inte påförs den skattskyldige. Skatteförvaltningen ska ge den skattskyldige skälig tid att komplettera och rätta utredningen.

26 §

Ändringssökande

Föreslagen lydelse

föreskriven tid, eller om den skatteprocentsats som kommunen meddelat avviker från det som föreskrivs i denna lag, tillämpas bestämmelserna i 11 § 6 mom. De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna avrundas nedåt till närmaste hundradel av en procentenhet.

16 §

Den skattskyldiges deklarationsskyldighet

I samband med påförande av fastighetsskatt sänder Skatteförvaltningen den skattskyldige en utredning om de fastighetsuppgifter som använts som grund vid fastighetsbeskattningen. Den skattskyldige ska granska de i utredningen antecknade uppgifterna om markens areal, byggrätt, planläggning, strandrätt, användningsändamål samt ägande- och besittningsrätt liksom de uppgifter och det användningsändamål som använts som grund för beräkningen av en byggnads återanskaffningsvärde. Den skattskyldige ska till Skatteförvaltningen anmäla eventuella fel i uppgifterna. Den skattskyldige ska dessutom anmäla fastigheter och byggnader som saknas i utredningen liksom ombyggnader och betydande reparationsåtgärder, uppgifter om i *Finlands ekonomiska zon belägna byggnader och konstruktioner samt uppgifter om deras läge och om anslutning av kraftverk till stamnätet via en anslutningspunkt*, uppgifter om i 31 § 1 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen avsedda stenbrott samt grus-, ler- och torvtäkter eller andra motsvarande förmåner och uppgift om att en byggnad har rivits eller tagits ur bruk. En utredning om fastighetsuppgifter kan vid behov sändas även när fastighetsskatt inte påförs den skattskyldige. Skatteförvaltningen ska ge den skattskyldige skälig tid att komplettera och rätta utredningen.

26 §

Ändringssökande

Gällande lydelse

Den skattskyldige eller någon annan som är ansvarig för skatten, den som ansöker om förhandsavgörande samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt eller den kommun där fastigheten är belägen får söka ändring i beskattningen eller ett förhandsavgörande på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande.

Föreslagen lydelse

Den skattskyldige eller någon annan som är ansvarig för skatten, den som ansöker om ett förhandsavgörande samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt, den kommun där fastigheten är belägen *eller den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon* får söka ändring i beskattningen eller i ett förhandsavgörande *med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande. Vid fastställande av den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion anses kommungränserna, med undantag för gränsen mot landskapet Åland, fortsätta från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.*

31 §

Redovisning till skattetagarna

Fastighetsskatten redovisas till kommunerna på det sätt som föreskrivs i lagen om skatteredovisning (532/1998).

31 §

Redovisning till skattetagarna

Bestämmelser om redovisning av fastighetsskatt till skattetagarna finns i lagen om skatteredovisning (532/1998).

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2030.*

2.

Lag

om ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 4 § 1 mom. och
fogas till lagen ett nytt 3 a kap. som följer:

Gällande lydelse

4 §

Redovisningsgrund

De belopp som skall redovisas till varje skattetagare bygger på skattetagarnas utdelning för de respektive skatteåren, vilken bestäms på det sätt som föreskrivs i 2 och 3 kap.

Föreslagen lydelse

4 §

Redovisningsgrund

De belopp som *ska* redovisas till varje skattetagare bygger på skattetagarnas utdelning för de respektive skatteåren, vilken bestäms på det sätt som föreskrivs i 2, 3 *och* 3 a kap.

3 a kap.

Redovisning av fastighetsskatt för Finlands ekonomiska zon

16 a §

Skattetagargruppernas utdelning

Statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon är 80 procent och kommunernas utdelning 20 procent. De kommunspecifika utdelningarna redovisas till de kommuner som har rätt till utdelning.

16 b §

Kommunspecifik utdelning

Kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon delas upp i tre kalkyleringsposter så att till samma kalkyleringspost läggs en andel motsvarande kommunernas utdelning av

fastighetsskatten för skatteåret från en sådan del av Finlands ekonomiska zon som omfattar ett geografiskt sammanhängande område. Fastighetsskatten delas upp per kalkyleringspost i kommunspecifika utdelningar i förhållande till invånarantalen i de kommuner som har rätt till utdelning.

Vid fördelningen av fastighetsskatten betraktas som kommuninvånare personer som vid utgången av året före skatteåret ska anses ha haft en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun och bostad i kommunen. Om kommunens invånarantal överstiger 40 000 invånare beaktas dock 40 000 invånare som kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten. Om en kommun även har en andel av fastighetsskatten i en annan kalkyleringspost, multipliceras kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten med talet 0,7.

Som en kommun med rätt till utdelning betraktas

1) en kommun som gränsar till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten och vars område ligger närmast en byggnad eller konstruktion som är belägen i den del av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposten, samt en kommun som tillsammans med en sådan kommun har en gemensam kommungräns som fortsätter till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten,

2) en annan än i 1 punkten avsedd kommun som tillsammans med en kommun som avses i 1 punkten har en gemensam kommungräns på Finlands territorialvatten, dock inte en kommun vars område inte omfattar minst 50 kvadratkilometer av Finlands territorialvatten eller som gränsar till en annan del av Finlands ekonomiska zon,

3) en annan än i 1 eller 2 punkten avsedd kommun där det finns en anslutningspunkt genom vilken ett kraftverk som är beläget i den del av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposten har anslutits till ett stamnät som avses i 31 § 1 mom. 1 punkten i elmarknadslagen (588/2013).

16 c §

Närmare bestämmelser om kommunspecifik
utdelning

Vid fastställande av de delar av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposterna betraktas som en del av Finlands ekonomiska zon ett geografiskt sammanhängande område som bildas av de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon och deras skärningspunkter. Till den del som de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon inte bildar någon skärningspunkt i Kvarken, anses ett geografiskt sammanhängande område bildas utöver av dessa yttre gränser av den nordligaste raka linje som i Kvarken följer den kortaste vägen från det inre territorialvattnets yttre gräns till det yttre territorialvattnets yttre gräns och som fortsätter från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.

Kommungränserna för de kommuner som har rätt till utdelning bestäms enligt kommunindelningen vid utgången av året före skatteåret. Om en kommun upplöses som resultat av en sammanslagning av kommuner som avses i 3 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i kommunstrukturlagen (1698/2009) har den nya kommunen under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft samma rätt till den upplösta kommunens utdelning av fastighetsskatten som den upplösta kommunen skulle ha haft utan ändringen i kommunindelningen. Om den upplösta kommunens område delas mellan två eller flera kommuner på det sätt som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten i kommunstrukturlagen, har den nya kommunen under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft rätt till en sådan del av den upplösta kommunens

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

utdelning av fastighetsskatten, som den del av den upplösta kommunens område och dess invånare som sammanslagits med den nya kommunen skulle ha haft om den varit en självständig kommun vid utgången av året före skatteåret.

Vid fastställande av området för den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon anses kommungränserna, med undantag för gränsen mot landskapet Åland, fortsätta från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.

Bestämmelser om Finlands ekonomiska zon finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). Bestämmelser om Finlands territorialvatten och de yttre gränserna för dem finns i lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på redovisningen av fastighetsskatt för skatteåret 2030.

3.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) 30 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 812/2013, och
fogas till 30 §, sådan den lyder i lag 812/2013, ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2–4 mom. blir 3–5 mom., som följer:

Gällande lydelse

30 §

Beskattningsvärdet för byggnader och konstruktioner

Som värdet för byggnader, konstruktioner och vattenkraftverk anses återanskaffningsvärdet minskat med följande årliga åldersavdrag:

6) för byggnader och konstruktioner som hör till ett vindkraftverk 2,5 procent.

Föreslagen lydelse

30 §

Beskattningsvärdet för byggnader och konstruktioner

Som värdet för byggnader, konstruktioner och vattenkraftverk anses återanskaffningsvärdet minskat med följande årliga åldersavdrag:

6) för byggnader och konstruktioner som hör till ett vind- eller solkraftverk 2,5 procent.

Som konstruktionens återanskaffningsvärde anses 75 procent av byggnadskostnaderna för motsvarande konstruktion. För en sådan konstruktion till havs som hör till ett kraftverk och som huvudsakligen har byggts eller anlagts från ett fartyg, och vars fundament finns på ett vattenområde och året om ligger under vattnet på den teoretiska medelvattenhöjden eller är flytande, anses återanskaffningsvärdet vara 35 procent av byggnadskostnaderna, om byggandet har inletts 2025 eller därefter. Återanskaffningsvärdena justeras årligen enligt årsförändringen i byggnadskostnadsindex så att förändringen i återanskaffningsvärdet jämfört med det återanskaffningsvärde som användes vid föregående års beskattning motsvarar förändringen i byggnadskostnadsindex mellan juni föregående år och juni under skatteåret.

Gällande lydelse

Närmare bestämmelser om uträkning av återanskaffningsvärdet utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Om byggnaden eller konstruktionen har skadats eller annars nedgått i värde mera än vad åldersavdragen förutsätter, ska återanskaffningsvärdet minskas med det belopp som motsvarar värdeminskningen. Har grundliga förbättringar eller betydande underhållsarbeten utförts i byggnaden eller konstruktionen efter att de har färdigställts, ska åldersavdraget sänkas enligt prövning.

Som värdet för en byggnad eller en konstruktion som är i bruk ska trots 1 mom. anses minst 20 procent av byggnadens eller konstruktionens återanskaffningsvärde. Som värdet för ett bostadshus ska dock anses minst 30 procent av återanskaffningsvärdet och som värdet för de byggnader och konstruktioner som avses i 1 mom. 4–6 punkten minst 40 procent av återanskaffningsvärdet.

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om uträkning av återanskaffningsvärdet utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Om byggnaden eller konstruktionen har skadats eller annars nedgått i värde mera än vad åldersavdragen förutsätter, ska återanskaffningsvärdet minskas med det belopp som motsvarar värdeminskningen. Har grundliga förbättringar eller betydande underhållsarbeten utförts i byggnaden eller konstruktionen efter att de har färdigställts, ska åldersavdraget sänkas enligt prövning.

Som värdet för en byggnad eller en konstruktion som är i bruk ska trots 1 mom. anses minst 20 procent av byggnadens eller konstruktionens återanskaffningsvärde. Som värdet för ett bostadshus ska dock anses minst 30 procent av återanskaffningsvärdet och som värdet för de byggnader och konstruktioner som avses i 1 mom. 4–6 punkten minst 40 procent av återanskaffningsvärdet.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid
bestämmandet av beskattningsvärdet för
2026.*

4.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till inkomstskattelagen (1535/1992) en ny 8 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

I AVDELNINGEN

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA STADGANDEN

ALLMÄNNA STADGANDEN

2 kap.

2 kap.

Allmänna definitioner

Allmänna definitioner

8 b §

Finland

Vad som föreskrivs om Finland i denna lag tillämpas också på Finlands ekonomiska zon utanför territorialhavet. Finlands ekonomiska zon omfattar det havsområde som ligger omedelbart utanför Finlands territorialvatten och som avgränsas i enlighet med Finlands överenskommelser med främmande stater och vars yttre gräns anges genom förordning av statsrådet, som utfärdas med stöd av lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid
beskattningen för skatteåret 2027.*